

Návrh řešení pro zlepšení financování a hospodaření vybrané obce

Bc. Ondřej Mariánek

Diplomová práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej Mariánek**
Osobní číslo: **M19024**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Návrh řešení pro zlepšení financování a hospodaření vybrané obce**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši na téma veřejných financí, rozpočtu obce, dotací, finanční analýzy a investic.

II. Praktická část

- Představte vybranou obec a proveďte analýzu finanční situace ve vybrané obci.
- Na základě analýzy vytvořte katalog návrhů s řešením pro zlepšení financování a hospodaření vybrané obce.
- Vyhodnotte rizika a přínosy projektu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. 3rd ed. New York: Worth Publishers, 2011, 898 p. ISBN 978-1-4292-1949-5.
OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010, 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-807-4003-424.
STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 2019, 192 s. ISBN 978-80-247-3076-9.
WHITTINGTON, Ray a Kurt PANY. *Principles of Auditing & Other Assurance Services*. Twentieth edition. New York: McGraw-Hill Education, 2016, 878 p. ISBN 978-1-259-25277-8.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2021**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20.4.2021

Jméno a příjmení: Bc. Ondřej Mariánek.

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je zjistit finanční situaci v obci a navrhnout opatření vedoucí k jejímu zlepšení. Teoretická část formuluje termíny věnující se hospodaření vybrané obce. Analýza zjišťuje skutečnou finanční situaci v obci. Projektová část vytváří katalog návrhů s řešením pro zlepšení financování a hospodaření vybrané obce. Mezi ně patří návrh na převod vlastnictví zámku, snížení výdajů obecního rozpočtu, sestavení žádosti o výstavbě sociálních bytů a omezení veřejných zakázek. V závěru práce jsou zkoumána rizika a přínosy projektu.

Klíčová slova: vybraná obec, veřejné zakázky, dotace, investice, veřejné finance, zadluženost.

ABSTRACT

The diploma thesis aims to determine the financial situation in the selected municipality and propose steps leading to its improvement. The theoretical part formulates terms devoted to economy of the selected municipality. The analysis outlines the real financial situation in the selected municipality. The project part consists of the proposal of solutions for improving the financing and economic situation of the selected municipality. These include a proposal for the transfer of ownership of the chateau, a reduction in municipal budget expenditures, assemble an application for the construction of social housing and limitation of public contracts. At the end of the thesis are examined risks and benefits of the project.

Keywords: selected municipality, public contracts, subsidies, investments, public finance, debt.

Tímto bych chtěl poděkovat paní doktorce Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D. za vedení mé práce, kontrolu a konzultace, které mě vedly k sestavení diplomové práce.

Dále bych chtěl poděkovat starostovi, zastupitelstvu a radě vybrané obce za poskytnutí informací vedoucích k vypracování diplomové práce a za následnou spolupráci.

Nakonec bych chtěl poděkovat své přítelkyni, rodině a kamarádům za cenné rady a morální podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	13
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 VEŘEJNÝ SEKTOR A VEŘEJNÁ SPRÁVA	15
1.1 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU.....	15
1.3 SAMOSPRÁVA.....	16
1.3.1 Zájmová samospráva.....	16
1.3.2 Územní samospráva	16
2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK – OBEC	17
2.1 OBEC.....	17
2.1.1 Klasifikace obce	17
2.1.2 Působnost obce.....	18
2.1.3 Orgány obce	18
2.1.4 Financování obce.....	19
2.1.5 Organizační struktury obce	20
3 VEŘEJNÉ FINANCE	22
3.1 VYMEZENÍ VEŘEJNÝCH FINANCÍ.....	22
3.2 ROZDĚLENÍ VEŘEJNÝCH FINANCÍ.....	22
4 HOSPODAŘENÍ OBCÍ	23
4.1 MÍSTNÍ ROZPOČET	23
4.2 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	24
4.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	24
4.4 ROZPOČTOVÝ PROCES A ZÁVĚREČNÝ ÚČET	24
4.5 MONITORING A PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	25
4.6 PŘÍJMY OBCE	25
4.6.1 Daňové příjmy.....	26
4.6.2 Nedaňové příjmy	26
4.6.3 Kapitálové příjmy.....	26
4.6.4 Přijaté dotace	27
4.7 VÝDAJE OBCE.....	27
5 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	28
5.1 VYMEZENÍ POJMŮ.....	28
5.2 PRINCIPY 3E.....	28
5.2.1 Hospodárnost.....	28
5.2.2 Účelnost.....	28
5.2.3 Efektivnost	29
6 DOTACE	30

6.1	CHARAKTERISTIKA.....	30
6.2	FINANCOVÁNÍ	30
6.2.1	Ex ante a ex post financování.....	30
6.2.2	Zdroje financování	30
6.3	OPERAČNÍ PROGRAMY.....	31
6.3.1	Integrovaný regionální operační program.....	31
6.3.2	Výzva č. 80 Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality II.....	31
7	AUDIT	32
7.1	DEFINICE.....	32
7.2	TYPY AUDITU	32
7.3	URČENÍ AUDITORA	32
8	FINANČNÍ ANALÝZA	34
8.1	CHARAKTERISTIKA.....	34
8.2	FINANČNÍ UKAZATELE.....	34
8.2.1	Ukazatele rentability	34
8.2.2	Ukazatele likvidity	35
8.2.3	Ukazatele zadluženosti.....	35
8.2.4	Rozdílové ukazatele	36
8.2.5	Ostatní ukazatele	36
9	FINANČNÍ ZDRAVÍ OBCE	38
9.1	DEFINICE.....	38
9.2	UKAZATEL ROZPOČTOVÉ ODPOVĚDNOSTI	38
9.3	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	38
9.4	ÚVĚRY	39
10	INVESTICE	40
10.1	CHARAKTERISTIKA.....	40
10.2	UKAZATELE VÝNOSNOSTI INVESTICE	40
10.2.1	Rentabilita investic.....	40
10.2.2	Doba návratnosti investice	40
II	PRAKTICKÁ ČÁST	41
11	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ OBCE	42
11.1	ORGÁNY OBCE.....	42
11.2	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OBCE	43
11.3	OSTATNÍ OBCE.....	43
12	FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉ OBCE	45
12.1	MAJETKOVÁ STRUKTURA VYBRANÉ OBCE.....	45
12.2	FINANČNÍ STRUKTURA VYBRANÉ OBCE	46

12.3	ANALÝZA VÝNOSŮ Z HLAVNÍ ČINNOSTI VYBRANÉ OBCE	47
12.4	ANALÝZA NÁKLADŮ Z HLAVNÍ ČINNOSTI VYBRANÉ OBCE.....	48
12.5	UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	50
12.5.1	Ukazatele rentability	50
12.5.2	Ukazatele likvidity	53
12.5.3	Ukazatele zadluženosti.....	56
12.5.4	Rozdílové ukazatele	59
12.5.5	Ostatní ukazatele	60
12.5.6	Shrnutí finanční analýzy.....	61
13	FINANČNÍ ZDRAVÍ VYBRANÉ OBCE	63
13.1	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	63
13.2	UKAZATEL ROZPOČTOVÉ ODPOVĚDNOSTI	65
13.3	CELKOVÉ PŘÍJMY NA OBYVATELE	66
13.4	DAŇOVÉ PŘÍJMY NA OBYVATELE.....	68
13.5	CELKOVÁ ZADLUŽENOST NA OBYVATELE	68
13.6	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ VYBRANÉ OBCE	70
14.1	VÝDAJE DLE KATEGORIÍ	71
14.2	VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A DOTACE.....	76
14.2.1	Obnova ploch veřejné zeleně vybrané obce.....	76
14.2.2	Modernizace druhého stupně ZŠ.....	77
14.2.3	Půdní vestavba prvního stupně ZŠ.....	77
14.2.4	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	78
14.2.5	Výstavba nového chodníku	78
14.2.6	Protipovodňová opatření	79
14.2.7	Venkovní enviromentální budova	79
14.2.8	Komunitní centrum	79
14.2.9	Obnova laviček na amfiteátru	80
14.2.10	Shrnutí	80
14.3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ZÁMKU	80
14.3.1	Náklady zámku.....	81
14.3.2	Výnosy zámku.....	81
14.4	VYUŽITELNOST OBECNÍ BUDOVY	82
14.5	SHRUTÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZY	83
15	KATALOG NÁVRHŮ S ŘEŠENÍM PRO ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE	85
15.1	SESTAVENÍ PODKLADŮ K ŽÁDOSTI O VÝZVU NA ZŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH BYTŮ.....	85
15.1.1	Název a anotace projektu	86
15.1.2	Popis projektu.....	87
15.1.3	Harmonogram projektu	92
15.1.4	Cílová skupina.....	93
15.1.5	Indikátory	93
15.1.6	Horizontální principy	95

15.1.7	Subjekty.....	97
15.1.8	Financování.....	97
15.1.9	Shrnutí.....	98
15.2	PŘEVOD VLASTNICTVÍ ZÁMKU.....	98
15.3	ZMĚNA ORGANIZAČNÍ STRUKTURY.....	99
15.4	OMEZENÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK A DOTACÍ.....	100
15.5	SNÍŽENÍ VÝDAJŮ ROZPOČTU.....	101
15.5.1	Úspora výdajů dle kategorií.....	101
15.5.2	Úspora v oblasti auditu.....	102
16.1	ČASOVÝ HARMONOGRAM ÚSPORY.....	104
16.2	PROMÍTNUTÍ ÚSPORY DO OBLASTI ÚVĚŘŮ VYBRANÉ OBCE.....	106
16.2.1	Úvěry obce.....	106
16.2.2	Provázání úspory a úvěrů.....	107
16.3	VÝVOJ PŘÍJMŮ A DLUHŮ.....	108
16.4	VLIV ÚSPORY NA UKAZATELE FINANČNÍHO ZDRAVÍ VYBRANÉ OBCE DO BUDOUCÍCH LET.....	109
16.4.1	Predikce vývoje ukazatele rozpočtové odpovědnosti.....	109
16.4.2	Predikce vývoje ukazatele dluhové služby.....	111
17	SHRnutí PROJEKTU VYBRANÉ OBCE.....	112
18	PŘÍNOSY A RIZIKA PROJEKTU.....	114
18.1	PŘÍNOSY PROJEKTU.....	114
18.2	RIZIKA PROJEKTU.....	114
	ZÁVĚR.....	116
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	117
	SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....	120
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	121
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	122
	SEZNAM TABULEK.....	123
	SEZNAM GRAFŮ.....	125
	SEZNAM PŘÍLOH.....	126

ÚVOD

Diplomová práce se věnuje finanční situaci ve vybrané obci. Tohle téma jsem si vybral, jelikož jsem již nechtěl přihlížet neustálému špatnému hospodaření s financemi za projekty, které nepřinášejí žádný užitek. Bohužel finanční situace v obci je natolik vážná, že si toho začínají všimnout i občané bez ekonomického vzdělání. Jako člen finančního výboru mám povinnost zabránit neefektivnímu hospodaření s veřejnými financemi.

Teoretická část se věnuje tématům, která jsou rozebírána v praktické části. Vysvětluje pojmy z oblasti veřejné správy a jejího rozdělení. Následně formuluje pojem veřejné finance a jejich uživatele. Definiuje územní samosprávné celky se zaměřením na obce, u kterých vymezuje všechna důležitá tvrzení věnující se rozpočtu obce. Nejen rozpočet je důležitý pro obec, a proto je třeba vysvětlit i pojmy z oblasti auditu, veřejných zakázek, dotací a investic. Pro zjištění finanční situace v obci je nezbytné provést finanční analýzu a vypočítat důležité ukazatele finančního zdraví obce, čemuž se věnuje i teoretická část práce.

Analytická část v první části představuje vybranou obec, pro kterou je celá práce sestavena. Popisuje její orgány a organizační strukturu. Zaměřuje se též na ostatní obce, které budou použity pro srovnání ukazatelů a lepší vyhodnocení finanční situace ve vybrané obci.

Je provedena finanční analýza se zaměřením na konkrétní ukazatele, které jsou pro obec důležité. Zde je zjištěno rovněž finanční zdraví obce, tedy zda obec je finančně zdravá či nikoliv.

Dále se práce zaměřuje na všechny výdajově náročné oblasti jako jsou veřejné zakázky, dotace a výdaje rozpočtu. Ve vlastnictví obce je zámek, který představuje velkou finanční zátěž. Je nutné analyzovat náklady a výnosy spojené s kulturní památkou a zhodnotit její převod do vlastnictví Národního památkového ústavu. V závěru analytické části práce je řešena využitelnost obecní budovy.

Projektová část, respektive Katalog návrhů s řešením pro zlepšení financování a hospodaření obce, navrhuje několik řešení, které by mohly obci ušetřit nemalé finanční prostředky. Prvním návrhem je vybudování sociálního bydlení, na které je možné podat žádost o dotaci v plné výši. Pokud obec nevyužije prvního návrhu, tak může použít další z navrhovaných řešení. Mezi další projekty patří převod zámku do vlastnictví Národního památkového ústavu, vytvoření nové organizační struktury, omezení veřejných zakázek a dotací či snížení výdajů obce v oblasti rozpočtu.

Celková úspora při využití všech návrhů je promítnuta do snižování úvěrů obce. Celá úspora je využita v následujících 5 letech, kde je také odhadnuto snížení příjmů kvůli pandemii COVID-19.

Na základě vlivu úspory jsou přepočteny ukazatele dluhové služby a rozpočtové odpovědnosti. Je posouzeno i finanční zdraví obce až do roku 2027. Pro obec by mělo být snížení zadluženosti a současně zlepšení celého hospodaření stěžejním bodem.

Poslední část se věnuje přínosům celého projektu a nastiňuje možná rizika, která by se mohla při realizaci projektu naskytnout.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem diplomové práce je posoudit finanční situaci ve vybrané obci a pokusit se ji vhodnými návrhy zlepšit. U všech návrhů je brán zřetel na časovou náročnost a jejich použitelnost. Práce je primárně věnována zastupitelstvu vybrané obce, které si je vědomo špatné finanční situace a hledá cestu, jak se z ní dostat. Jakožto člen zastupitelstva a rovněž finančního výboru mám v popisu práce rozbor hospodaření obce.

Teoretická část se věnuje literární rešerši, která definuje všechny důležité pojmy prostřednictvím české i zahraniční odborné literatury. Literatura často nedefinuje specifická tvrzení, a proto jsou využity i internetové a jiné zdroje zabývající se touto problematikou.

V praktické části je použita metoda analýzy. Jde nejen o finanční analýzu vybrané obce, ale i analýzu výdajů rozpočtu nebo nákladů a výnosů místního zámku. Výsledky analýzy jsou porovnány s ostatními obcemi, aby hodnoty měly větší vypovídající schopnost. U veřejných zakázek a dotací je provedeno ověření na základě principů 3E. Hospodárnost veřejných zakázek vybrané obce je srovnána s podobnými dotovanými veřejnými zakázkami. Účelnost a efektivnost je podložena zápisem ze zastupitelstva vybrané obce.

Všechny závěry diplomové práce vycházejí z matematicko-statistických metod zpracování dat. Čerpaná data vycházejí zejména z účetní závěrky vybrané obce, která je k dispozici na rovněž na informačním portálu Ministerstva financí ČR – Monitor nebo interního účetnictví obce. V celé práci jsou využity logické metody, kterými je analýza a syntéza, indukce a dedukce či konkretizace nebo abstrakce.

Projekt sociálního bydlení je tvořen ve spolupráci se zaměstnankyní obce, která se dlouhodobě věnuje tvorbě dotací. Všechny odhady týkající se stavebních prací jsou konzultovány s místostarostou, který vlastní stavební firmu.

Finální verze práce byla předložena starostovi obce, který posoudil a schválil proveditelnost celé projektové části.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÝ SEKTOR A VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejný a soukromý sektor tvoří smíšenou ekonomiku. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 4)

Veřejný sektor představuje součást národního hospodářství. Hlavním cílem není hospodářský zisk, ale realizace veřejných statků. Veřejný sektor je členěn na několik částí jako je například školství, kultura, obrana, bezpečnost, aj. (Pavlásek a Hejduková, 2010, s.19)

1.1 Charakteristika a členění veřejného sektoru

Charakteristickými znaky veřejného sektoru jsou:

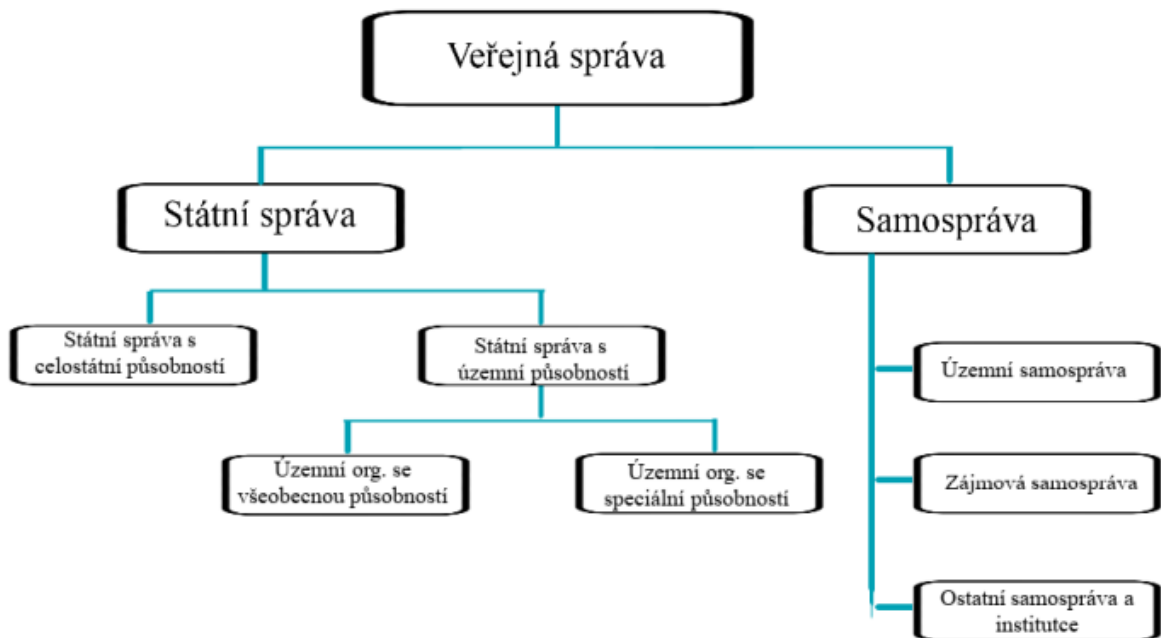
- řízení a spravování v rukou veřejné správy,
- financování z veřejných rozpočtů,
- rozhodování veřejnou volbou,
- veřejná kontrola občanů a kontrolních orgánů.

Veřejný sektor je možné rozdělit dle různých kritérií. Uspokojování potřeb jednotlivých částí veřejného sektoru je jedním z těchto kritérií, jenž se člení na:

- sektor soukromých statků,
- sektor poznání a informací,
- sektor lidského faktoru,
- sektor technické infrastruktury,
- sektor společenských potřeb. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 5)

1.2 Veřejná správa

Pojem veřejná správa nemá žádnou zákonnou definici. Obecně lze říci, že se jedná o správu veřejného majetku ve veřejném zájmu. Veřejným zájmem je takový zájem, který je prováděn ve prospěch většiny obyvatel, kteří jej akceptují. Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu.

Obrázek 1 Struktura veřejné správy v ČR (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s.11)

1.3 Samospráva

Samospráva se dělí do dvou skupin, kterými je územní a zájmová samospráva.

1.3.1 Zájmová samospráva

Mezi zájmovou samosprávu patří profesní komory, které mají povinné členství podmíněné placením členského příspěvku. Pro vstup je nutné vykonat řádné zkoušky a splnit předpisy, kterými se jednotlivé komory řídí. Jedná se například o Českou lékařskou komoru, Českou advokátní komoru, Komoru daňových poradců České republiky, Komoru auditorů České republiky, aj. (Novotný et al., 2017, s. 16-17)

1.3.2 Územní samospráva

Územní samosprávou se rozumí správa veřejných věcí na území, které je menší než stát. Česká republika člení územní samosprávu na základní územní samosprávné celky (obce) a vyšší územní samosprávné celky (kraje). Jedinou výjimkou je město Praha, která se řídí samostatným zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 12)

2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK – OBEC

2.1 Obec

Obec je vyměřené katastrální území, které je spravováno v samostatné působnosti. Jedná se o svazek lidí, které spojují místní zájmy. Obec patří mezi veřejnoprávní korporace, které musí splňovat základní znaky. Jedním z nich je územní základ, tedy katastrální území. Dalším znakem je osobní základ, který řeší práva a povinnosti ve vztahu mezi občany a územním samosprávným celkem. (Kopecký, 2010, s. 62, 70, 84)

2.1.1 Klasifikace obce

Obce se dělí na několik typů podle toho, zda splňují podmínky pro zařazení do jedné ze skupin.

Obec

Je základní typ územní samosprávy. Pokud splní určité podmínky stanovené zákonem, může se změnit na některý z jiných typů jako např. statutární město, město či městys.

Městys

Jedná se o historický typ obce, který se v pomyslném žebříčku nachází mezi vsí a městem. V minulosti měl městys právo pořádat trhy. Současná právní úprava přiděluje název městys pouze obcím, které tento status měly a zároveň požádaly o jeho zpětné přidělení.

Město

Definici města v právním systému nelze nalézt. Městem se obecně rozumí obec, která má nejméně tři tisíce obyvatel. Další kritéria pro stanovení obce městem stanovila Vláda ČR svým usnesením z roku 2001. O udělení titulu města rozhoduje předseda Poslanecké sněmovny České republiky, pro kterého však usnesení vlády není zvlášť závazné.

Statutární město

Statutární města tvoří zvláštní skupinu, kterou definuje zákon č. 128/200 Sb., o obcích. K roku 2017 se nacházelo na území České republiky 25 statutárních měst. Ty se mohou členit na jednotlivé městské obvody. (Novotný et al, 2017, s. 24-26)

Zde se obce dělí na tři základní kategorie:

- obce I. typu (se základním výkonem státní správy),
- obce II. typu (s pověřeným obecním úřadem),
- obce III. typu (s rozšířenou působností). (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 16-17)

2.1.2 Působnost obce

Samostatná působnost znamená pečovat o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů v oblasti bydlení, ochrany, dopravy a spoju, informací, vzdělávání, kulturního rozvoje, aj.

Mezi samostatnou působnost patří:

- obecní policie,
- hospodaření obce,
- rozpočet,
- místní referendum,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce, aj.

Přenesená působnost je stanovena zvláštními zákony a je totožná pro všechny obce v České republice. Pokud obec má pověřený obecní úřad, tak vykonává přenesenou působnost.

Mezi činnosti, vykonávané v přenesené působnosti patří:

- projednávání přestupků,
- rozhodování o místních komunikacích,
- vydávání nařízení obce,
- evidence obyvatel,
- ochrana životního prostředí,
- vydávání řidičských průkazů, aj. (Provazníková, 2015, s.109-115)

2.1.3 Orgány obce

Zastupitelstvo

Obec spravuje základní orgán obecní samosprávy, kterým je zastupitelstvo obce. To se skládá z jednotlivých členů, kteří jsou voleni občany obce na čtyřleté volební období. Počet zastupitelů je dán počtem obyvatel k prvnímu dni roku, ve kterém se konají volby.

Mezi pravomoci zastupitelstva patří:

- schvalování rozpočtu obce,
- zřizování příspěvkových organizací,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- schvalování programu obce,
- zřizování výborů a jejich členů, aj.

Kontrolní výbor

Jeho členové jsou voleni zastupitelstvem obce. Účelem je kontrola dodržování právních předpisů a plnění obecního rozpočtu.

Finanční výbor

Úkol finančního výboru je kontrola nakládání a hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Všichni členové, včetně předsedy, musí být voleni z řad zastupitelstva a nesmí se jimi stát starosta ani místostarosta.

Rada

Tento orgán není volen občany, ale zastupiteli obce. Počet radních musí být vždy lichý, a to nejméně pětičlenný a nejvýše jedenáctičlenný. Jejich počet nesmí být větší než jedna třetina počtu zastupitelů.

Rada obce má dle zákona o obcích následující kompetence:

- vydávání nařízení obce,
- kontrola plnění úkolů na obecním úřadu,
- schvalování organizačního řádu obecního úřadu,
- schválení účetní závěrky příspěvkových organizací zřízených obcí, aj.

(Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 18-20)

2.1.4 Financování obce

Obec se řídí vyhláškou č. 410/2009 Sb., pro vybrané účetní jednotky. Na základě této vyhlášky také musí sestavovat účetní závěrku, která je odlišná od podnikatelské. Nejpodstatnější změnou je rozdělení výkazu zisků a ztrát na dvě činnosti:

- **Hlavní činnost** – Taková činnost, za jejíž účelem byla účetní jednotka zřízena (uspokojování veřejného zájmu občanů obce).

- **Hospodářská činnost** – Činnosti, které jsou vykonávány navíc a mohou být ziskové (prodej občerstvení, pořádání plesů, aj.). (Šteker a Otrusínová, 2016, s.264)

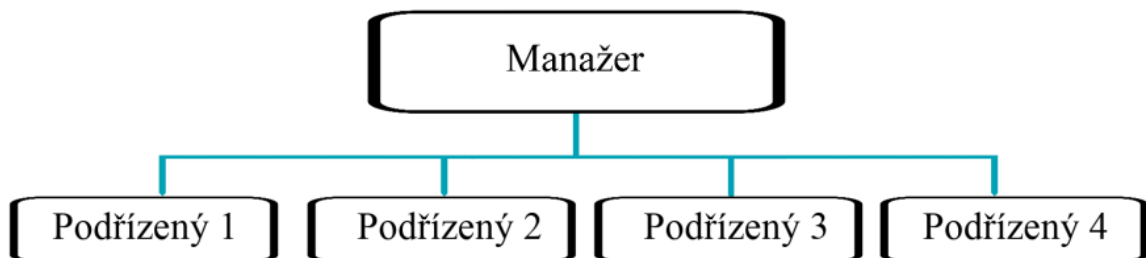
2.1.5 Organizační struktury obce

Organizační strukturu tvoří jednotlivé útvary, které jsou propojeny vazbami. Je nutné dodržovat princip nadřízenosti a podřízenosti mezi jednotlivými složkami instituce. Schéma organizační struktury se nazývá organizační schéma. (Hálek, 2017, s. 78)

Řízení představuje činnosti, které jsou prováděny na principu rozdílné časové posloupnosti a rozdílných informací, které souvisí s dělbou práce. Každý vedoucí pracovník by měl správně rozdělit práci pomocí vhodné organizační struktury. (Porvazník a Vydrová, 2010, s. 165)

2.1.5.1 Liniová organizační struktura

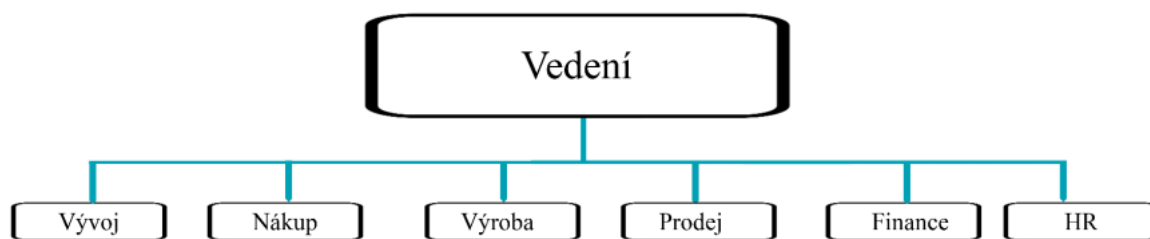
Nejjednodušší organizační strukturou je liniová, která má jednoho odpovědného vedoucího, který dohlíží na všechny podřízené. Tato organizační struktura je nevhodná pro velké účetní jednotky. (Mládková a Jedinák, 2009, s. 55)

Obrázek 2 Liniová organizační struktura (Mládková a Jedinák, 2009, s. 55)

2.1.5.2 Funkční organizační struktura

Princip této organizační struktury spočívá v rozdělení pracovníků do útvarů, které mají podobné pracovní zaměření. Hlavní výhodou je rozvoj zaměstnanců a jejich karierní postup. Nevýhody jsou problémová komunikace a pomalé rozhodování. (Dědina, Šikýř a Šafránková, 2018, s. 34)

Obrázek 3 Funkční struktura (Dědina, Šikýř a Šafránková, 2018, s. 34)

3 VEŘEJNÉ FINANCE

3.1 Vymezení veřejných financí

Veřejné finance jsou vědeckou disciplínou, která se zabývá rolí státu v ekonomice a měla by zodpovědět na základní otázky. Jak stát zasahuje do ekonomiky? Jaký účinek mají tyto zásahy? Proč byly vybrány právě tyto změny? (Gruber, 2011, s. 3)

Pojem veřejné finance lze také definovat jako tvorbu, rozdělení a použití peněžních prostředků, které jsou využívány státem, územně samosprávnými celky, státními podniky a ostatními organizacemi manipulujícími s veřejnými prostředky. Nejdůležitějším státním fondem je státní rozpočet.

Tyto prostředky slouží k uspokojení potřeb obyvatel státu, měst a obcí. Je důležité dbát na jejich efektivní používání.

Veřejné finance jsou vybírány od subjektů zejména prostřednictvím daní a poplatků. Stát tyto peněžní prostředky vrací subjektům formou důchodů, příspěvků, dotací apod.

Nakládání s těmito prostředky je založeno na principech nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 21)

3.2 Rozdělení veřejných financí

- **Státní rozpočet** – Centralizovaný peněžní fond, který zabezpečuje bezproblémové fungování státu a je základním pilířem veřejných financí.
- **Finance územní samosprávy** – Využívají se k uspokojování potřeb občanů obcí a krajů.
- **Finance státních podniků** – Jedná se o finance takových podniků, které nemají hlavním cílem ziskovost, ale uspokojování veřejného zájmu.
- **Finance účelových finančních fondů** (Pavlásek a Hejduková, 2010, s.21)

4 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Územní samosprávné celky se musí řídit zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsahem je tvorba a funkce rozpočtů obcí a krajů. Tento zákon se vztahuje rovněž na příspěvkové organizace obce. Na rozpočet navazují témata, která je nutné objasnit, a to:

- rozpočet,
- rozpočtový výhled,
- rozpočtová skladba,
- přezkoumání hospodaření,
- příjmy obce,
- výdaje obce. (Peterová, 2016, s. 11)

4.1 Místní rozpočet

Tímto pojmem se rozumí nástroj, který používá decentralizovaný peněžní fond k financování potřeb občanů na místní úrovni. Konkrétně se jedná o rozpočty obcí, měst a krajů. V České republice tvoří místní rozpočet téměř 30 % z celého veřejného rozpočtu.

Místní rozpočty se dělí na část daňových příjmů, tzv. sdílených daní, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Běžné příjmy		Kapitálové příjmy	
Daňové příjmy	Svěřené daně (daň z nemotivých věcí u obci v	Kapitálové příjmy a přijaté transfery	Z prodeje majetku
	Sdílené daně (podíl na DPH,DPFO,DPPO)		Transfery investičních prostředků
Nedaňové příjmy	Místní poplatky a poplatky za služby		Emise komunálních dluhopisů
	Dotace ze státního rozpočtu a státních fondů		Přijaté úvěry
	Příjmy z pronájmu majetku		
	Výnosy z obecních investic		
	Příjmy z úroků		

Obrázek 4 Struktura příjmů místních rozpočtů (Černohorský, 2020, s. 432)

Výdaje se rozdělují na běžné (například platy zaměstnanců, poskytování služeb, náklady na provoz a energie atp.) a kapitálové, které se skládají například ze splátek úvěrů, finančních investic, dotací apod. (Černohorský, 2020, s. 431-432)

Běžné výdaje	Kapitálové výdaje
Výdaje na zabezpečení veř. statků daných místní úrovní	Financování investičních potřeb obce a jimi zřízených organizací
Financování běžných potřeb lokálních orgánů a jimi zřízených organizací	Dotace na krytí ztrát zřízených podniků
Peněžní transfery obyvatelstvu (sociální dávky)	Splátky úvěrů včetně úroků
Dotace vlastním podnikům	Finanční investice (do cenných papírů, apod.)

Obrázek 5 Struktura výdajů místního rozpočtu (Černohorský, 2020, s. 432)

4.2 Rozpočtový výhled

Od roku 2000 jsou všechny územní samosprávné celky povinné sestavovat střednědobý a dlouhodobý výhled rozpočtu. Jedná se o nástroj, který slouží k finančnímu plánování na další období. Jeho obsahem jsou 4 nezbytné ukazatele mezi které patří celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky. (Provazníková, 2015, s. 333-340)

4.3 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba zabezpečuje třídění veřejných rozpočtů, které slouží ke srovnatelnosti nejen územních samosprávných celků. Všechny údaje v rozpočtu jsou členěny na podrobné účty. Celý proces musí být schválen zastupitelstvem obce či kraje. Rozpis jednotlivých účtů se řídí vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. (Pavlásek a Hejduková, 2010, s. 172-174)

4.4 Rozpočtový proces a závěrečný účet

Rozpočtovým procesem se rozumí všechny činnosti, které jsou důležité k správnému hospodaření územních samosprávných celků za dané rozpočtové období. Jeden kalendářní rok je období, na které se povinně sestavuje rozpočet u všech obcí a krajů. Celý proces je ovšem delší, trvá mezi jedním až dvěma roky, a dělí se do několika etap:

- analýza a srovnání minulého rozpočtového období,
- sestavení návrhu nového rozpočtu,
- projednání rozpočtu a jeho schválení,

- kontrola plnění rozpočtu.
- závěrečný účet,
- následná kontrola a aktualizace rozpočtového výhledu. (Sciskalová, 2013, s. 9-10)

Závěrečný účet shrnuje údaje o ročním hospodaření obcí a krajů. Jeho obsahem jsou údaje o plnění rozpočtu, členění rozpočtové skladby, použití peněžních fondů a zhodnocení finanční situace v územním samosprávném celku. (Vojtíšková, 2019, s. 33)

4.5 Monitoring a přezkoumání hospodaření obce

Monitoring obce zabezpečuje Ministerstvo financí ČR, které se zaměřuje na soustavu informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Celkem zkoumá 2 monitorující a 16 informativních ukazatelů. Mezi tyto ukazatele patří například podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, běžná zadluženost nebo pravidlo rozpočtové odpovědnosti.

Na základě špatných ukazatelů SIMU se může obec dostat do problémů, kdy vůči ní bude vedeno, dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, přezkumné řízení.

Cílem je kontrola dodržování předpisů a hospodaření s péčí řádného hospodáře. Mezi kontrolovanými položkami se může objevit například plnění příjmů a výdajů obecního rozpočtu, hospodaření s majetkem státu, stav pohledávek a závazků, účetní závěrka, aj. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s.127-128)

4.6 Příjmy obce

Příjmy obce se dělí dle rozpočtové skladby. Jejich rozdělení je závazné a nelze upravovat. Rozpočet obcí a krajů dělí příjmy dle kapitoly, do které patří. Příjmy představují nenávratně použité finanční prostředky, které slouží účetní jednotce. (Máče, 2019, s. 258)

PŘÍJMY			kód		
Vlastní příjmy	Kapitálové		Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	31xx	
			Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	32xx	
	Běžné	Daňové		Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	11xx
				Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	12xx
				Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	13xx
				Daně na cla za zboží a služby ze zahraničí	14xx
				Majetkové daně	15xx
				Povinné plnění	16xx
				Ostatní daňové příjmy	17xx
	Nedaňové		Příjmy z vlastní činnosti, odvozy zřízeným organizacím	21xx	
			Úroky, dividendy a kurzové zisky	21xx	
			Přijaté sankční platby a vratky transferů	22xx	
			Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní	23xx	
		Přijaté splátky půjčených prostředků	24xx		
Přijaté transfery	Běžné		Neinvestiční přijaté transfery od ústřední úrovně	411x	
			Neinvestiční přijaté transfery od územní úrovně	412x	
			Převody z vlastních fondů ve vztahu k útvaram	413x	
			Převody z vlastních fondů přes rok	414x	
			Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	415x	
	Kapitálové		Investiční přijaté transfery od ústřední úrovně	421x	
			Investiční přijaté transfery od územní úrovně	422x	
			Investiční přijaté transfery ze zahraničí	423x	
			Investiční přijaté transfery ze státních finančních aktiv	423x	

Obrázek 6 Struktura příjmů dle rozpočtové skladby (Máče, 2019, s. 285)

4.6.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří většinou část rozpočtů obcí. O jejich výši se rozhoduje prostřednictvím tzv. rozpočtového určení daní. To určuje procentní výši daně, která náleží dané obci. Tento příjem obce se přepočítává na základě počtu obyvatel, objemu daňového výnosu a dalších ukazatelů. Každá obec eviduje rozlišnou výši daňových příjmů v závislosti na výše zmíněných proměnných.

Mezi daňové příjmy patří část daně z příjmů fyzických a právnických osob, nemovitých věcí, přidané hodnoty, a jiných daní. (Peková, 2011, s. 454)

4.6.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy patří do samostatné působnosti územní samosprávy. Mezi příjmy patří vlastní podnikání, poplatky (za psy, odpady apod.), pokuty, veřejné sbírky nebo nájemné z bytových prostor vlastněných obcí či krajem. (Provazníková, 2015, s. 486-489)

4.6.3 Kapitálové příjmy

Mezi kapitálové příjmy obce patří zejména prodej vlastního majetku. Každý územní samosprávný celek vlastní majetek, který může být klasifikován jako nepotřebný, a proto je prodán. Dále zde patří prodej pozemků budoucím občanům obce nebo kraje, kteří mají

zájem o bydlení v této lokalitě. Cena pozemků se řídí cenou, která je nastavena zastupitelstvem obce, i když se může lišit od ceny tržní. (Peková, 2011, s. 474)

4.6.4 Přijaté dotace

Přijaté peněžní transfery představují poslední skupinu příjmů územních samosprávných celků. Přijaté dotace mohou být provozní nebo investiční. Provozní dotace jsou určeny k financování provozu obce. Naopak dotace investiční slouží k nákupu dlouhodobého majetku.

Územní samosprávné celky mohou využívat dotace z fondů EU nebo z grantových programů, například od Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva kultury ČR a jiných ministerstev. (Peková, 2011, s. 474-477)

4.7 Výdaje obce

Výdaje obce lze členit do níže uvedených skupin.

- V první řadě jsou hrazeny ty výdaje, které jsou zákonem stanoveny. Patří sem například daně, poplatky nebo odvody státu.
- Následně se využije finančních prostředků na vlastní činnost obce, tedy péči o majetek a náklady na údržbu místního úřadu.
- Dotace nebo příspěvky od státu obdrží takové územní samosprávné celky, které vykonávají státní správu v přenesené působnosti (stavební nebo matriční úřady), které vyžadují ke svému výkonu část výdajů z obecního rozpočtu.
- Do čtvrté skupiny patří výdaje na uspokojení závazků a úvěrů, z jejichž nezaplacení by mohly vyplývat finanční důsledky.

Zbylé finanční prostředky obce slouží k veřejně prospěšné činnosti (pořádání kulturních akcí, rekonstrukce silnic ve vlastnictví obce, aj.).

Výdaje mohou být v obci členěny i podle kapitol, do kterých přímo spadají. (Peterová, 2016, s. 15-17)

5 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

5.1 Vymezení pojmů

Veřejná zakázka představuje alokaci veřejných zdrojů za účelem investičního charakteru. O její realizaci rozhoduje veřejná volba. Veřejný projekt je definován jako realizace určité akce v budoucnosti s časovým omezením.

O veřejné zakázce se mluví tehdy, když jsou použity veřejné finance, ale samotnou realizaci neprovádí organizace veřejného sektoru. Právně se řídí veřejné zakázky zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který formuluje veřejnou zakázku jako písemně uzavřenou smlouvu na dodávku, stavební práci nebo službu za zhotovitelem (dodavatelem nebo poskytovatelem služeb).

Zadavatelem veřejné zakázky může být subjekt veřejného sektoru nebo i jakákoliv fyzická či právnická osoba. Pokud jsou k dané veřejné zakázce poskytnuty veřejné prostředky z dotačního titulu, tak se jedná o tzv. dotovaného zadavatele. (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, s. 70-72)

5.2 Principy 3E

Výkonnost organizace v neziskovém sektoru je založena na principech 3E. Při posuzování všech principů je důležité hodnotit komplexně. Je možné, že některý z principů nebude naplněn, ale to neznamená, že nebude dosažen cíl dvou zbylých. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 9)

5.2.1 Hospodárnost

Vynaložení veřejných prostředků, které slouží k zabezpečení cílů a úkolů je základní parametr hospodárnosti. Dále se musí dbát na minimalizaci nákladů, které nesmí ubírat na kvalitě. Jsou-li splněna všechna kritéria, tak je splněna hospodárnost. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 39)

5.2.2 Účelnost

Dosahování cílů, splnění výstupů a skutečné provedení zakázky jsou kritéria účelnosti. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 8)

5.2.3 Efektivnost

Efektivní využití nákladů v podobě veřejných výdajů představuje princip efektivnosti. Při posuzování se účetní jednotka snaží najít takovou variantu, která by dosáhla maximálního výstupu při minimálních nákladech. Tento pojem definuje i zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, který upozorňuje na opatrné nakládání s veřejnými prostředky. (Nemec, 2010, s. 48)

6 DOTACE

6.1 Charakteristika

Dotace představují poskytnutí veřejných prostředků z veřejných rozpočtů. Více než čtvrtina příjmů obcí je tvořena právě dotacemi. Ty lze dělit na dvě základní skupiny:

- **běžné dotace** – pravidelné dotace na úhradu provozu,
- **kapitálové dotace** – nepravidelné investiční dotace.

Mezi další členění patří účelové dotace, kdy je přímo stanoven účel využití dotace. Dále pak neúčelové dotace, kdy se jedná o jednorázový příspěvek bez určitého účelu. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 74)

O dotacích obce se účtuje na základě Českého účetního standardu č. 703, který se věnuje celému procesu. Dotace mohou být jak z různých fondů ČR, tak i EU. Obec může působit rovněž jako zprostředkovatel transferu, kdy na základě průtokové dotace poskytne veřejné prostředky své příspěvkové organizaci. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 57-61)

6.2 Financování

6.2.1 Ex ante a ex post financování

Pokud se jedná o financování ex ante, tak peněžní prostředky jsou vyplaceny předem. Příjemce může z těchto peněžních prostředků krýt všechny náklady, které jsou přímo spojeny s projektem.

Financování ex post znamená pravý opak. Dotace je poskytnuta až po ukončení projektu a všechny náklady spojené s projektem musí příjemce nejprve zaplatit ze svého, a potom mu budou zpětně vyplaceny.

V praxi je možné se setkat i s kombinací obou metod, kdy je část peněžních prostředků poskytnuta předem a zbylá část až po dokončení celého projektu. (Strnadová, 2019, s. 114-118)

6.2.2 Zdroje financování

Mezi zdroje financování mohou patřit různé instituce. Záleží zejména na konkrétní dotaci a jejím zaměření. Může se jednat o dotace z:

- státních mimorozpočtových fondů,
- Evropské unie,
- krajů,
- ministerstev, aj. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 75)

6.3 Operační programy

Operační programy tvoří část programových dokumentů. Představují komplexní informace pro danou oblast. Jejich obsah je schválen Vládou ČR. Alokované prostředky jsou rozdělené do konkrétních operačních programů, které se věnují určitým cílům stanoveným EU pro jednotlivá období. (Provazníková, 2015, s. 163)

6.3.1 Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program neboli IROP je program, jehož cílem je zlepšit veřejné služby, zajistit územní rozvoj, podpořit konkurenceschopnost firem a zabezpečit udržitelný rozvoj krajů a obcí. Tento program se blíže zaměřuje na podporu sociálního bydlení, ochranu národních památek nebo zvýšení kvality veřejné správy. (Provazníková, 2015, s. 168)

6.3.2 Výzva č. 80 Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality II.

V roce 2018 byla zpřístupněna kolová výzva určena pro obce, nestátní neziskové organizace a církve. Jejím hlavním cílem je realizace projektu na podporu sociálně vyloučené skupiny obyvatel. Celá specifická pravidla jsou uvedena v sekci dokumentů výzvy. (Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2018, s. 10)

7 AUDIT

7.1 Definice

Audit je vědeckou disciplínou, která má za úkol sledovat a sbírat data o účetní jednotce, které vyhodnotí a poskytne závěry. (Müllerová, 2013, s. 7)

Smyslem auditu je formulovat názor nezávislé osoby, která posoudí věrohodnost účetní závěrky. Je nutné ověřit i stav majetku, závazků a finanční situaci podniku. Účetní jednotka musí dodržovat předepsané účetní předpisy a mnohdy i Mezinárodní účetní standardy. (Hakalová, 2010, s. 81)

Audit se zaměřuje na přezkoumání hospodaření a zabránění v podvodné činnosti. Tou může být například padělání nebo pozměňování účetních dokumentů za účelem neoprávněného obohacení, úmyslné opomenutí zaúčtování operace, zneužití majetku nebo krádež či zveřejnění nesprávné účetní závěrky. (Sherer a Turley, 2012, s. 32)

7.2 Typy auditu

Existuje několik typů auditu. Je možné provádět audit forezní, finanční, výkonnostní, ekologický, personální apod. Základní rozdělení auditu je na interní a externí.

Externí audit neboli audit účetní závěrky se provádí na objednávku. Může se jednat o fyzickou osobu (auditora) nebo auditorskou společnost, kteří nabízí své služby. Cílem je posoudit, zda účetní závěrka představuje věrný a poctivý obraz účetnictví.

Naopak interní audit je prováděn zaměstnancem společnosti, kterému náleží za práce mzda, a jeho cílem je zefektivnit všechny procesy ve vybrané společnosti. Pro jeho práci je nutný kontrolní systém, který mají zejména velké podniky. (Kupec, 2019, s. 22)

7.3 Určení auditora

Existuje několik typů auditorů, mezi nimiž lze nalézt interního, státního nebo externího. **Interní auditor** je zaměstnancem firmy, který se stará o vnitřní kontrolu a zabezpečuje efektivní fungování celého podniku. Ve větších společnostech lze nalézt více auditorů. Jedná se například o auditory výroby nebo financí.

Státní auditor je osoba, kterou pověřuje stát auditem všech institucí, které manipulují s veřejnými financemi.

Externí auditor se musí řídit mezinárodními standardy pro audit (ISA). Tato osoba musí být podle ISA nezávislá a nesmí být ve vztahu s žádnou osobou, které se audit dotýká. (Whittington a Pany, 2016, s. 11-12)

8 FINANČNÍ ANALÝZA

8.1 Charakteristika

Výkonost a zvyšování hodnoty účetní jednotky je posuzováno na základě finanční analýzy. Ta patří mezi velice významné nástroje k řízení financí. Posuzuje konkurenceschopnost dané účetní jednotky, finanční sílu a silné a slabé stránky účetní jednotky. Finanční analýza představuje rozbor dat z účetnictví, které hodnotí řízení a stanovuje hodnotu podniku. Výstupem finanční analýzy jsou výsledky a doporučení, které mají za úkol zlepšit situaci vybrané účetní jednotky. (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 3-4)

8.2 Finanční ukazatele

Finanční ukazatele přebírají údaje z účetní závěrky společnosti, ze kterých vyhodnocují finanční situaci v podniku. Finanční analýza obsahuje tři druhy ukazatelů. Jedná se o absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele. (Knápková et al., 2017, s. 71)

8.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilita poukazuje na schopnost generování zisku z finančních prostředků v podniku. Ukazatele rentability představují jedny z nejdůležitějších ukazatelů pro podniky, které mají jako hlavní cíl dosahování zisku. (Pešková a Jindřichovská, 2012, s. 70)

8.2.1.1 Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb zodpovídá na otázku, kolik korun zisku připadá na korunu tržeb. Správná hodnota není stanovena. Vždy záleží na porovnání s odvětvím a očekávání vedení společnosti. Čím vyšší hodnota, tím větší výkonnost firmy. Hodnota ukazatele se vypočítá jako poměr mezi ziskem a tržbami. (Slavík, 2013, s. 99)

8.2.1.2 Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv je jedním z klíčových ukazatelů rentability, protože srovnává zisk a aktiva. Tento ukazatel nemá vliv na zdroje financování aktiv. Celková hodnota ukazuje na výnosnost každé koruny investované do aktiv. (Máče, 2018, s.423)

8.2.1.3 Rentabilita vlastního kapitálu

Ukazatel rentability vlastního kapitálu je porovnání zisku po zdanění s vlastním kapitálem. ROE je využíváno pro hodnocení nákladů na cizí kapitál a propočet WACC, rozhodování

o míře růstu vlastního kapitálu či udržení reálné hodnoty podniku. (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 123)

8.2.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity počítají schopnost účetní jednotky generovat peníze. Nejčastěji používané ukazatele jsou běžná a pohotová likvidita. Obecně platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší schopnost uspokojit své závazky. (Peterson Drake a J. Fabozzi, 2012, s. 34)

8.2.2.1 Běžná likvidita

Běžná likvidita je vypočtena jako poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými pasivy. Hodnota ukazatele naznačuje kolikrát jsou větší oběžná aktiva než krátkodobé závazky. Čím vyšší je hodnota, tím vyšší je schopnost uhradit všechny závazky. (Kalouda, 2015, s. 60)

8.2.2.2 Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity se počítá jako poměr oběžných aktiv očištěných od zásob a krátkodobých závazků. Tento ukazatel indikuje schopnost účetní jednotky uspokojit všechny závazky nejvíce likvidními aktivy. (Peterson Drake a J. Fabozzi, 2012, s. 34)

8.2.2.3 Hotovostní likvidita

Hotovostní neboli peněžní likvidita je podíl mezi finančním majetkem a krátkodobými pasivy. Jsou definovány doporučené hodnoty tohoto ukazatele, ale ty jsou spíše na nastavení samotné společnosti. Výsledkem je hodnota menší než u výše zmíněných ukazatelů, jelikož se počítá pouze s okamžitě použitelnými peněžními prostředky. (Kalouda, 2015, s. 60)

8.2.3 Ukazatele zadluženosti

Mezi ukazatele zadluženosti patří mj. celková zadluženost, míra zadluženosti nebo úrokové krytí. Všechny tyto ukazatele představují rizikové indikátory. Je jasné, že čím víc je podnik zadlužený, tím je více rizikový pro své okolí. (Knápková et al., 2017, s. 87)

8.2.3.1 Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti je poměr mezi cizím kapitálem (dlouhodobým i krátkodobým) a celkovými aktivy společnosti. Nižší míra zadluženosti je preferována věřiteli, jelikož zvyšuje bonitu účetní jednotky, avšak vlastníci preferují vyšší míru

zadluženosti. Nelze přesně určit jaké procento zadluženosti je přiměřené, a proto se v praxi používají bilanční pravidla, která podávají více informací o optimální výši zadluženosti. (Máče, 2018, s. 429)

8.2.3.2 Míra zadluženosti

Míra zadluženosti představuje poměr mezi cizími zdroji a vlastním kapitálem. Ukazatel je důležitý hlavně pro banku, která podle jeho výše posuzuje žádosti o nové úvěry. Míra zadluženosti formuluje, v jaké míře by mohly být nároky věřitelů ohroženy. Nelze jednoznačně určit správný poměr mezi cizími a vlastními zdroji, avšak lze říci, že zdroje cizí jsou pro podnik rizikovější, protože musí být splaceny dříve. (Knápková et al., 2017, s. 89)

8.2.3.3 Úrokové krytí

Úrokové krytí se vypočte jako EBIT (zisk před zdaněním), který je dělen nákladovými úroky. Hodnota ukazatele podává informace o míře krytí úroků ziskem. Čím je hodnota vyšší, tím je finanční stabilita účetní jednotky lepší. (Máče, 2018, s. 429)

8.2.4 Rozdílové ukazatele

8.2.4.1 Čistý pracovní kapitál

V průběhu transformace změní oběžný majetek několikrát svou formu, jelikož slouží k postupnému uhrazení všech závazků. Důležité pro řízení financování je dbát na časové hledisko. Pro řízení oběžného majetku a závazků se používá ukazatel čistého pracovního kapitálu. Jeho výpočet je jednoduchý. Od výše oběžného majetku se odečtou krátkodobé závazky.

Záporný výsledek říká, že účetní jednotka není schopna splácet své závazky. Při tomto výsledku je nutné zabývat se opatřeními, která pomohou ke zlepšení financování.

Pokud je výsledek naopak kladný, tak to znamená, že má účetní jednotka dostatek oběžného majetku ke krytí závazků. (Režňáková, 2010, s. 34)

8.2.5 Ostatní ukazatele

8.2.5.1 Autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi

Autarkie představuje ukazatel, který je specifický pro municipální účetní jednotky. Jeho hodnota je poměrem mezi výnosy z hlavní činnosti a náklady na hlavní činnost. Výsledek

vyjadřuje míru soběstačnosti v procentním vyjádření. Pokud je hodnota vyšší než 1, tak je municipální účetní jednotka plně soběstačná. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 112)

8.2.5.2 Produktivita práce zaměstnanců

Produktivita práce je dalším důležitým ukazatelem municipálních účetních jednotek. Ukazatel lze vyčíslit jako podíl přidané hodnoty (příp. tržeb zaměstnanců) k počtu pracovníků. Tímto výpočtem se zjistí skutečné vynaložení pracovní síly. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 116)

9 FINANČNÍ ZDRAVÍ OBCE

9.1 Definice

Finanční zdraví představuje ukazatel, který vyhodnocuje finanční pozici obce. Finančně zdravá je taková účetní jednotka, která je schopna fungovat a zabezpečovat smysl své existence, nemá problémy s úhradou závazků, není na nikom závislá a nemá přemrštěnou výši úvěrů. Pokud je finanční zdraví špatné, tak se mluví o tzv. finanční tísní. Ta se projevuje vážnými problémy v oblasti finančních toků. Radikálně špatná situace je spojena s vysokou zadlužeností, nízkou likviditou a nízkou hodnotou finančních prostředků. Samotné finanční zdraví je provázáno s finanční analýzou. Ukazatele hodnotící finanční zdraví jsou pro každou účetní jednotku individuální a odvíjejí se od její činnosti. (Pešková a Jindřichovská, 2012, s. 9-10)

9.2 Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Rozpočtová odpovědnost je jedním z ukazatelů, který by měl přispět ke zlepšení hospodaření veřejných institucí. Jak stát, tak i územní samosprávné celky musí vhodně podporovat hospodářský a společenský rozvoj a zároveň při tom dbát o udržitelné a zdravé veřejné finance.

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, udává limit možného zadlužení obcí a krajů. Limit dluhu nesmí přesáhnout stanovenou výši 60 % průměru příjmů za uplynulé 4 roky. Pokud se tak stane, nebudou po obci vyžadovány žádné sankce, ale dostane se do hledáčku Ministerstva financí České republiky a dojde k přezkoumání hospodaření územního samosprávného celku. (Vojtíšková, 2019, s. 8-14)

9.3 Ukazatel dluhové služby

Od roku 2004 vstoupilo v platnost usnesení č. 346, o regulaci zadluženosti obcí a krajů, které má za úkol sledovat zadluženost územních samosprávných celků. Toto usnesení schválilo i ukazatel dluhové služby.

Pokud obec či kraj překročí hranici 30 procent ukazatele dluhové služby, tak bude tato skutečnost Ministerstvem financí zaznamenána. Územní samosprávný celek dostane tříměsíční lhůtu pro podání vyjádření k situaci a přiloží účetní závěrku s rozpočtovým výhledem. Bude provedeno přezkoumání hospodaření a jeho závěry budou vyhodnoceny Ministerstvem financí ČR.

Bude-li obec žádat v některém z následujících let o dotaci nebo finanční podporu, tak se může stát, že nebude z důvodu výše zmíněné situace její žádosti vyhověno. Obec ani kraj nemohou přijít o možnost získat státní dotaci, avšak budou v seznamu žadatelů téměř na konci. Pokud budou prováděny kroky směřující ke snižování ukazatele, tak se bude postavení obce postupem času zlepšovat.

Výpočet ukazatele je ovlivněn dluhovou službou, která představuje zaplacené úroky, uhrazené splátky vydaných dluhopisů, splátky jistin a leasingu. Dluhová základna obsahuje skutečně dosažené příjmy a přijaté dotace za příslušný kalendářní rok.

Dluhová služba je vydělena dluhovou základnou. Výsledkem je ukazatel dluhové služby v procentním vyjádření. (Kotrba, 2004)

9.4 Úvěry

Úvěr je definován jako externí financování získané od subjektů mimo účetní jednotku. Úvěry mohou být od banky, tzv. bankovní úvěry, nebo také od státu či zřizovatele jako krátkodobé finanční výpomoci. (Máče, 2012, s. 177)

Stejně jako fyzické osoby nebo podniky mohou čerpat úvěry i územní samosprávné celky. Úrokovou míru je možné definovat jako poměr úroku a výchozí částky. Ta je závislá na spoustě ukazatelů, které musí úvěrová instituce posoudit, aby mohla nabídnout takovou sazbu, která bude pro obě strany výhodná.

Bankovní úvěry jsou poskytovány zejména bankovními institucemi. Žadatel si půjčuje peněžní prostředky, které musí bance vrátit i včetně úroku. Úvěry se rozdělují dle různých hledisek. Jedním z nich jsou úvěry dle doby splatnosti – krátkodobé (splatnost do jednoho roku), střednědobé (splatnost od 1 do 4 let) a dlouhodobé (splatnost delší než 4 roky).

Územní samosprávné celky využívají nejvíce krátkodobé účelové úvěry, které jsou poskytnuty na sjednaný účel. Jejich výhodou je nižší úroková sazba. Dalšími hojně užívanými úvěry jsou investiční, ve kterých je předmětem smlouvy nemovitost nebo stavba. Poskytovatel si u tohoto typu žádá také doložení studie proveditelnosti, bonity a historii žadatele. (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s. 83-85)

10 INVESTICE

10.1 Charakteristika

Pokud by existoval ideální svět, ve kterém by nemusely být placeny daně, transakční náklady a jiné poruchy na trhu, které ovlivňují investiční rozhodnutí, tak by byla investiční rozhodnutí jednoduchá. Hodnotu projektu a investic je nutné propočítat, analyzovat všechna rozhodnutí a zjistit, jak moc efektivní tento projekt bude. (Máče, 2006, s. 18)

10.2 Ukazatele výnosnosti investice

Mezi ukazatele hodnocení investice patří mnoho různých metod, které mají svá pro a proti.

Mezi některé z nich patří:

- rentabilita investic,
- čistá současná hodnota,
- vnitřní míra výnosu,
- rentabilita nákladů, aj. (Máče, 2006, s. 55-56)

10.2.1 Rentabilita investic

Rentabilita investic představuje celkový zisk z investice. Jedná se o ukazatel, který hodnotí investiční projekty. Tento ukazatel nezohledňuje všechny finanční prostředky, které byly spojeny s investicí. Jeho hlavní nevýhodou je, že málo investic lze přímo měřit kvůli časové náročnosti. Vyčíslit lze jako poměr mezi ročním čistým ziskem a investičními náklady v procentním pojetí. (Rentabilita, návratnosti investice – ROI, 2019)

10.2.2 Doba návratnosti investice

Doba návratnosti investice podniku ukazuje, za jak dlouho se vrátí peněžní prostředky, které byly uhrazeny jako kapitálový výdaj investice. Nedostatek této metody je nezohledňování dalších nákladů, které jsou spojeny s investicí. Navíc nepočítá ani s faktorem času a znehodnocením peněžních prostředků. (Strouhal, 2016)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

11 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ OBCE

Vybraná obec je obcí typu I. se stavebním a matričním úřadem. Nachází se v Olomouckém kraji s počtem obyvatel cca 2 000 a katastrální rozlohou 1900 ha. Obec má vybudovanou kanalizaci, vodovod a plynofikaci. Vlastní budovu mateřské a základní školy I. a II. stupně včetně školní jídelny, hasičskou zbrojnici, bytový dům a budovu úřadu. V obci je pošta, knihovna, zdravotnická zařízení pro děti a dorost i dospělé, zubní lékař, lékárna a dům pro seniory. Také je zde obchodní středisko a další specializované prodejny jako jsou drogerie, květiny, elektro a další. Má zde sídlo několik malých podnikatelských firem.

Hlavní kulturní památkou je zámek s kruhovým parkem ve vlastnictví obce. Blízko něj se nachází zřícenina hradu a kaple. Dominantou vybrané obce je kostel, který se tyčí v jejím středu nedaleko náměstí. Milovníci přírody mohou zavítat do přírodní rezervace. Ke sportovním a rekreačním účelům slouží koupaliště, sportovní a dětská hřiště či fotbalový stadion. Obec podporuje ve své činnosti místní spolky jako jsou hasiči, myslivci, rybáři, nebo T.J. Sokol.

Dopravní spojení je zajišťováno železniční a autobusovou dopravou. Vybraná obec je členem mikroregionu a místní akční skupiny, která sdružuje většinu okolních obcí.

Vybraná obec má celkem 26 zaměstnanců, z toho 8 administrativních pracovníků včetně starosty obce, 10 zaměstnanců technického úseku, 5 průvodců zámku, 2 zaměstnance ostrahy a 1 zaměstnanec místní knihovny.

11.1 Orgány obce

Samosprávu obce tvoří 15 volených členů zastupitelstva obce, kteří rozhodují o věcech samostatné působnosti obce a majetkoprávních úkonech.

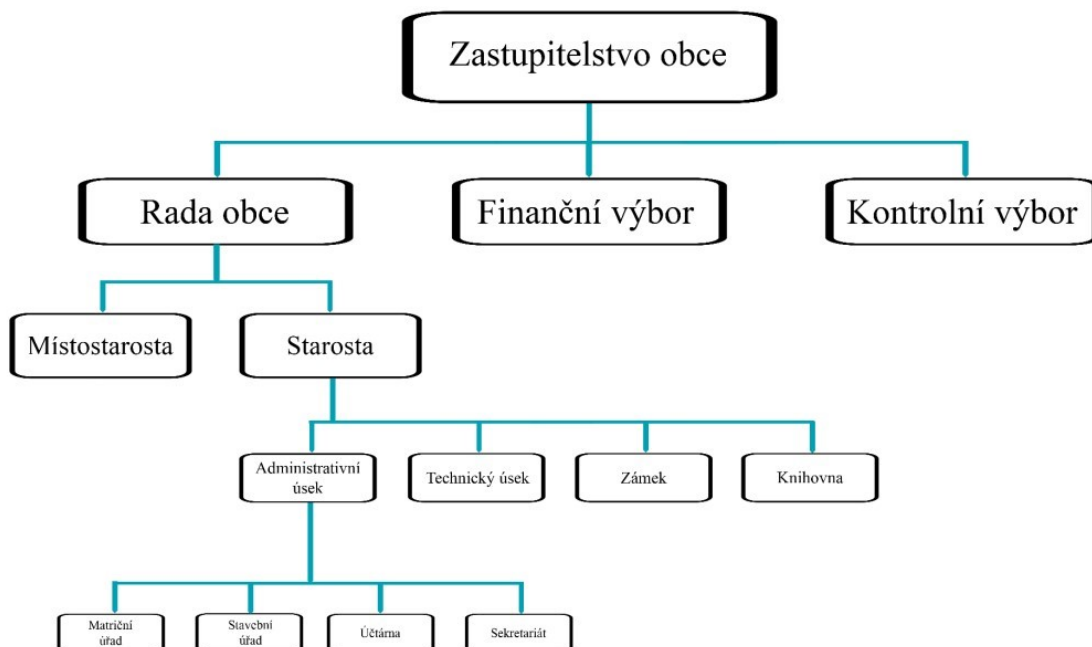
Z členů zastupitelstva je volena pětičlenná rada obce včetně starosty a místostarosty. Rada obce se zodpovídá svou činností zastupitelstvu obce a je jejím výkonným orgánem.

Jako iniciativní a kontrolní orgány jsou zřizovány zastupitelstvem obce výbory zastupitelstva. Vybraná obec má zřízený finanční a kontrolní výbor. Jsem součástí finančního výboru, který má za úkol hodnotit finanční ukazatele vybrané obce. Předsedou výboru musí být vždy člen zastupitelstva. Úkoly výboru jsou zadávány zastupitelstvem.

11.2 Organizační struktura obce

Organizační strukturu obce tvoří orgány obce v čele se starostou, který vede úřad a je zodpovědný za všechny úseky obce.

V praxi se jedná o liniovou organizační strukturu. Bohužel tento styl řízení není vhodný pro obec s dvěma tisíci občany. Největším problémem obce je její samotné řízení, jelikož starosta řídí technický úsek, administrativu, knihovnu i zámek (viz. obrázek č. 7), což se podepisuje na výkonnosti jednotlivých úseků. Starosta nemá zkušenosti z oblasti řízení pracovníků, tudíž není práce adekvátně rozdělena a nedosahuje dostatečných výsledků. Pro technický úsek by měl být zřízen vedoucí, který by rozděloval a kontroloval odvedenou práci. Zaměstnanci zámku mimo sezónu v období, kdy je zámek uzavřen, by měli kromě každoročního úklidu vykonávat činnosti související s kulturním programem zámku. Úředníci na obecním úřadě se věnují i jiným činnostem, které nekorespondují s jejich hlavní náplní práce. Současná organizační struktura obce je nevyhovující a snižuje efektivitu práce všech složek obce, jelikož je vedena pouze jednou osobou.

Obrázek 7 Současná organizační struktura vybrané obce (vlastní zpracování)

11.3 Ostatní obce

Pro výzkum je zvolena vybraná obec, která je porovnávána se čtyřmi dalšími obcemi s podobným počtem obyvatel, příjmy nebo jiným finančním údajem (např. dotace).

Obec A

První obec se nachází ve Zlínském kraji a má cca 2 500 obyvatel. Obec A byla zvolena zejména z důvodu podobného rozpočtu obce a také počtu obyvatel. Důležitým aspektem je rozlišný kraj, čímž lze vyvrátit vliv kraje na vybranou obec.

Obec B

Tato obec se vyskytuje v Olomouckém kraji přibližně 5 km od vybrané obce s počtem obyvatel kolem 1 800. Důvodem výběru této obce byly dotace, které jsou v přibližně stejné výši.

Obec C

Z důvodu velice podobné finanční struktury byla vybrána obec C, která leží v pohoří Jeseníků v Olomouckém kraji a má 1 700 obyvatel.

Obec D

Příčinou výběru poslední obce byla podobná příjmová část obecního rozpočtu. Tato obec se rovněž nachází v Olomouckém kraji, ale má o tisíc obyvatel více než vybraná obec (cca 3 200).

12 FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉ OBCE

Při zpracování finanční analýzy jsou využity údaje, které byly upraveny a vycházejí z účetní závěrky vybrané obce za sledované období. V následujících tabulkách lze nalézt majetkovou a finanční strukturu, která je vytvořena na základě rozvahy, a také jednotlivé rozdělení nákladů a výnosů z výkazu zisků a ztrát za sledované období. Vybraná obec nevykazuje výkaz o změnách peněžních toků (cash flow) ani výkaz o změnách vlastního kapitálu.

12.1 Majetková struktura vybrané obce

Při analýze majetkové struktury je nutné zmínit, že více jak 90 % tvoří dlouhodobý majetek. Obec vlastní dlouhodobý majetek v podobě budov a pozemků, které jsou využívány zejména jako veřejný statek občany obce (např. hřbitov, silnice, chodníky, veřejné osvětlení atp.). Některé z pozemků jsou určeny k prodeji jako stavební parcely.

Dlouhodobým nehmotným majetkem tvoří hlavně software, který je potřebný pro provoz obecního úřadu. Typickým příkladem jsou programy pro evidenci obyvatel, katastr nemovitostí, ale také klasické programy typu Microsoft office či kvalitní antivirový program.

V oběžném majetku obce se eviduje méně jak 10 % hodnoty, jelikož nemá žádnou výrobní činnost, která by pro obec představovala velké obraty v oblasti zásob a pohledávek. I přes výše zmíněné tvrzení v položce zásob najdeme zanedbatelnou částku, která zahrnuje materiál

a suroviny určené technickému úseku obce k obhospodařování místní zeleně a udržování komunikací.

Vybraná obec má velice kvalitně nastavené odběratelské vztahy, jelikož položka dlouhodobých pohledávek je nulová. Mezi těmito krátkodobými pohledávkami si lze představit prodej zboží na místním zámku.

Finanční prostředky vybrané obce zaznamenávají v průběhu sledovaných období velké výkyvy. Vybraná obec má velké finanční problémy, i když to nemusí být na první pohled z výkazů zřejmé. Důvodem pro špatnou finanční stabilitu je velké množství finančních prostředků z titulu dotací, které s sebou nesou závazek v podobě náročné veřejné zakázky.

Tabulka 1 Majetková struktura vybrané obce v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování)

	2015	2016	2017	2018	2019
AKTIVA	354 296	343 730	356 948	397 589	504 091
Dlouhodobý majetek	344 087	340 247	344 236	365 373	453 426
DNM	243	277	220	173	170
DHM	343 843	339 970	344 016	365 199	453 237
DFM	0	0	0	0	20
OBĚŽNÁ AKTIVA	10 210	3 483	12 712	32 216	50 665
Zásoby	153	128	124	125	137
Pohledávky	9 568	951	10 274	25 683	47 796
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	0	0	0	0
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	9 568	951	10 274	25 683	47 796
Krátkodobý finanční majetek	490	2 404	2 314	6 409	2 733
<i>Peněžní prostředky</i>	490	2 404	2 314	6 409	2 733
Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0	0

12.2 Finanční struktura vybrané obce

Finanční struktura vybrané obce je specifická, protože se neřídí klasickým účetnictvím podnikatelů, ale účetnictvím vybraných účetních jednotek. Největší část pasiv tvoří vlastní kapitál, který je tvořen z většinové části jměním účetní jednotky, což představuje majetek svěřený zřizovatelem (státem) ke spravování vybranou obcí. Zanedbatelnou částku je možné nalézt ve fondech ÚJ, které slouží ke shromažďování finančních prostředků ze zákonem stanovených účelů. Mezi ty nejznámější patří fond kulturních a sociálních potřeb, známý pod zkratkou FKSP, který využívá vybraná obec k vyplácení finančních prostředků zaměstnancům na uspokojování sociálních potřeb a zlepšení kulturního vyžití.

Důležité je upozornit na fakt, že vybraná obec tvoří dlouhodobě kladný výsledek hospodaření v běžném období, což by pro mnoho podnikatelů bylo velice pozitivním faktorem, ale u obce to není až tolik směrodatné. V další podkapitole je zmíněna struktura nákladů a výnosů, která vysvětluje menší důležitost zisku. Velkým problémem je kumulace výsledku hospodaření, jelikož volné finanční prostředky se dají využít lépe, jak o tom bude pojednááno v kapitole č. 13, o zadluženosti obce.

Cizí zdroje tvoří menší část pasiv vybrané obce. Absence rezerv v rámci sledovaného období byla položkou, která se projevila ve výroku s výhradou u auditu v roce 2018.

Závazky jsou v průběhu sledovaných období konstantní až na obrovský výkyv v roce 2019, který byl způsoben obrovskou veřejnou zakázkou na modernizaci základní školy ve výši téměř 80 mil. Kč. Na zaplacení poměrné části závazku neměla obec dostatek finančních prostředků, a proto si musela vzít úvěr od banky na splacení části zakázky.

Tabulka 2 Finanční struktura vybrané obce v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování)

	2015	2016	2017	2018	2019
PASIVA	354 296	343 730	356 948	397 589	504 091
Vlastní kapitál	311 773	311 380	327 873	356 270	364 765
Jmění ÚJ	280 079	274 389	280 086	301 634	296 498
Fondy ÚJ	31	52	45	94	58
Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	24 483	31 662	36 939	47 741	54 541
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	7 179	5 276	10 803	6 800	13 668
Cizí zdroje	42 524	32 350	29 075	41 319	139 327
Rezervy	0	0	0	0	0
Závazky	42 524	32 350	29 075	41 319	139 327
<i>Dlouhodobé závazky</i>	35 553	29 649	25 209	36 256	115 254
<i>Krátkodobé závazky</i>	6 970	2 701	3 866	5 063	24 073
Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0	0

12.3 Analýza výnosů z hlavní činnosti vybrané obce

Při analýze výnosů je důležité rozdělit hlavní a vedlejší činnost ve výkazu zisků a ztrát, avšak v našem konkrétním případě nemá účetní jednotka žádnou vedlejší činnost, a proto je třeba se zaměřit pouze na hlavní činnost. Největší položku výnosů tvoří sdílené daně, které představují hlavní příjem většiny obcí. Jedná se o podíl, který získá obec z vybraných daní na území jejího katastrálního území, tzv. rozpočtové určení daní. Jelikož bylo zmíněno, že obec nemá žádnou vedlejší činnost, tak ani výnosy z činností nepředstavují hlavní položku výnosů.

Důležitým příjmem pro obec jsou pronájmy. Obci jsou vlastněna bytová družstva, která se pronajímají jejím uživatelům. Jednou z nejvíce specifických a zároveň poměrně vysokých výnosů jsou správní a místní poplatky, které jsou získávány účetní jednotkou. Ta si sama nastavuje výši místních poplatků (za komunální odpad, poplatek ze psů apod.). Správní poplatky, pod kterými je možné si představit například poplatek za zápis do katastru nemovitostí nebo za uzavření manželství, jsou brány jako nezbytný výnos. Vybraná obec

prodala v roce 2019 stavební pozemky, za které obdržela tržbu z prodaného dlouhodobého majetku.

Ve finanční části výnosů lze nalézt výnosové úroky z účtů, které vlastní vybraná obec. Ta v roce 2019 získala od pojišťovny nemalý finanční obnos z důvodu živelné katastrofy, která zničila střechu místního obecního úřadu.

Výnosy z transferů jsou ve sledovaném období téměř konstantní. Účetní jednotka každoročně využívá finančních prostředků, které jsou poskytovány nejen v podobě dotací z IROP, ale i dalších operačních programů. Mnohé z těchto dotací jsou zbytečné a nesplňují podmínky 3E, čímž se zabývá kapitola č. 14.2, o dotacích a veřejných zakázkách.

Tabulka 3 Analýza výnosů z hlavní činnosti v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výnosy z činností	6 367	7 461	8 933	6 965	13 249
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb a pronájmů	4 331	4 478	5 135	4 873	5 556
Tržby za prodej zboží	99	143	187	170	207
Tržby ze správních a místních poplatků	1 493	1 521	1 551	1 478	1 347
Tržby z prodaného DM	43	871	1 608	23	5 674
Jiné pokuty a penále	6	0	5	4	0
Čerpání fondů	145	168	192	171	265
Jiné provozní výnosy	249	280	255	246	198
Finanční výnosy	1	1	17	32	3 709
Výnosové úroky a podobné úroky	1	1	2	2	2
Ostatní finanční výnosy	0	0	15	30	3 708
Výnosy z transferů	6 621	6 538	6 560	7 287	6 449
Výnosy se sdílených daní a poplatků	22 449	24 300	26 832	30 365	32 895
daň z příjmů FO	4 925	5 604	6 528	7 533	8 615
daň z příjmů PO	6 092	6 682	6 715	6 929	8 233
DPH	9 692	10 239	11 664	14 040	14 160
spotřební daně	0	0	0	0	0
majetkové daně	1 741	1 775	1 871	1 801	1 844
ostatní sdílené daně a poplatky	0	0	54	61	43
VÝNOSY	35 437	38 300	42 341	44 648	56 302

12.4 Analýza nákladů z hlavní činnosti vybrané obce

Stejně jako u analýzy výnosů, tak i u analýzy nákladů je důležité zmínit, že vybraná účetní jednotka má pouze náklady z hlavní činnosti. Nejvíce finančně náročné jsou náklady z činnosti, které jsou zastoupeny zejména službami. Do těchto služeb patří finanční leasing

pro dva osobní automobily administrativního úseku, a také služby právních poradců a IT techniků.

V rámci opravy a udržování se musí každoročně vykazovat faktury organizaci pečující o místní zeleň a náklady spojené s udržováním budov ve správě obce. Zaměstnanci obce musí nejméně dvakrát ročně absolvovat povinné školení, které bývá ve větších městech, kam se musí dopravit, za což jim dle zákona přísluší nárok na cestovné.

Mezi největší položky vlastní činnosti patří odpisy dlouhodobého majetku, a také osobní náklady, kde se promítají hrubé mzdy a současně sociální a zdravotní pojištění všech zaměstnanců obce.

Jelikož vybraná obec prodává svůj majetek (budovy a jiné technické vybavení), které je již téměř odepsáno, musí doúčtovat tento rozdíl přes položku zůstatkové ceny dlouhodobého majetku.

V roce 2016 došlo ke zničení části budovy místního zámku, který obec vlastní, a vznikla tím škoda, která byla vyčíslena na téměř čtvrt milionu korun českých. Nejen podnikatelské subjekty, ale i vybraná obec musí podávat daňová přiznání a platit daně. Dále účetní jednotka vykazuje dary, které poskytuje místním spolkům na podporu sportovního a kulturního vyžití v obci, ale také na podporu místního hasičského sboru.

Tabulka 4 Analýza nákladů z hlavní činnosti v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování)

	2015	2016	2017	2018	2019
Náklady z činnosti	23 551	28 964	26 482	31 110	36 315
náklady vynaložené na prodané zboží	70	86	134	177	196
spotřeba materiálu a energie	2 556	2 796	2 639	2 961	3 054
služby	4 078	4 649	4 563	4 888	6 531
opravy a udržování	1 870	4 102	2 727	4 457	1 635
cestovné	34	22	26	29	26
náklady na reprezentaci	0	0	0		0
změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	0	0	0		0
aktivace (-)	0	0	0		0
Osobní náklady	8 106	8 548	8 402	9 776	10 140
mzdové náklady	6 117	6 489	6 391	7 449	7 719
náklady na soc. zabezpečení, zdrav. Pojištění a ost. N	1 988	2 059	2 011	2 327	2 421
Opravné položky	25	-102	101	1 024	48
úpravy hodnot DM	6 074	6 649	6 949	7 008	7 444
zůstatková cena prodaného DM a drobného DM	356	1 328	565	360	5 951
Náklady z vyřazených pohledávek	0	142	0	0	0
Manka a škody	0	243	0	0	0
tvorba fondů	184	189	185	220	229
dary	23	12	1	11	17
daně a poplatky	3	38	9	26	29
rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady PO	0	0	0	0	0
jiné provozní náklady	174	263	181	173	1 014
Finanční náklady	333	288	249	352	750
Nákladové úroky a podobné náklady	333	288	249	352	750
ostatní finanční náklady	0	0	0	0	0
Náklady na transfery	3 278	2 813	3 588	5 347	3 697
Daň z příjmů	1 096	959	1 220	1 039	1 874
NÁKLADY	28 258	33 024	31 538	37 848	42 635

12.5 Ukazatele finanční analýzy

Diplomová práce se zaměřuje na ty finanční ukazatele, které jsou důležité k posouzení finanční stability obce. Tyto ukazatele jsou rozděleny do kategorií, kterých se týkají.

12.5.1 Ukazatele rentability

A. Rentabilita celkových tržeb (ROS)

Rentabilita celkových tržeb (ROS) = EBIT / (tržby z prodeje vlastních výrobků, služeb a pronájmů + tržby z prodeje zboží + tržby ze správních a místních poplatků)

ROS (2015) = 8 609 tis. Kč / (4 331 tis. Kč + 99 tis. Kč + 1 493 tis. Kč) = **145,3 %**

ROS (2016) = 6 523 tis. Kč / (4 478 tis. Kč + 143 tis. Kč + 1 521 tis. Kč) = **106,2 %**

ROS (2017) = 12 271 tis. Kč / (5 135 tis. Kč + 187 tis. Kč + 1 551 tis. Kč) = **178,5 %**

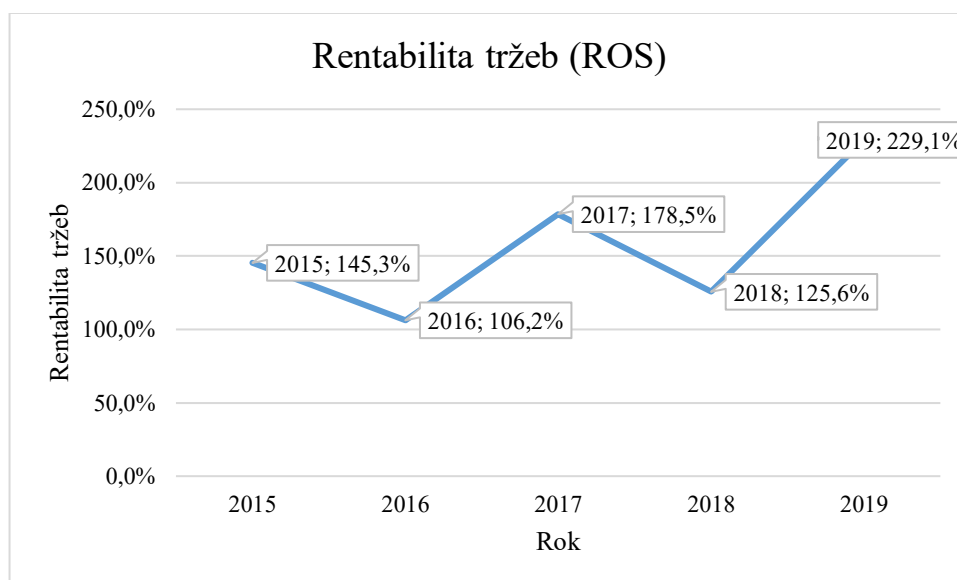
ROS (2018) = 8 192 tis. Kč / (4 873 tis. Kč + 170 tis. Kč + 1 478 tis. Kč) = **125,6 %**

ROS (2019) = 16 291 tis. Kč / (5 556 tis. Kč + 207 tis. Kč + 1 347 tis. Kč) = **229,1 %**

V případě ukazatele rentability tržeb si lze všimnout nadměrně vysoké hodnoty rentability. Důvodem je, že vybraná obec není výrobní společností a tržby nejsou hlavním zdrojem příjmů. Ukazatel je právě na základě zmíněného tvrzení nerelevantní. Pro přezkoumání relevantnosti daného ukazatele byla provedena analýza i u ostatních obcí. V tab. č. 5 je výpočet ROS, který informuje o výnosnosti tržeb okolo 200 % v průměru u všech analyzovaných obcí. Z tohoto výzkumu vyplývá, že použití daného ukazatele u obcí nepodává podstatné závěry.

Tabulka 5 Porovnání rentability tržeb vybrané obce a dalších obcí (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	145 %	146 %	239 %	524 %	202 %
2016	106 %	233 %	208 %	542 %	264 %
2017	179 %	154 %	194 %	685 %	308 %
2018	126 %	207 %	270 %	277 %	351 %
2019	229 %	398 %	252 %	204 %	395 %

Graf 1 Rentabilita tržeb vybrané obce (vlastní zpracování)

B. Rentabilita aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv (ROA) = EBIT / aktiva

ROA (2015) = 8 609 tis. Kč / 354 296 tis. Kč = **2,4 %**

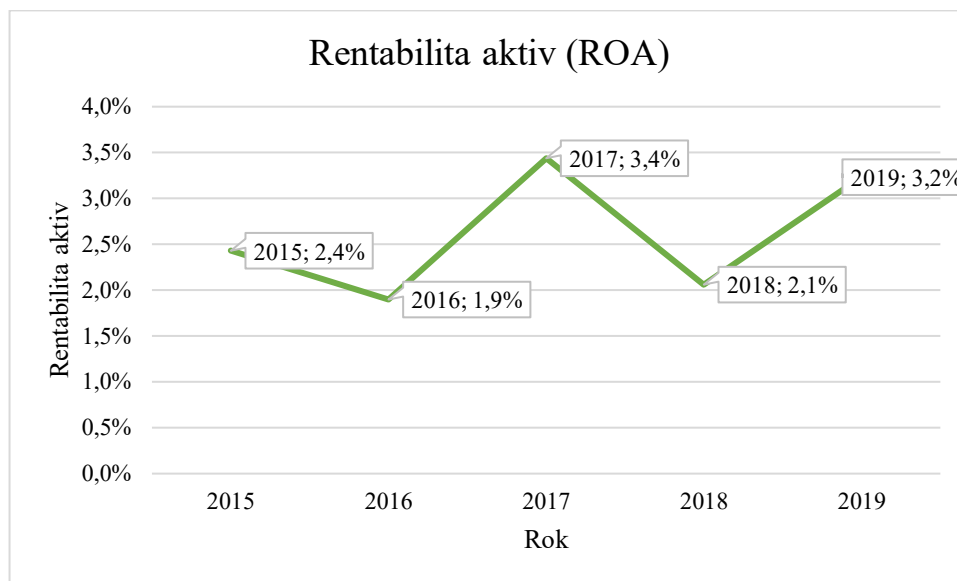
ROA (2016) = 6 523 tis. Kč / 343 730 tis. Kč = **1,9 %**

ROA (2017) = 12 271 tis. Kč / 356 948 tis. Kč = **3,4 %**

ROA (2018) = 8 192 tis. Kč / 397 589 tis. Kč = **2,1 %**

ROA (2019) = 16 291 tis. Kč / 504 091 tis. Kč = **3,2 %**

Rentabilita aktiv se drží v průměru kolem 2,5 %, což poukazuje na to, že vybraná obec tvoří zisk a efektivně zhodnocuje svoje aktiva. Rentabilita není příliš vysoká, ale dosahuje dostatečné produkční síly k tomu, aby byla aktiva účetní jednotky výnosná.

Graf 2 Rentabilita aktiv vybrané obce (vlastní zpracování)

C. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita aktiv (ROA) = Čistý zisk / vlastní kapitál

ROE (2015) = 7 179 tis. Kč / 311 773 tis. Kč = **2,3 %**

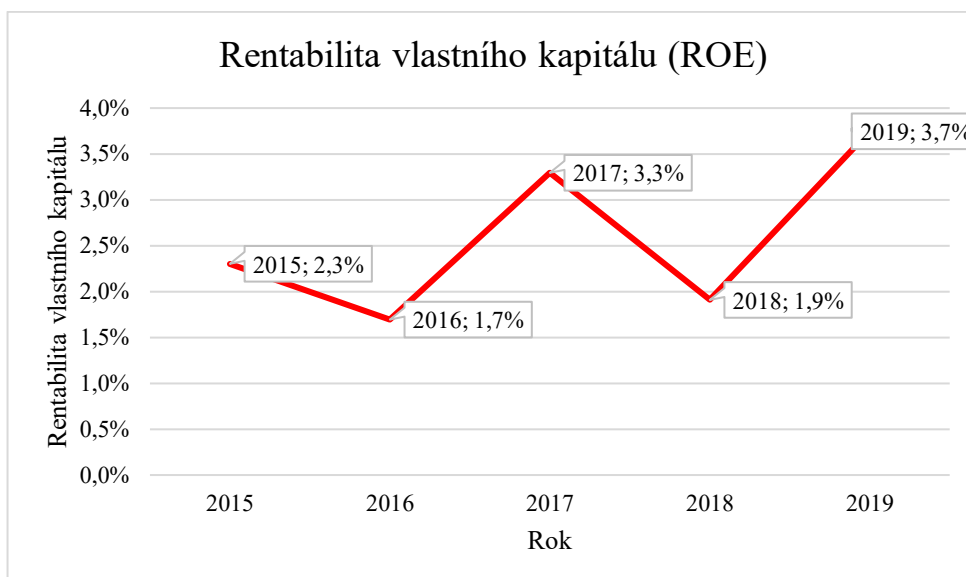
ROE (2016) = 5 276 tis. Kč / 311 380 tis. Kč = **1,7 %**

ROE (2017) = 10 803 tis. Kč / 327 873 tis. Kč = **3,3 %**

ROE (2018) = 6 800 tis. Kč / 356 270 tis. Kč = **1,9 %**

ROE (2019) = 13 668 tis. Kč / 364 765 tis. Kč = **3,7 %**

Rentabilita vlastního kapitálu je stejně jako rentabilita tržeb nerelevantním ukazatelem, protože čistý zisk není pro obec směrodatný. Vybraná obec se nezaměřuje primárně na dosahování zisku, ale uspokojování potřeb svých občanů a zabezpečování bezproblémového chodu celé obce. Každopádně hodnota ROE nabývá kladných hodnot, což ukazuje na skutečnost, že vybraná účetní jednotka zhodnocuje svůj vlastní kapitál efektivně. Z výpočtu ukazatele je možné usoudit, že hodnota se mění především v závislosti na výši vytvořeného zisku, ale i přes mírné poklesy v letech 2016 a 2018, obec hospodaří efektivně a vložené peníze přináší dostatečnou výnosnost.

Graf 3 Rentabilita vlastního kapitálu vybrané obce (vlastní zpracování)

12.5.2 Ukazatele likvidity

A. Běžná likvidita

Běžná likvidita = Oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Běžná likvidita (2015) = 10 210 tis. Kč / 6 970 tis. Kč = **1,46**

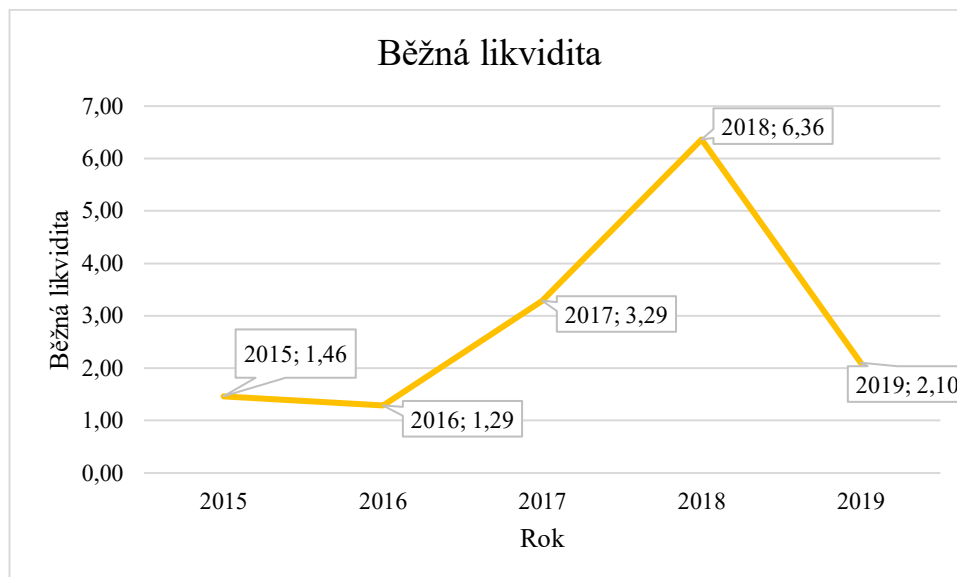
Běžná likvidita (2016) = 3 483 tis. Kč / 2 701 tis. Kč = **1,29**

Běžná likvidita (2017) = 12 712 tis. Kč / 3 866 tis. Kč = **3,29**

Běžná likvidita (2018) = 32 216 tis. Kč / 5 063 tis. Kč = **6,36**

Běžná likvidita (2019) = 50 665 tis. Kč / 24 073 tis. Kč = **2,10**

Ukazatel běžné likvidity má v průběhu roku 2017 a 2018 obrovský výkyv v hodnotách, který je způsobený velkým nárůstem oběžných aktiv vybrané obce. Důvodem je zvýšení pohledávek ve sledovaných letech. I přes fluktuaci tento ukazatel dokazuje, že vybraná obec je dostatečně solventní, tedy vlastní dostatek krátkodobých aktiv, kterými by mohla uspokojit všechny své závazky. Tento ukazatel v praxi naznačuje, že vybraná účetní jednotka je dostatečně bonitní a je u ní menší riziko platební neschopnosti. Uvádí se, že optimální míra je někde mezi 1,5 až 2,5, což vybraná obec splňuje téměř ve všech sledovaných letech.

Graf 4 Běžná likvidita vybrané obce (vlastní zpracování)

B. Pohotová likvidita

Pohotová likvidita = (Oběžná aktiva – zásoby) / krátkodobé závazky

Pohotová likvidita (2015) = (10 210 tis. Kč – 153 tis. Kč) / 6 970 tis. Kč = **1,44**

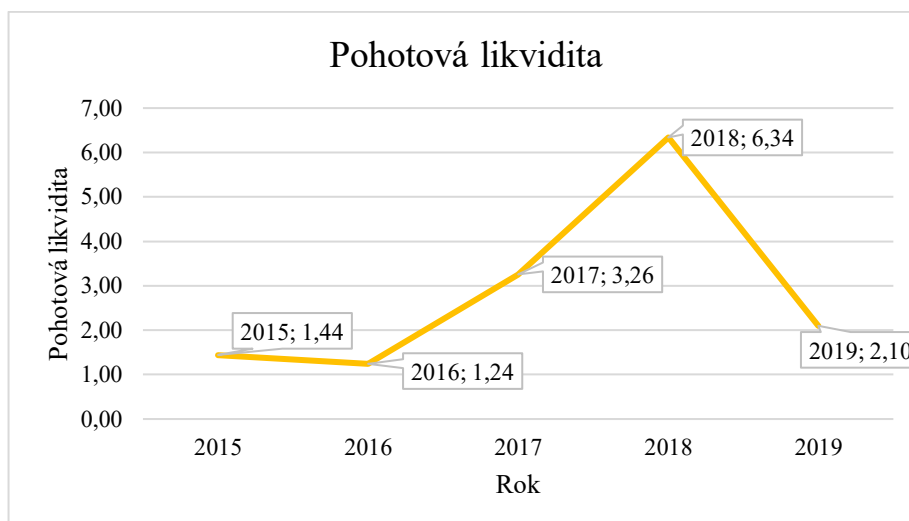
Pohotová likvidita (2016) = (3 483 tis. Kč – 128 tis. Kč) / 2 701 tis. Kč = **1,24**

Pohotová likvidita (2017) = (12 712 tis. Kč – 124 tis. Kč) / 3 866 tis. Kč = **3,26**

Pohotová likvidita (2018) = (32 216 tis. Kč – 125 tis. Kč) / 5 063 tis. Kč = **6,34**

Pohotová likvidita (2019) = (50 665 tis. Kč – 137 tis. Kč) / 24 073 tis. Kč = **2,10**

Je uvedeno, že hodnota pohotové likvidity by měla být v rozmezí mezi 1-1,5. U vybrané obce je daná hodnota dosahována ve všech sledovaných letech. Ovšem v období 2017-2018 dochází k velkému zvýšení hodnoty ukazatele. To naznačuje, že pokud bude pominuta položka zásob, která tvoří mizivou část aktiv, tak vybraná obec drží přespříliš oběžných aktiv, které jí přináší malé nebo žádné kapitálové zhodnocení.

Graf 5 Pohotová likvidita vybrané obce (vlastní zpracování)

C. Hotovostní likvidita

Hotovostní likvidita = Krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky

Hotovostní likvidita (2015) = 490 tis. Kč / 6 970 tis. Kč = **0,07**

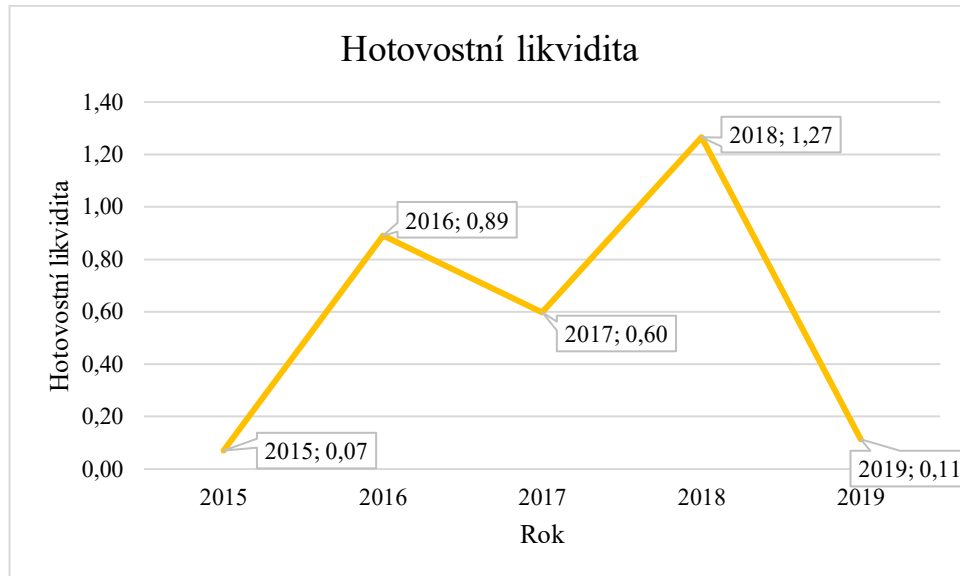
Hotovostní likvidita (2016) = 2 404 tis. Kč / 2 701 tis. Kč = **0,89**

Hotovostní likvidita (2017) = 2 314 tis. Kč / 3 866 tis. Kč = **0,60**

Hotovostní likvidita (2018) = 6 409 tis. Kč / 5 063 tis. Kč = **1,27**

Hotovostní likvidita (2019) = 2 733 tis. Kč / 24 073 tis. Kč = **0,11**

U hotovostní likvidity dochází k největším fluktuacím způsobeným velkými změnami v oblasti krátkodobého finančního majetku. Doporučené hodnoty, které jsou uváděny v odborné literatuře, se liší dle vykonávané ekonomické činnosti, ale zpravidla by měly dosahovat hodnot od 0,2 do 0,5. V roce 2015 a 2019 je hodnota velice nízká, což by mohlo způsobit problém, což by mohlo způsobit problém v nedostatku finančních prostředků pro zaplacení svých závazků. V letech 2016-2018 oproti roku 2015 se hodnota hotovostní nebo také okamžité likvidity zvyšuje, což pro vybranou účetní jednotku znamená, že neefektivně využívá své volné finanční prostředky. Tyto prostředky by bylo možné využít k investování prostřednictvím bankovního portfolia, které optimalizuje rizikovost a výnosnost investice. Ovšem je důležité být velice opatrný při investování, jelikož primárním cílem každé účetní jednotky je prvně snížit zadluženost na přijatelnou úroveň, a poté až investovat volné finanční prostředky.

Graf 6 Hotovostní likvidita vybrané obce (vlastní zpracování)

12.5.3 Ukazatele zadluženosti

A. Celková zadluženost

Celková zadluženost = Cizí zdroje / aktiva

Celková zadluženost (2015) = 42 524 tis. Kč / 354 296 tis. Kč = **12 %**

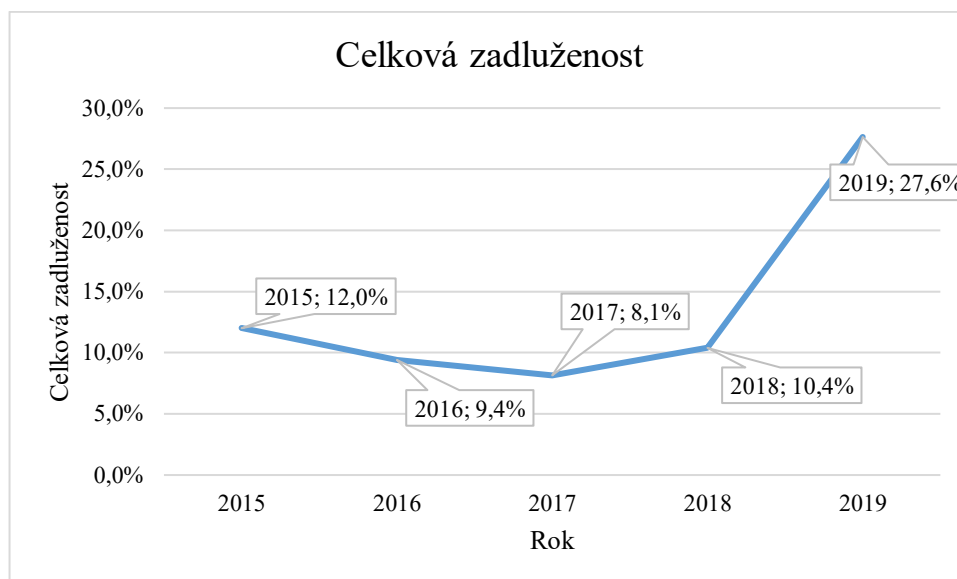
Celková zadluženost (2016) = 32 350 tis. Kč / 343 730 tis. Kč = **9,4 %**

Celková zadluženost (2017) = 29 075 tis. Kč / 356 948 tis. Kč = **8,1 %**

Celková zadluženost (2018) = 41 319 tis. Kč / 397 589 tis. Kč = **10,4 %**

Celková zadluženost (2019) = 139 327 tis. Kč / 504 091 tis. Kč = **27,6 %**

Celková zadluženost vybrané obce má kolísající trend, ve kterém dochází k prudkému růstu zadluženosti v roce 2019. Důvodem pro zvýšenou zadluženost je zvýšení aktiv spojené s nákupem automobilů a zároveň zvýšení cizích zdrojů z důvodu velké veřejné zakázky na rekonstrukci místní základní školy. Pro vybranou účetní jednotku zvýšení zadluženosti představuje problém, který je spojený i se snížením bonity a větší rizikovostí pro věřitele, aby půjčily finanční prostředky této obci.

Graf 7 Celková zadluženost vybrané obce (vlastní zpracování)

B. Míra zadluženosti

Míra zadluženosti = Cizí zdroje / vlastní kapitál

Míra zadluženosti (2015) = 42 524 tis. Kč / 311 773 tis. Kč = **13,64 %**

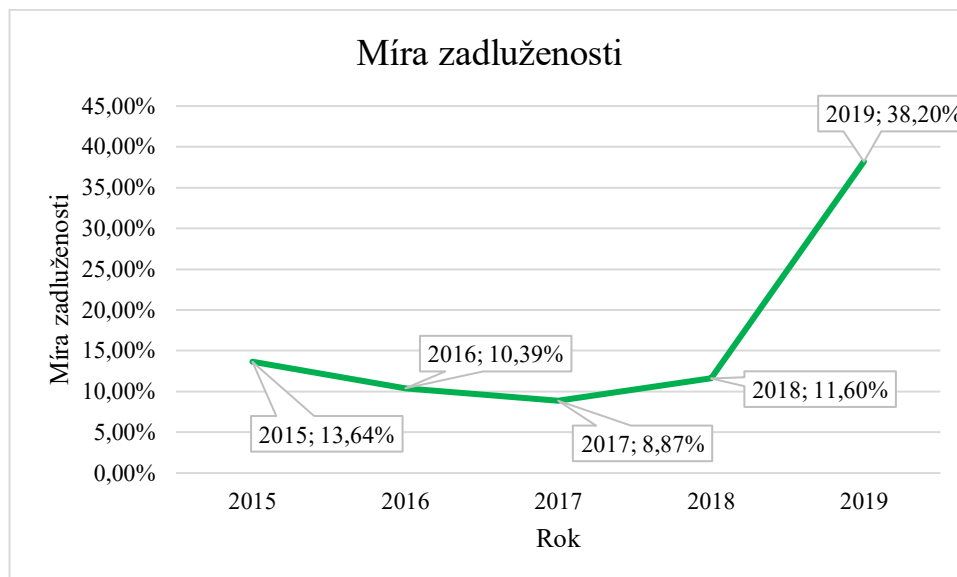
Míra zadluženosti (2016) = 32 350 tis. Kč / 311 380 tis. Kč = **10,39 %**

Míra zadluženosti (2017) = 29 075 tis. Kč / 327 873 tis. Kč = **8,87 %**

Míra zadluženosti (2018) = 41 319 tis. Kč / 356 270 tis. Kč = **11,60 %**

Míra zadluženosti (2019) = 139 327 tis. Kč / 364 765 tis. Kč = **38,20 %**

Graf míry zadluženosti má, podobně jako graf celkové zadluženosti, kolísavý trend, který dosahuje svého maxima v roce 2019. Důvod je úplně stejný jako při celkové zadluženosti, a to zvýšení cizích zdrojů v závislosti na dotované modernizaci základní školy. Problém zvýšené míry zadluženosti by se měl řešit zejména přesunutím volných finančních prostředků na financování úroků a splátek úvěrů, které si obec vzala od bankovní instituce.

Graf 8 Míra zadluženosti vybrané obce (vlastní zpracování)

C. Úrokové krytí

Úrokové krytí = EBIT / nákladové úroky

Úrokové krytí (2015) = 8 609 tis. Kč / 333 tis. Kč = **25,82**

Úrokové krytí (2016) = 6 523 tis. Kč / 288 tis. Kč = **22,66**

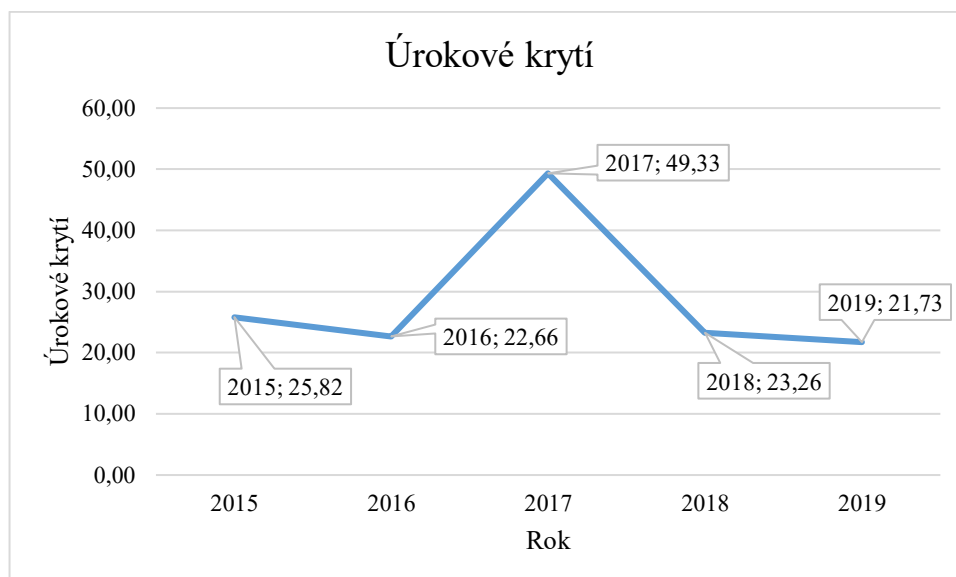
Úrokové krytí (2017) = 12 271 tis. Kč / 249 tis. Kč = **49,33**

Úrokové krytí (2018) = 8 192 tis. Kč / 352 tis. Kč = **23,26**

Úrokové krytí (2019) = 16 291 tis. Kč / 750 tis. Kč = **21,73**

Úrokové krytí ukazuje, že vybrané obci může klesnout zisk v průměru až 29krát, aby zvládla splatit všechny nákladové úroky, které dluží. Dochází zde k velkému zvýšení nákladových úroků v roce 2019, které je zapříčiněno novým úvěrem, který si musela vybraná účetní jednotka vzít na uhrazení části veřejné zakázky na modernizaci ZŠ.

Výše jejího úrokového krytí zůstala ovšem nezměněná, protože se zvýšil i zisk před zdaněním. Hodnota je dostatečně vysoká na to, aby nepředstavovala problém pro vybranou obec.

Graf 9 Úrokové krytí vybrané obce (vlastní zpracování)

12.5.4 Rozdílové ukazatele

Čistý pracovní kapitál (ČPK) = Oběžná aktiva – krátkodobé závazky

Čistý pracovní kapitál (2015) = 10 210 tis. Kč – 6 970 tis. Kč = **3 239 tis. Kč**

Čistý pracovní kapitál (2016) = 3 483 tis. Kč – 2 701 tis. Kč = **782 tis. Kč**

Čistý pracovní kapitál (2017) = 12 712 tis. Kč – 3 866 tis. Kč = **8 846 tis. Kč**

Čistý pracovní kapitál (2018) = 32 216 tis. Kč – 5 063 tis. Kč = **27 153 tis. Kč**

Čistý pracovní kapitál (2019) = 50 665 tis. Kč – 24 073 tis. Kč = **26 593 tis. Kč**

Při analýze čistého pracovního kapitálu nelze zcela určit, zda se jedná o konzervativní či agresivní strategii financování oběžného majetku. Ukazatel je silně ovlivněn výší pohledávek v roce 2019 a zároveň zvýšeným závazkem z titulu veřejné zakázky. Nicméně obec by měla hospodařit tak, aby měla vždy alespoň přiměřenou výši oběžných aktiv a zvládla krýt všechny své závazky, což první dvě sledovaná období nesplňují. Je velice obtížné najít balanc mezi výší oběžných aktiv a zároveň postupně splácet všechny dluhy, které obec vytvořila především z titulu velkých veřejných zakázek se státní či regionální podporou.

12.5.5 Ostatní ukazatele

A. Autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi

Autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi = Výnosy z HČ / Náklady HČ

Autarkie (2015) = 35 437 tis. Kč / 28 258 tis. Kč = **125,41 %**

Autarkie (2016) = 38 300 tis. Kč / 33 024 tis. Kč = **115,98 %**

Autarkie (2017) = 42 341 tis. Kč / 31 538 tis. Kč = **134,25 %**

Autarkie (2018) = 44 648 tis. Kč / 37 848 tis. Kč = **117,97 %**

Autarkie (2019) = 56 302 tis. Kč / 42 635 tis. Kč = **132,06 %**

Autarkie ukazuje soběstačnost vybrané obce. Na příkladu sledované vybrané účetní jednotky lze vidět, že ve všech sledovaných letech jsou vždy náklady nižší než výnosy, a proto je ukazatel vyšší než 100 %. Z toho vyplývá, že vybraná obec je plně soběstačná a od státu nepotřebuje žádné finanční prostředky navíc v podobě státní podpory ke krytí případné ztráty.

B. Produktivita práce zaměstnanců

Produktivita práce = Tržby z místních a státních poplatků / počet zaměstnanců administrativy

Produktivita práce (2015) = 1 493 tis. Kč / 8 = **186,6 tis. Kč**

Produktivita práce (2016) = 1 521 tis. Kč / 8 = **190,1 tis. Kč**

Produktivita práce (2017) = 1 551 tis. Kč / 8 = **193,9 tis. Kč**

Produktivita práce (2018) = 1 478 tis. Kč / 8 = **184,8 tis. Kč**

Produktivita práce (2019) = 1 347 tis. Kč / 8 = **168,4 tis. Kč**

Produktivita práce na zaměstnance je těžko vypočitatelný ukazatel. Pracovníci technického úseku netvoří žádnou hodnotu, ze které by bylo možné produktivitu vyčíslit. Zaměstnancům zámku a jejich mzdám je věnována samostatná kapitola. Z těchto důvodů je počítána produktivita práce pouze na zaměstnance obecního úřadu.

Pro produktivitu práce zaměstnanců administrativy je zvolen ukazatel tržeb z místních a státních poplatků. Jedná se o nejpřesnější ukazatel pro výpočet, jelikož zaměstnanci administrativy vybírají správní poplatky. Celkový počet zaměstnanců se v průběhu sledovaného období nezměnil.

Každý zaměstnanec ročně zajistí příjem v průměru 180 tis. Kč. Samozřejmě je nutné zohlednit i počet občanů, kteří platí místní poplatky. Počet správních poplatků vybraných zaměstnanci není možné v práci uvést, jelikož jde o neveřejnou informaci a jako člen zastupitelstva a finančního výboru jsem vázán mlčenlivostí.

Pro bližší specifikaci by bylo třeba provést CBA analýzu, která by lépe zhodnotila produktivitu každého zaměstnance.

C. Produktivita práce na osobních nákladech zaměstnance

Produktivita práce na 1 Kč osobních nákladů = Produktivita práce na zaměstnance / (osobní náklady na administrativní úsek / počet zaměstnanců administrativního úseku)

Produktivita práce na os. N (2015) = (186,6 tis. Kč / (2 862 tis. Kč / 8)) = **52,16 %**

Produktivita práce na os. N (2016) = (190,1 tis. Kč / (3 009,28 tis. Kč / 8)) = **50,54 %**

Produktivita práce na os. N (2017) = (193,9 tis. Kč / (2 848,64 tis. Kč / 8)) = **54,45 %**

Produktivita práce na os. N (2018) = (184,8 tis. Kč / (3 168 tis. Kč / 8)) = **46,67 %**

Produktivita práce na os. N (2019) = (168,4 tis. Kč / (3 280 tis. Kč / 8)) = **41,07 %**

Pro posouzení, zda si zaměstnanec administrativního úseku vydělá svou práci na mzdu, je použit výše zmíněný výpočet. Výsledky interpretují tvrzení, že každý zaměstnanec si vydělá na téměř polovinu své mzdy. Neefektivní využívání svých zaměstnanců potvrzuje i špatně nastavená organizační struktura obce. Nelze pominout i příspěvky od státu, které dostává obec na činnost matričního a stavebního úřad.

12.5.6 Shrnutí finanční analýzy

Mezi nejdůležitější položky majetku vybrané obce patří dlouhodobý majetek, který nevyužívá jenom ke své vlastní potřebě, ale také jako veřejný statek. Vybrané účetní jednotce vznikla v roce 2019 pojistná událost, která zapříčinila nárůst oběžného majetku a zároveň lehce zkreslila sledované ukazatele. Obec neustále drží na účtech dostatečné finanční prostředky, což se v prvních sledovaných letech nedařilo. V současné době si účetní jednotka drží dostatek finančních prostředků nebo oběžných aktiv, které mohou být použity ke krytí krátkodobých závazků, jak interpretuje ukazatel čistého pracovního kapitálu.

Vlastní kapitál tvoří většinou složku pasiv vybrané obce, což je ověřeno ukazatelem míry zadluženosti. Celková zadluženost se v průběhu sledovaného období neustále zvětšuje. Tato skutečnost vyvolává znepokojení, jelikož obec je závislá na úvěrech, které s sebou přinášejí i nemalé úroky.

Pozitivním zjištěním je, že vybraná účetní jednotka dosahuje ve všech sledovaných letech zisku, a navíc efektivně využívá aktiva i pasiva, o čemž informují ukazatele rentability.

Mírně znepokojivá je analýza likvidity, jelikož je v některých sledovaných letech až přespříliš vysoká. To nepřispívá k efektivnímu hospodaření s financemi, ale naopak to značí nedostatečné zhodnocení financí.

Ukazatel produktivity práce zaměstnanců není dostatečně vysoký, jako by si představovala vedení obce. Pracovníci svou každodenní činností vydělají jen na polovinu své mzdy, což je nedostačující. Jedna z možných příčin je nekvalitně nastavená organizační struktura.

I když autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi poukazuje na soběstačnost vybrané obce, tak bohužel nižší příjmy ze sdílených daní kvůli pandemii COVID-19 se v budoucnu u obce projeví a mohou mít při současné situaci nepříznivé následky. Zvyšující se míra zadluženosti, která je spojená s velkým množstvím úvěrů a úroků u bankovních institucí, které je nutné každoročně splácet, by mohla přispět k úplné absenci jakýchkoliv větších projektů obce. Naopak bude důležité všechny ušetřené finanční prostředky investovat do splacení všech závazků obce a zlepšení finanční stability.

13 FINANČNÍ ZDRAVÍ VYBRANÉ OBCE

Finanční analýza prokázala problémy ve vybrané obci, které se objevují zejména v oblasti zadluženosti. Pro analýzu finanční stability jsou vybrány takové ukazatele, které slouží k posouzení finančního zdraví. Je třeba zjistit závažnost finanční situace a její dopady na následující vývoj obce.

Pro analýzu jsou vybrány tyto ukazatele:

- ukazatel dluhové služby,
- ukazatel rozpočtové odpovědnosti,
- celkové příjmy na obyvatele,
- daňové příjmy na obyvatele,
- celková zadluženost na obyvatele.

13.1 Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je jedním z nejdůležitějších ukazatelů v oblasti zadluženosti obce. V rámci regulace zadluženosti obcí a krajů byl tento ukazatel stanoven Ministerstvem financí ČR. Vybraná obec musí dle zákona každoročně dokládat výši dluhové služby. Je nastavena maximální hranice, nad kterou by se tento ukazatel neměl dostat a to 30 %. Pokud bude mít jakákoliv obec ukazatel nad limit, tak hrozí obci přezkum hospodaření ze strany MF. Bohužel vybraná obec se v roce 2019 dostala přes stanovenou hranici. Co to pro ni znamená? Vybraná účetní jednotka je v hledáčku MF, které bude přezkoumávat důležité ukazatele, kterým se věnuje i výzkum.

Výpočet ukazatele dluhové služby se skládá z několika částí. Za prvé je nutné určit dluhovou službu, která je součtem nákladových úroků, splátek jistin, dluhopisů a splátek leasingu. V druhé řadě je třeba vypočítat dluhovou základnu. Tou se rozumí součet všech příjmů (daňových, nedaňových, kapitálových a přijatých dotací). Tento ukazatel je spočítán právě podílem mezi těmito dvěma hodnotami.

Tabulka 6 Ukazatel dluhové služby ve vybrané obci v tis. Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2018	2019
Daňové příjmy	24 026	25 865	31 800	35 241
Nedaňové příjmy	4 940	5 156	5 624	6 114
Kapitálové příjmy	43	871	428	8 261
Přijaté dotace	28 512	10 204	13 061	26 863
Dluhová základna	57 521	42 096	50 913	76 479
Úroky	333	288	352	750
Splátky jistin a dluhopisů	11 413	9 218	4 439	25 037
Splátky leasingu	0	0	0	0
Dluhová služba	11 746	9 506	4 791	25 787
Ukazatel dluhové služby	20,42 %	22,58 %	9,41 %	33,72 %

Hlavním důvodem překročení tohoto ukazatele jsou splátky jistin. Jak již bylo zjištěno, tak obec si musela vzít úvěr na různé veřejné zakázky, které přispívají ke zlepšení obce pro její občany. Jedná se o nepřínosné zakázky, kterými se bude věnovat část práce týkající se veřejných zakázek a dotací.

Pokud se nepovede ukazatel dluhové služby snížit, hrozí vybrané účetní jednotce ztráta možnosti získat státní dotace. Tedy obec nebude získávat dotace na uskutečňování veřejných zakázek. Důsledkem tohoto opatření by měl být zvýšený důraz vybrané obce na splacení všech svých úvěrů pro snížení celkové zadluženosti. Diplomová práce by měla podpořit snižování tohoto ukazatele, jelikož jejím hlavním cílem je nalezení neefektivně vynaložených finančních prostředků, které budou použity na splacení dluhu obce.

Pro správnou interpretaci výsledků výzkumu v oblasti dluhové služby je provedeno srovnání ukazatele s ostatními obcemi. Z dat uvedených v tabulce č. 6 lze usoudit, že ve všech sledovaných obdobích je ukazatel dluhové služby u vybrané obce na vysokých hodnotách oproti ostatním obcím. Tato skutečnost dostává vybranou obec do velmi nepříjemné situace. Ve sledovaném vzorku ostatních obcí je vybraná obec jedinou, která dlouhodobě bojuje s výší daného ukazatele. Výzkum také poukazuje na skutečnost, že obce se do dluhové pasti dostávají velmi zřídka

Tabulka 7 Porovnání ukazatele dluhové služby u vybrané obce a ostatních obcí v procentech (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	20,42	3,41	7,48	0,34	4,07
2016	22,58	4,71	5,01	5,15	4,00
2017	11,77	4,39	6,11	4,61	1,86
2018	9,41	2,16	4,74	46,31	0,99
2019	33,72	1,93	3,83	0,00	2,31

13.2 Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel rozpočtové odpovědnosti je pro zjištění finančního zdraví vybrané obce nezbytný. Posuzuje výši příjmů obce a dluhy, které obec má ve sledovaném období a podává informace o finanční stabilitě obce. Používá ho i MF, které se tímto ukazatelem zabývá v případě překročení hranice dluhové služby, což je případ vybrané obce.

Výpočet ukazatele rozpočtové odpovědnosti je prováděn účetní obce. Je zjištěn dluh ve sledovaném období, který je vydělen průměrem příjmů vybrané obce v roce sledovaném a ve třech minulých letech. Vypočtená hodnota v procentech odpovídá výši ukazatele rozpočtové odpovědnosti v daném roce.

Tabulka 8 Ukazatel rozpočtové odpovědnosti u vybrané obce v tis. Kč (vlastní zpracování)

Příjem 2019	76 479
Příjem 2018	50 913
Příjem 2017	39 821
Příjem 2016	42 096
Průměr příjmů za posl. 4 roky	52 327
dluhy 2019	68 546
Rozpočtová odpovědnost 2019	130,99%

Příjem 2018	50 913
Příjem 2017	39 821
Příjem 2016	42 096
Příjem 2015	57 521
Průměr příjmů za posl. 4 roky	47 588
dluhy 2018	36 256
Rozpočtová odpovědnost 2018	76,19%

Příjem 2017	39 821
Příjem 2016	42 096
Příjem 2015	57 521
Příjem 2014	44 585
Průměr příjmů za posl. 4 roky	46 006
dluhy 2017	25 209
Rozpočtová odpovědnost 2017	54,80%

Příjem 2016	42 096
Příjem 2015	57 521
Příjem 2014	44 585
Příjem 2013	28 928
Průměr příjmů za posl. 4 roky	43 283
dluhy 2016	29 649
Rozpočtová odpovědnost 2016	68,50%

Příjem 2015	57 521
Příjem 2014	44 585
Příjem 2013	28 928
Příjem 2012	26 550
Průměr příjmů za posl. 4 roky	39 396
dluhy 2015	35 553
Rozpočtová odpovědnost 2015	90,25%

Po výpočtu rozpočtové odpovědnosti vybrané obce lze vidět velice kolísavý trend, který je nejnižší v roce 2017 nad 50 %. Vysoké hodnoty rozpočtové odpovědnosti jsou způsobeny zejména zvyšujícími se dluhy, které jsou zapříčiněny veřejnými zakázkami. Pro vybranou účetní jednotku znamená výše tohoto ukazatele problém, který je třeba řešit. Je nutné se pokusit postupně snižovat výši dluhů, které má vybraná obec zejména v oblasti dlouhodobých úvěrů. Zvyšování rozpočtové odpovědnosti je velkým vykřičníkem i pro MF, které se bude tímto ukazatelem rovněž zabývat z důvodu překročení hranice pro dluhovou službu. Výše ukazatele rozpočtové odpovědnosti by mohla být v budoucnosti jedním z klíčových faktorů při rozhodování, zda bude vybrané obci sebrána možnost získání státních dotací. Bohužel hodnoty ukazatele mluví v neprospěch vybrané obce.

Tabulka 9 Porovnání ukazatele rozpočtové odpovědnosti vybrané obce a ostatních obcí v procentech (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	90,25	22,06	68,47	47,82	12,11
2016	68,50	14,63	78,85	7,93	7,64
2017	54,80	9,91	72,71	31,84	5,89
2018	76,19	7,35	64,37	0,00	3,78
2019	130,99	17,02	53,91	0,00	2,33

Při srovnání výše ukazatele rozpočtové odpovědnosti s ostatními obcemi se potvrzují výše zmíněné závěry z kapitoly týkající se ukazatele dluhové služby. Bohužel ani v tomto ukazateli si nevede vybraná obec dobře. Z ostatních obcí je nejvíce dotčená obec B, která investuje do infrastruktury. Jejich strategie zahrnuje i splácení úvěrů, kdy v každém roce zaplatí alespoň 10 procent z celkových úvěrů. Naopak obec C má nulovou hodnotu tohoto ukazatele, i když v průběhu roku 2017 získala úvěr na veřejnou zakázku a hned v následujícím období využila finanční prostředky k jeho uhrazení

Z výše uvedených důvodů lze usoudit, že nejen vybraná obec má vyšší hodnotu ukazatele. Ovšem oproti ostatním obcím vybraná obec nepodniká žádné kroky ke snižování tohoto ukazatele.

13.3 Celkové příjmy na obyvatele

Dalším z ukazatelů, který posuzuje finanční zdraví vybrané obce je celkový příjem na obyvatele. Tento ukazatel porovnává výši příjmů a počet obyvatel v jednotlivých letech. Pro analýzu tohoto ukazatele je zjištěna celková výše příjmů nejen u vybrané obce, ale i ostatních obcí.

Tabulka 10 Porovnání příjmů vybrané obce s ostatními obcemi v tis. Kč
(vlastní zpracování)

	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
Příjem 2015	57 521	48 830	38 731	129 988	50 705
Příjem 2016	42 096	49 432	56 167	32 197	50 917
Příjem 2017	39 821	45 805	38 795	36 116	55 612
Příjem 2018	50 913	50 187	48 347	40 154	72 017
Příjem 2019	76 479	62 106	59 205	34 132	78 668

Jedním z hlavních parametrů při vybírání obcí byla výše příjmů, a proto jsou příjmy všech obcí velmi podobné. Největší výkyvy v části příjmů jsou v oblasti přijatých dotací. To je důvodem, proč některá sledovaná data mají velké výkyvy (např. obec C v roce 2015 přijala téměř 100 milionový transfer).

Pro výpočet ukazatele celkových příjmů na obyvatele je zapotřebí znát počet obyvatel v jednotlivých obcích za sledované období. Proto podobný počet obyvatel u ostatních obcí byl zvolen rovněž ke srovnání s vybranou obcí. Vzorek byl tvořen obcemi s podobným počtem obyvatel nacházejícími se ve stejném kraji (obec B, C a D), ale také obcemi s obdobným počtem občanů v jiném kraji (obec A). Důvodem k výběru obce A bylo zamezení vlivu kraje, kdy Olomoucký kraj může více podporovat obce dotacemi než Zlínský kraj.

Tabulka 11 Porovnání počtu obyvatel vybrané obce a ostatních obcí (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	2 030	2 670	1 820	1 681	3 234
2016	2 020	2 675	1 808	1 688	3 206
2017	2 040	2 664	1 788	1 687	3 197
2018	2 037	2 678	1 786	1 687	3 209
2019	2 053	2 689	1 795	1 684	3 273

Po výpočtu pomocí jednoduchého vzorce, kdy se příjmy sledovaného roku vydělí počtem obyvatel, je možné zjistit výši ukazatele celkových příjmů na obyvatele. (viz. tabulka č. 12)

U vybrané obce se pohybuje hodnota v rozmezí mezi 20-30 tisíci Kč/rok na osobu. Při porovnání s ostatními obcemi se vybraná obec nachází lehce nad průměrem příjmů. Důvodem je část daňových příjmů, která je ověřena ukazatelem daňových příjmů na obyvatele.

Nicméně samotný ukazatel nemá dostatečnou vypovídací hodnotu, jelikož je nutné znát i výši celkového dluhu na obyvatele, aby bylo možné zjistit „zisk či ztrátu“ na občana obce.

Tabulka 12 Celkové příjmy na obyvatele ve všech sledovaných obcích v tis. Kč
(vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	28,34	18,29	21,28	77,33	15,68
2016	20,84	18,48	31,07	19,07	15,88
2017	19,52	17,19	21,70	21,41	17,40
2018	24,99	18,74	27,07	23,80	22,44
2019	37,25	23,10	32,98	20,27	24,04

13.4 Daňové příjmy na obyvatele

Hlavním důvodem lehce nadprůměrných příjmů jsou právě daňové příjmy obecního rozpočtu. Při výpočtu daňových příjmů je porovnávána výše daňových příjmů ve sledovaném roce, která je vydělena počtem obyvatel ve sledovaném roce, a takto je vypočtena hodnota daňového příjmu na obyvatele.

Vypočtené hodnoty potvrzují, že daňové příjmy vybrané obce jsou velice totožné s ostatními sledovanými obcemi. Z toho vyplývá, že lehký nadprůměr celkových příjmů není způsobený daňovou složkou rozpočtu. Nicméně lze mluvit o poměrně vysoké výši příjmů především ze sdílených daní, i když se v obci nenachází mnoho podnikatelů odvádějící daně. Bohužel jsou v obci firmy se sídlem v jiné obci, kde platí daň z příjmů, čímž obec přichází o sdílené daně.

Tabulka 13 Daňové příjmy na obyvatele všech sledovaných obcí v tis. Kč
(vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	24 026	30 670	22 466	18 081	38 546
2016	25 865	33 657	25 798	19 984	42 018
2017	28 781	37 454	26 921	22 070	45 518
2018	31 800	40 187	30 355	25 175	50 347
2019	35 241	43 192	32 956	26 470	54 620

13.5 Celková zadluženost na obyvatele

Celková zadluženost obce je již zjišťována v kapitole finanční analýzy, avšak tento ukazatel je nezbytný pro posouzení finančního zdraví vybrané obce. Hodnota celkové zadluženosti

poukazuje na zvyšování celkového dluhu obce, tedy i dluhu na obyvatele, což je pro obec negativním indikátorem.

Tabulka 14 Celková zadluženost vybrané obce (vlastní zpracování)

Vybraná obec		
Rok	Celková zadluženost (%)	Celková zadluženost na obyv. (v tis. Kč)
2015	12,00	21
2016	9,41	16
2017	8,15	14
2018	10,39	20
2019	27,64	68

Celkový ukazatel je pro vybranou obec negativní, ale pro lepší srovnání je vypočten i pro ostatní vybrané obce. Při srovnání obcí je na tom nejhůře obec B, která je v oblasti veřejných zakázek podobně činná jako vybraná obec, ale na rozdíl od ní dokáže splácet své dluhy spojené se zmiňovanými zakázkami. Lze vidět, že vybraná účetní jednotka se pohybuje nad průměrem, což potvrzuje i následující tabulka č. 15, která celkový dluh přepočítává na jednotlivého občana.

Tabulka 15 Celková zadluženost všech sledovaných obcí v procentech (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	12,00	3,43	14,28	8,58	6,24
2016	9,41	3,18	12,53	8,51	5,06
2017	8,15	2,07	11,56	8,05	1,89
2018	10,39	1,90	10,12	2,82	5,85
2019	27,64	5,05	10,51	1,95	8,16

Tabulka 16 Celková zadluženost na obyvatele u všech sledovaných obcí v tis. Kč (vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2015	20,71	4	22	14	6
2016	15,88	4	21	15	5
2017	14,25	3	20	14	2
2018	20,28	3	19	5	7
2019	67,87	7	21	3	10

Dluh vybrané obce se pohybuje za rok 2019 okolo 68 tis. Kč na osobu, což je velice negativním faktor. Ve srovnání s ostatními obcemi, které mají maximálně

dluh 20 tis. Kč na občana. Z toho plyne fakt, že výše dluhu je příliš vysoká a bude obci činit nemalé problémy i v budoucím období.

13.6 Závěrečné zhodnocení finančního zdraví vybrané obce

Všechny analyzované ukazatele prokazují finančně nestabilní situaci vybrané obce s velice špatným finančním zdravím. Důkazem jsou všechny výše zmíněné negativní ukazatele, které v porovnání s ostatními obcemi podobného zalidnění a výši příjmů.

Jediný kladný ukazatel je v podobě nadprůměrné výše celkových příjmů na obyvatele, který je nutný porovnat s výší zadluženosti na obyvatele, což je znázorněno v tabulce č. 17. Výpočet pro všechny sledované roky je rozdíl mezi celkovými příjmy na obyvatele a celkovou zadlužeností na obyvatele u všech sledovaných obcí. Výsledkem je čistý příjem, tedy součet za všechny sledované období, který interpretuje „čistý zisk nebo ztrátu“ na občana obce.

Nejvyšší zisk lze vidět u obce C, která je nejméně zadlužená a zároveň se snaží správně a včas hradit všechny své dluhy. Naopak jedinou zápornou hodnotu je možné nalézt u vybrané obce, kde její obyvatelé dluží cca 8 tis. Kč na osobu za sledované období.

Ve výsledku je prokázáno špatné finanční zdraví ukazatelem dluhové služby, který přesáhl výši 30 %, kterou stanovuje zákon. Z výzkumu dále vyplývá vysoká míra ukazatele rozpočtové odpovědnosti, a také záporný rozdíl mezi celkovými příjmy a dluhy na obyvatele. Všechny tyto ukazatele posuzuje rovněž MF, které na základě nich bude rozhodovat, zda vybraná obec bude moci žádat o dotace či nikoliv. Výzkum odhalil velice špatnou finanční situaci, která může vyústit až v negativní výrok MF o odebrání státních dotací.

Tabulka 17 Rozdíl mezi příjmy a dluhy u všech sledovaných obcí v tis. Kč
(vlastní zpracování)

Rok	Vybraná obec	Obec A	Obec B	Obec C	Obec D
2019	-30,61	15,78	12,13	16,77	13,82
2018	4,71	16,17	8,06	18,87	15,76
2017	5,27	14,45	1,92	7,07	15,47
2016	4,96	14,35	10,19	4,49	10,85
2015	7,62	14,03	-0,37	63,09	9,76
Celkem	-8,05	74,78	31,92	110,3	65,65

14 VÝDAJE ROZPOČTU OBCE

14.1 Výdaje dle kategorií

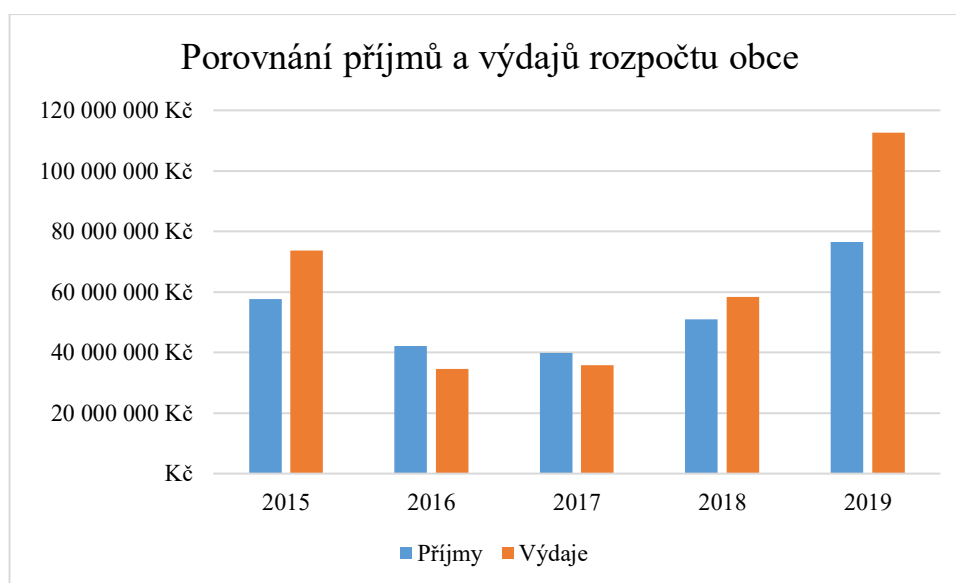
Analýza rozpočtu se zabývá úsporou v oblasti výdajů obce. Ty mají vzestupnou tendenci. V roce 2016 a 2017 jsou příjmy vyšší než výdaje, ovšem ve zbylých letech tomu je naopak. Za sledované období jsou výdaje vyšší téměř o 50 mil. Kč (viz. tabulka č. 18). Zvyšující se trend výdajů má za následek problémovou situaci v obci.

Z tohoto důvodu je nutné se zaměřit na ty položky, které nejvíce zatěžují výdajovou část rozpočtu obce a snažit se uspořít.

Nejnáročnějšími skupinami výdajů jsou kultura, školství a veřejná správa (viz příloha č. III).

Tabulka 18 Příjmy a výdaje vybrané obce ve sledovaném období v Kč
(vlastní zpracování)

Rok	Příjmy	Výdaje
2015	57 571 168	65 995 965
2016	42 096 097	38 993 436
2017	39 821 242	39 610 203
2018	50 912 916	63 228 312
2019	76 479 140	114 935 902
Celkem	266 880 563	322 763 818

Graf 10 Porovnání příjmů a výdajů rozpočtu obce (vlastní zpracování)

Bezpečnost a veřejný pořádek

V oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku se nachází výdaje na požární ochranu a dobrovolný hasičský sbor, který v obci působí. Tuto část rozpočtu nelze nijak krátit.

Tabulka 19 Výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Požární ochrana	4 731 663	3 068 940	1 477 173	12 799 454	3 082 360
Celkem	4 731 663	3 068 940	1 477 173	12 799 454	3 082 360

Průmysl a stavebnictví

Část věnovaná průmyslu a stavebnictví zahrnuje čističku odpadních vod, která je ve vlastnictví obce. S touto oblastí je spojená také pitná voda, která je pro obec nezbytnou položkou nákladů.

Tabulka 20 Výdaje na průmysl a stavebnictví v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Odvád. A čist. Odp. vod a nakládání s kaly	1 830 962	1 803 201	1 319 000	1 578 400	2 478 500
Pitná voda	427 375	306 009	350 930	389 600	3 210 000
Celkem	2 258 337	2 109 210	1 669 930	1 968 000	5 688 500

Bydlení, komunální služby a územní rozvoj

V oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje jsou položky, které se týkají veřejného osvětlení, údržby hřbitova, investic do vybavení bytů ve vlastnictví obce a další. Ani zde nelze najít položku, na které by bylo možné ušetřit finanční prostředky.

Tabulka 21 Výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Komunální služby a územní rozvoj	1 999 935	1 779 299	3 116 540	800 295	3 496 307
Veřejné osvětlení	1 165 953	1 591 153	1 883 837	3 440 992	1 087 000
Pohřebnictví	163 658	269 750	354 000	3 362 088	287 000
Výstavba a údržba inženýrských sítí	100 000	0	0	0	0
Územní plánování	0	0	0	0	35 090
Nebytové hospodářství	686 901	367 847	164 560	259 253	187 100
Bytové hospodářství	55 050	21 682	50 000	108 404	33 200
Celkem	4 171 497	4 029 731	5 568 937	7 971 032	5 125 697

Životní prostředí

Životní prostředí v obci není tak výdajově náročnou položkou, ale jedná se o část rozpočtu, ve které je možné ušetřit finanční prostředky. Mimo sběru a svozu všech odpadů, které jsou nedílnou součástí, se zde nachází i položka věnující se péči o vzhled obce a veřejnou zeleň.

Tabulka 22 Výdaje na životní prostředí v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň</i>	1 247 283	2 467 220	1 432 416	1 480 000	1 427 400
<i>Sběr a odvoz komunálních odpadů</i>	1 948 117	1 309 079	926 000	1 000 000	1 330 750
<i>Sběr a odvoz ostatních odpadů</i>	144 015	358 381	610 122	433 000	417 000
<i>Sběr a odvoz nebezpečných odpadů</i>	49 000	42 000	40 000	40 000	35 000
<i>Využívání a zneškodňování ost. odpadů</i>	25 000	0	161 721	0	27 493
<i>Ostatní nakládání s odpady</i>	0	0	0	0	157 300
Celkem	3 413 415	4 176 680	3 170 259	2 953 000	3 394 943

Veřejná správa

Nejvyšší položkou je provoz místní správy, který zahrnuje mzdy zaměstnanců úřadu, starosty, technického úseku a pracovnice knihovny. Následně jsou zde i výdaje na údržbu budovy obecního úřadu, energie a ostatní náklady na provoz.

Zastupitelstvo obce získává na svou činnost odměnu, která je ve výši 700 Kč/měsíc pro člena zastupitelstva, 5 tis. Kč/ měsíc pro člena rady a 10 tis. Kč/měsíc pro místostarostu obce.

Tabulka 23 Výdaje na veřejnou správu v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Činnost místní správy</i>	5 024 387	5 143 285	6 461 390	5 335 000	9 218 038
<i>Ost. Finanční operace</i>	2 400 000	1 380 000	1 856 300	2 200 000	2 866 274
<i>Zastupitelstva obcí</i>	969 600	997 921	1 200 000	1 220 400	1 098 500
<i>Volby do zastupitelstev ÚSC</i>	0	75 000	0	92 964	0
<i>Volba prezidenta republiky</i>	0	0	0	77 661	0
<i>Volby do parlamentu ČR</i>	0	0	79 269	0	0
<i>Volby do Evropského parlamentu</i>	0	0	0	0	64 963
<i>Příjmy a výdaje z úvěr. Fin. operací</i>	281 000	353 400	259 166	378 000	794 600
<i>Pojištění funkčně nespecifikované</i>	220 000	226 600	240 000	217 000	230 000
<i>Ostatní činnost</i>	0	0	37 000	40 000	54 251
<i>Finanční vypořádání minulých let</i>	15 000	0	15 000	34 000	43 902
Celkem	8 909 987	8 176 206	10 148 125	9 595 025	14 370 528

Tělovýchova a zájmová činnost

V rámci zájmové činnosti obec poskytuje místním spolkům finančními prostředky na základě žádosti o podporu. V oblasti „Ostatní sportovní činnosti“ poskytuje obec fotbalovému a sokolskému spolku dotace na provoz a rozvoj. Ani jedna z položek nelze snížit, jelikož se jedná o finance určené k podpoře místních skupin.

Tabulka 24 Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Zájmová činnost a rekreace</i>	150 830	370 858	1 315 100	218 500	301 770
<i>Využití volného času dětí a mládeže</i>	0	0	0	90 545	0
<i>Ostatní sportovní činnost</i>	222 625	251 683	186 050	1 806 050	207 000
Celkem	373 455	622 541	1 501 150	2 115 095	508 770

Školství

Ve vybrané obci se nachází mateřská škola, základní škola I. a II. stupně včetně jídelny. Celé školství vyžaduje ke svému provozu finanční obnos. Většinou část pokrývá dotace z MŠMT. Obec rovněž přispívá na provoz školství v obci. Ročně se tento příspěvek pohybuje okolo 5. mil. Kč za období 2015-2017. V roce 2018 došlo k rekonstrukci podkrovních prostor a výstavbě enviromentální učebny. V následujícím roce se provedla modernizace celého druhého stupně základní školy.

Tyto nákladné veřejné zakázky velkým způsobem ovlivnily výdajovou stránku obce, jelikož byly financovány zřizovatelem. Z tohoto důvodu došlo k enormnímu překročení rozpočtu v roce 2019.

Všechny veřejné zakázky již byly zmíněny jako úspory v části veřejných zakázek a rozpočtu.

Tabulka 25 Výdaje na školství v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Základní školy</i>	2 215 931	3 398 000	4 282 347	13 967 220	65 395 969
<i>Mateřské školy</i>	777 729	729 000	879 315	957 000	800 000
<i>Školní stravování</i>	240 000	758 123	240 000	240 000	458 489
Celkem	3 233 660	4 885 123	5 401 662	15 164 220	66 654 458

Kultura

Oblast kultury je nejvíce nevhodnou. Přínos a obohacení obce je minimální. V položce Činnosti památkových ústavů a hradů a zámků jsou uvedeny výdaje nutné k zajištění provozuschopnosti místního zámku, kterému je věnována celá kapitola.

Místní knihovna sice stojí obec asi půl milionu Kč ročně, ale je pro obyvatele důležitou součástí. Knihovna spolupracuje s MŠ a ZŠ, kde si děti pravidelně chodí půjčovat knihy nejen pro potřeby vzdělávání.

Ostatní záležitosti v kultuře se týkají všech kulturních akcí, které obec pořádá. V roce 2015 je částka zvýšena o rekonstrukci areálu k provozování těchto kulturních událostí.

Tabulka 26 Výdaje na kulturu v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Činnosti pam. ústavů hradů a zámků</i>	5 168 000	7 120 000	5 958 000	7 413 000	5 912 000
<i>Zachování a obnova kulturních památek</i>	305	61 906	0	100 000	0
<i>Činnosti knihovnické</i>	502 872	482 366	560 000	560 000	546 950
<i>Ost. Záležitosti kultury</i>	8 156 041	906 922	649 870	760 000	1 115 180
<i>Divadelní činnost</i>	0	30 000	42 000	30 000	45 000
<i>Zálež. Kultury, církví a sděl. Prostředků</i>	122 993	105 000	159 043	130 000	100 000
<i>Zájmová činnost v kultuře</i>	0	0	0	0	3 656 720
Celkem	13 950 211	8 706 194	7 368 913	8 993 000	11 375 850

Doprava

Velkou položku výdajové části rozpočtu tvoří oblast dopravy. Každá obec musí udržovat místní komunikace, které jsou finančně náročnou složkou. V každém sledovaném období se investuje do silnic a jejich oprav. Největší částka se objevuje v roce 2015, kdy došlo ke kompletní rekonstrukci 10 ulic v obci.

Oblast dopravy je nezbytnou součástí rozpočtu a je nutné počítat s výdaji, které vyžaduje.

Tabulka 27 Výdaje na dopravu v Kč (vlastní zpracování)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Ost. Záležitosti pozemních komunikací</i>	24 652 417	1 962 006	2 586 369	479 300	671 866
<i>Silnice</i>	151 323	1 068 805	497 685	982 186	3 872 830
<i>Provoz veřejné silniční dopravy</i>	150 000	143 000	0	0	0
Celkem	24 953 740	3 173 811	3 084 054	1 461 486	4 544 696

14.2 Veřejné zakázky a dotace

Pro zlepšení finanční situace ve vybrané obci je důležité zaměřit se na položku veřejných zakázek. Je zjištěn celkový počet zakázek za sledované období (viz příloha č. I). Důraz je kladen zejména na takové zakázky, které svou částkou převýšily půl milionu korun českých.

Celková výše všech veřejných zakázek je 105,5 mil. Kč za pět sledovaných let. Vybraná obec se ve většině případů nepouští do takových projektů, které by nebyly alespoň z části kryty dotací, což potvrzuje i provedený výzkum.

Celkem bylo přijato necelých 69 mil. Kč z fondů EU a dalších 12 mil. Kč ze státních, krajských či jiných dotací. Celkem si obec přišla na 81 mil. Kč, což pokrylo necelých 77 % celkové výše veřejných zakázek. Z vlastních zdrojů musela vybraná účetní jednotka uhradit téměř 25 mil. Kč. To se projevilo ve velké míře ve finanční závěrce obce. Vybraná obec si musela půjčit u bankovní instituce dlouhodobý úvěr k pokrytí těchto výdajů, což přineslo i výše zmíněné nákladové úroky. Velké zapříčinění špatné finanční situace je právě z důvodu velkých projektů obce.

Následující část se věnuje jednotlivým veřejným zakázkám, které je nutné prověřit na principy 3E. Z hlediska hospodárnosti veřejné zakázky jsou sledována kritéria minimalizace nákladů v průběhu celého životního cyklu a zvolení nejnižší nabídkové ceny. U efektivnosti je zkoumána návratnost nákladů. Účelnost řeší účel veřejné zakázky.

14.2.1 Obnova ploch veřejné zeleně vybrané obce

Jedná se o veřejnou zakázku ve výši 919 tis. Kč, která je vyplacena za vysazení 20 stromů lip bez následné péče. Zde není dodržen princip hospodárnosti. V porovnání této zakázky s podobnou, kde se vysadilo 33 lip za celkovou cenu 165 tis. Kč, je zakázka vybrané obce předražená. Například výsadba 20 stromů (při ceně v místě a čase obvyklé 3 500 Kč za strom) vlastními zaměstnanci včetně započtení všech dalších nákladů činila nejvýše 150 tis. Kč.

Zastupitelstvo obce na zasedání vyjádřilo nedostatečnou přínosnost celé zakázky. Dle slov jednoho z nich, by bylo možné tyto finanční prostředky využít jinak, například na opravu místní komunikaci.

Špatná efektivnost u této konkrétní zakázky se projevuje v tom, že zaměstnanci technického úseku musí provádět údržbu, což by mělo být součástí zakázky. Tím vznikají obci další náklady.

14.2.2 Modernizace druhého stupně ZŠ

Největší veřejná zakázka za sledové období byla „Modernizace druhé stupně základní školy“. Budova se nenacházela v havarijním stavu a rekonstrukce nebyla nutná. Avšak vybraná obec se rozhodla využít dotačního titulu na pokrytí téměř 90 % ceny zakázky.

Budova byla rekonstruována na etapy. Nejprve došlo k opravení střechy a fasády spolu s dalšími stavebními úpravami. Poté byla v dalších etapách vybavena nábytkem a dalšími pomůckami pro žáky a pedagogy.

Celková cena zakázky převýšila 78 mil. Kč. Z vlastních zdrojů musela obec poskytnout téměř 9 mil. Kč na pokrytí zbylé ceny zakázky. Z důvodu financování ex-post bylo nutné vzít si vyšší úvěr než 9 mil. Kč (viz. příloha č. II).

U této konkrétní veřejné zakázky se dá těžko odhadnout splnění kritérií 3E. Návratnost nákladů zde nelze přesně vyčíslit. Moderní základní škola sice není kvůli pandemii COVID-19 plně využita, ovšem moderní vybavení a nové učebnice a učební pomůcky jsou používány pedagogy při distanční výuce. V tomto případě se dá říci, že účelnost je alespoň z části naplněna. Pokud to situace dovolí a školy se vrátí do normálního režimu, tak budou nové vybavení a pomůcky používat i žáci, což přispěje k jejich adaptaci na moderní technologie.

Největším paradoxem veřejné zakázky je počet zapojených firem ve výběrovém řízení. Do toho se totiž zapojila pouze jedna stavební firma. Cíl veřejné zakázky byl naplněn. Je zvláštní, že se vybraná účetní jednotka pustila do tak finančně náročné zakázky, i když nemá dostatečné finanční prostředky. Musela si vzít další úvěre, který bohužel je nyní „trnem v patě“ pro celý chod obce.

14.2.3 Půdní vestavba prvního stupně ZŠ

Hlavním cílem veřejné zakázky bylo zrekonstruovat poničenou střechu, aby nevznikaly zbytečné náklady na údržbu. Tento cíl byl zakázkou naplněn. V zakázce bylo zakomponováno také vytvoření nových učebních prostor, které měly zvýšit kapacitu školy. Obec chtěla podpořit konkurenceschopnost školy, což se však nepovedlo. Účel nebyl naplněn, jelikož se v následujícím roce neprojevil větší zájem o vzdělávání prvňáčků.

Investici shledávám nevhodnou, protože nebyla nutná. Za stejné peníze by bylo možné zrekonstruovat všechny učebny a ostatní prostory školy, což by přineslo větší užitek než vytvoření pouze dvou nových. Tato zakázka může být napadnutelná, jelikož jediná firma ve

výběrovém řízení je ve vlastnictví místostarosty obce. Mohlo by se jednat o střet zájmů, avšak zastupitelstvo obce v rozhodování tuto skutečnost ani nezohlednilo.

Na celou zakázku ve výši 8 mil. Kč nebyla použita žádná dotace, a proto byla hrazena zcela z bankovního úvěru.

14.2.4 Rekonstrukce hasičské zbrojnice

Jedna z mála veřejných zakázek, která splňuje principy 3E, je rekonstrukce místní hasičské zbrojnice. Rekonstrukce byla nezbytnou hlavně z důvodu začlenění místních hasičů do vyšší kategorie. Jednotka hasičského záchranného sboru má stále více výjezdů, a proto získali i nový hasičský vůz od Olomouckého kraje.

Rekonstrukce byla v plné výši hrazena dotacemi z EU a krajských fondů ve výši 8 mil. Kč. Dokonce byla poměrná část dotace vrácena zpět, jelikož nebyla zcela vyčerpána.

Tato zakázka pomohla jednotce hasičského záchranného sboru v poskytování kvalitnějších a rychlejších služeb. To může zachránit životy nejen občanům ve vybrané obci, jak řekl jeden ze zastupitelů obce, který je členem profesionálních hasičů.

14.2.5 Výstavba nového chodníku

Obec neustále investuje do infrastruktury, což je možné vidět i ve sledovaném období. V roce 2017 došlo k výstavbě nového chodníku ve výši 2,1 mil. Kč. Na tento chodník nebyl využit žádný dotační titul. Důvodem k výstavbě bylo zlepšení dostupnosti občanů do centra města, ovšem účel nebyl naplněn. Přes nepřízeň občanů s výstavbou, kteří zde měli pronajaté pozemky na pěstování plodin, se výstavba chodníku uskutečnila. Chodník je projektován opravdu nevhodně, kdy voda z něj stéká na pozemky, resp. dvorky, občanů, kteří zde bydlí, jelikož nebyl zhotoven podle celkového projektu, ale jen částečně. Pozemek je ve vlastnictví obce, a tudíž byl z důvodu bezpečnosti občanů zrealizován.

Stavba celkově nesplňuje stavební plán, který byl vytvořen projektantem, ale i přes přezkoumání krajským stavebním úřadem nebyla sjednána žádná náprava. Nejedná se o účelovou veřejnou zakázku, která by občanům pomohla, ale spíše naopak.

Veřejná zakázka nesplňuje podmínky principů 3E, a proto ji lze zařadit do kategorie nepovedených.

14.2.6 Protipovodňová opatření

Veřejná zakázka týkající se protipovodňových opatření ve výši 2 mil. Kč je teprve druhou, která splňuje kritéria 3E. Jedná se o výměnu starých rozhlasových zařízení za nové. Navíc se v obci prohloubilo koryto místní řeky, které by eliminovalo možné záplavy. Veřejná zakázka splnila účelnost, kterou prokázali i místní občané, kteří žijí v záplavové oblasti. Dotace zde poskytnuta nebyla, a tak musela být plná výše hrazena z finančních prostředků vybrané obce.

Efektivita veřejné zakázky je prokazatelná se sníženými náklady pro všechny obyvatele záplavové oblasti, kterým by vznikla škoda při nepříznivém počasí. Hospodárnost v tomhle případě je naprosto zanedbatelným faktorem, jelikož cena v porovnání s okolními obcemi je téměř totožná.

14.2.7 Venkovní enviromentální budova

Nejvíce nevhodnou, neúčelnou a neefektivní je veřejná zakázka na venkovní enviromentální učebnu. Celá zakázka stála obec 3,6 mil. Kč. Byla využita dotace z EU i z fondů MŠMT. Nehospodárnost spočívá ve využití velkého objemu finančních prostředků k vytvoření jedné venkovní místnosti z dřeva a kamenů, která je vybavena 10 lavicemi a 20 dětskými židlemi.

Neefektivnost a neúčelnost podkládá fakt, že se na té samé budově školy ve stejném roce vystavěly nové podkrovní učebny, které již zvýšily kapacitu školy. Navíc ředitel školy vyjádřil velkou obavu o využitelnost. Dle jeho slov lze usoudit, že venkovní místnost, kterou lze využívat za předpokladu dobrého počasí pouze 4 měsíce školního roku, je za takovou sumu peněz zbytečnou investicí.

14.2.8 Komunitní centrum

Obec se v roce 2019 rozhodla investovat do zprovoznění místního komunitního centra. Celá částka byla hrazena z dotace. Finanční prostředky byly poskytnuty na vybudování a provoz této budovy, kterou využívá místní spolek. Ten poskytuje sociální služby a služby rodinných poraden. V budově je také vybavena velká zasedací místnost, která slouží ostatním místním spolkům ke sdružování, ale v současné době je nevyužita. Spolky za využívání prostor hradí měsíční nájemné. Veřejná zakázka splňuje všechna kritéria 3E a zároveň je velice prospěšnou pro celou obec.

14.2.9 Obnova laviček na amfiteátru

Poslední veřejná zakázka se týká obnovy laviček v přírodním amfiteátru ve vlastnictví obce. Konkrétně je možné si pod ní představit výrobu asi 500 ks dřevěných desek k sezení. Celková částka této zakázky se vyšplhala na 800 tis. Kč. Z této hodnoty bylo 220 tis. Kč hrazeno z dotace od Olomouckého kraje. Zbylých 580 tis. Kč hradila obec z vlastních zdrojů. Dotace je nevhodná a neúčelná, protože její cena je vyšší oproti jiným veřejným zakázkám podobného typu, a navíc využitelnost kulturního areálu je velice nízká. Z důvodu pandemie není možné areál v současné době využívat. Je zapotřebí zvýšit efektivní využití kulturního areálu.

14.2.10 Shrnutí

Budou-li shrnuty všechny veřejné zakázky včetně dotací a jejich využití, tak jenom tři z devíti splňují kritéria 3E. U ostatních je prokázáno nesplnění minimálně jednoho z kritérií. Všechna kritéria by si žádala bližší analýzu, což může být konceptem pro další práci.

V rámci zasedání zastupitelstva obce byl předložen k projednání návrh na zhodnocení účelnosti veřejných zakázek. Členům zastupitelstva byl předložen soupis všech veřejných zakázek, které byly v obci od roku 2017 zrealizovány. Zastupitelé se jednohlasně shodli, že veřejné zakázky nesplnily kritérium účelnosti (viz. příloha č. VII).

14.3 Analýza hospodaření zámku

Ve vybrané obci se nachází barokní zámek, který je v její správě. Tato kulturní památka představuje pro obec nemalé náklady spojené s opravou a udržováním, platy pracovníků, ale také neustálými výdaji na rekonstrukci z důvodu chátrajících částí budovy.

V roce 2018 projevil zájem Národní památkový ústav, který by chtěl místní zámek do vlastní správy. Protože by však převod správy zámku do NPÚ nepřinesl obci žádné finance z prodeje, obec tuto nabídku odmítla.

Ovšem je důležité provést analýzu nákladů a výnosů, aby se zjistilo, kolik tato památka ročně stojí vybranou obec. Je zbytečné držet tuto náročnou budovu, do které je třeba neustále investovat nemalé finanční prostředky. Z důvodu zadluženosti obce by se prodejem mohla ušetřit opravdu velká část finančních prostředků, které obec nutně potřebuje k pokrytí všech dluhů.

14.3.1 Náklady zámku

První analyzovanou položkou jsou náklady zámku, kde se vede interní účetnictví a vykazují se položky nákladů a výnosů, aby bylo přímo zjistitelné, zda je zámek ziskový či ztrátový. Poskytnutá data byla zpracována do přehledných tabulek č. 28 a 29.

Mezi největší položky patří mzdy zaměstnanců zámku (5 průvodců) a ostrahy zámku (2 hlídači). Další složkou nákladů na provoz je spotřebovaná energie. V zámku se musí částečně vytápět, což při „věku“ budovy a velké rozloze není zrovna malá suma. Obec musí investovat do zámku i v podobě oprav (je třeba postupně opravovat střechu, která je ve špatném stavu) a udržování (úklid přes zimní sezónu). Pokud by obec zanedbávala kulturní památku, tak jí může Národní památkový ústav sankcionovat.

Na zámku se každoročně pořádají různé akce nejen pro děti (hrané pohádky, den dětí, koncerty a další), které si žádají náklady v podobě pronájmu kostýmů, odměn pro herce a další. Velkou položkou, bez které se zámek neobejde, je pronájem mobiliáře. Jedná se o vybavení kulturní památky (lustr, vázy, obrazy, sedací nábytek, aj.), které je vypůjčeno od Národního památkového ústavu a ročně stojí 750 tis. Kč.

Celkové náklady spojené s provozem místního zámku vyjdou obec mezi 5-7 mil. Kč ročně.

Tabulka 28 Náklady místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování)

Položka nákladů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Mzdy zaměstnanců zámku	1260	1320	1350	1542	1 560
Oprava a udržování	981	2674	1636	2461	986
Mzdy ostrahy zámku	504	528	540	617	672
Náklady na energie a provoz	1406	1537	1451	1628	1 664
Vypůjčka mobiliáře	749	754	768	771	790
Kulturní akce	268	307	213	394	240
Celkem	5 168	7 120	5 958	7 413	5 912

14.3.2 Výnosy zámku

Oblast výnosů je tvořena pouze tržbami. Největší položkou je pro zámek výběr vstupného od návštěvníků. Částka vstupného je jednotná jak pro dospělého, tak pro dítě. Postupem sledovaných let se zvyšovala z původních 80 Kč/osobu (v roce 2015) na 100 Kč/osobu (v roce 2019). Tohle zvýšení přineslo do výsledovky zámku více než 100 tis. Kč. Návštěvníci se rovněž zajímají o suvenýry, které jsou v položce tržeb za prodané zboží. Místní zámek

je kulturně aktivní, a proto akce navštěvuje opravdu velké množství lidí, což lze vidět v položce výnosů týkajících se kulturních akcí.

Kulturní památka láká spoustu snoubenců k uzavření svého manželství nádherným prostředím. Koná se zde v průměru 70 svateb ročně, což je nadprůměrný počet svateb v obcích s matričním úřadem v celém Olomouckém kraji. Z ceny svatby, která je 5 tis. Kč, se uhradí plat oddávajícího, matrikáře, odměny hudebníkům a další služby s tím spojené. Z této částky je vyhrazeno 2 tis. Kč, které náleží zámku za pronájem prostor. V průměru si tak zámek přijde díky svatbám na 170 tis. Kč ročně.

Celkově místní zámek vydělá svou činností něco málo přes 1 mil. Kč.

Tabulka 29 Výnosy místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování)

Položka výnosů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Tržby z prodeje zboží	99	143	187	170	207
Tržby ze vstupného	416	471	469	494	521
Tržby za pronájem	0	0	0	20	15
Tržby za svatby	171	174	182	180	140
Kulturní akce	254	371	255	473	267
Celkem	940	1159	1093	1337	1150

14.4 Využitelnost obecní budovy

Následující kapitola je věnována obecní budově, která byla zakoupena v roce 2016 za účelem pronájmu prostor pro místní spolky. Cena, za kterou byla budova koupena, činila 3,6 mil. Kč.

Do roku 2018 o budovu žádný místní spolek ani organizace neměla zájem, a proto rada rozhodla o jejím prodeji. Budova byla oceněna znaleckým posudkem, kdy se prodejní cena vyšplhala na 3,2 mil. Kč. K prodeji však nakonec nedošlo, protože se budovu rozhodl využívat místní spolek, který poskytuje sociální služby a dětské poradenství.

Obec pronajímá tuto budovu za 5 tis. Kč měsíčně. Ročně tak pronájmem získá pouze symbolickou cenu, konkrétně 60 tis. Kč. Její výše je nastavena na nižší hranici, protože je pronajímána k veřejně prospěšné činnosti, a proto obec nechce tuto částku navýšit, jelikož by ji spolek nemusel akceptovat. Bylo by nemorální místnímu spolku zrušit pronájem bez poskytnutí náhradního místa, a proto mu byl nabídnut prostor po bývalé cukrárně, které je třeba upravit do podoby kanceláře, s čímž jsou spojeny další náklady.

Další zvažovaná možnost, která by přicházela v úvahu, se nabízí malá rekonstrukce prostor budovy pro potřeby sociálních bytů. Sociální byty mají velkou výhodu v tom, že je možno získat dotaci, která by pokryla větší část rekonstrukce.

V budově dle slov místostarosty, který vlastní stavební firmu, by se dalo vybudovat osm samostatných buněk pro dvě osoby. Tyto prostory by mohly být pronajímány sociálně slabším osobám za cenu v místě a čase obvyklou 3 750 Kč/osobu včetně energií. Při této ceně by bylo možné získat pronájmem až 60 tis. Kč za měsíc, tedy 720 tis. Kč za rok.

Obě tyto varianty jsou na posouzení zastupitelstva obce. K tomuto rozhodnutí budou poskytnuta i data včetně projektu, která jsou uvedena v projektové části této práce.

14.5 Shrnutí výsledků analýzy

A. Organizační struktura

Vybraná obec má problémy spojené s organizací práce. Hlavní slovo na všech pozicích má starosta obce, který není dostatečně kompetentní a nemá čas se věnovat všem jednotlivým úsekům. Z tohoto důvodu se pracovníci administrativy věnují i jiným činnostem, než je jejich náplň práce. Technický úsek nemá odpovědného vedoucího, který určuje práci zaměstnanců. Koše přetékaají, tráva není posekaná či není odhrnut sníh. Zkrátka jedna osoba nemůže řídit takto velkou obec a dohlížet na vše. V projektové části práce se nachází nová organizační struktura, která je sice nákladnější, ale její přínos pro obec je nespočetný.

B. Finanční analýza

Finanční analýzou je prokázána špatná situace v oblasti financí. Jedná se o nepříznivé ukazatele zadluženosti, které jsou spojeny s velkými úvěry a úroky, které jsou obcí každoročně hrazeny. Ukazatele likvidity poukazují na neefektivní hospodaření s financemi. Produktivita práce zaměstnanců administrativy je na 50 %, o čemž svědčí i absence vedoucího pracovníka. Obec je sice soběstačná, což prokázal ukazatel autarkie, ovšem následující roky spojené s pandemií COVID-19 a snížení hlavně sdílených daní může tento ukazatel velkým způsobem ovlivnit.

C. Finanční zdraví obce

Finanční zdraví je ve vybrané obci nepříznivé. Ukazatel dluhové služby se nachází nad 30 % a překračuje zákonnou hranici. Důsledkem je přezkoumání hospodaření ze strany Ministerstva financí, které může dát úplnou stopku státním dotacím pro obec. Ukazatel rozpočtové odpovědnosti v roce 2019 se vyšplhal na 130 %, a také prokazuje

špatnou finanční situaci. Rozdíl mezi celkovými příjmy a dluhy za rok 2019 činí dluh 30 tis. Kč ročně na obyvatele. Zdraví obce je velice špatné a je nutné šetřit na všech místech, aby se situace ještě nezhoršila.

D. Výdaje dle kategorií

V oblasti výdajů obecního rozpočtu jsou analyzovány všechny položky, které souvisí s provozem vybrané obce. Největší výdaje představuje kultura, školství a veřejná správa. Je nutné snížit výdaje obce v těch kategoriích, které nejsou důležité k provozu obce a zároveň tolik nepřispívají k veřejnému zájmu občanů, čemuž se věnuje projektová část práce.

E. Veřejné zakázky a dotace

Analýza veřejných zakázek a dotací prokázala za sledovaná období velké množství projektů, do kterých se obec pustila, i když finanční situace již nebyla přijatelná. Veřejné zakázky vyžadovaly investici v podobě 100 mil. Kč, přičemž 75 % této částky bylo hrazeno dotacemi. Na zbylé zakázky musel být brán dlouhodobý úvěr od bankovní instituce. Devět velkých veřejných zakázek je otestováno na principy 3E, přičemž pouze tři z nich jsou prokazatelně nezbytné. Zbylé zakázky jsou především neekonomické a jejich cena je neadekvátní.

F. Analýza hospodaření zámku

Zámek je sice chloubou obce, ale také jednou z jejích nejnákladnějších investic. Do zámku se ročně investuje mezi 5-7 mil. Kč. Výnosy se pohybují pouze okolo 1 mil. Kč, jelikož obec nedostává žádné příspěvky či dotace na jeho provoz. Národní památkový ústav se zajímá o tuto památku již od roku 2018, a proto byly zjištěny informace o jeho hospodaření z interního účetnictví. Prodej zámku je nevyhnutelný, na což se poukazuje v projektu spolu s vyčíslením úspory při prodeji.

G. Využitelnost obecní budovy

Obecní budova, která byla zakoupena v roce 2016, nebyla do roku 2018 využita. Obec požaduje po spolku měsíční nájem 5 tis. Kč za celou budovu, což nepokrývá ani náklady za energie. Z tohoto důvodu se zvažují dvě další varianty – přestěhovat spolek do jiných prostor a budovu prodat, či z této budovy vytvořit sociální byty. Tvorba sociálních bytů vyžaduje tvorbu žádosti o dotaci na sociální byty z IROP, která je vytvořena v projektové části práce.

15 KATALOG NÁVRHŮ S ŘEŠENÍM PRO ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE

Projektová část diplomové práce se skládá z několika návrhů, které mají pomoci vybrané obci s finanční a hospodářskou situací. Díky finanční tísní obce je potřeba snížit zadluženost, rozpočtovou odpovědnost a hlavně dluhovou službu.

První návrh se věnuje využití obecní budovy, která je momentálně v pronájmu. Po nabídnutí jiných prostor spolku, který zde momentálně sídlí, bude možné změnit využitelnost dané budovy. Obec již delší dobu uvažuje o výstavbě sociálních bytů pro osoby v bytové nouzi. Těchto osob se nachází v obci čím dál více, a proto je tato investice velmi přínosnou. Pro realizaci tohoto návrhu je možné využít i dotaci, která se vyhláší v každém programovém období. K účasti na dotaci je třeba vyplnit žádost, která je v práci zahrnuta. Pro vytvoření žádosti je poskytnut přístup do internetového portálu, kde se všechny potřebné informace k podání žádosti o dotaci zadávají.

Druhým návrhem je převod vlastnictví zámku, který by mohl obci uspořit nemalý finanční obnos. Pokud by byl zámek převeden do rukou Národního památkového ústavu, snížily by se výdaje obecního rozpočtu.

Změna organizační struktury je dalším z návrhů, který může uspořit nejen peníze, ale i zvýšení produktivity práce. Nevhodně nastavená organizační struktura má na výkonnost zaměstnanců neblahé následky.

Jelikož se obec dostala do hledáčku Ministerstva financí České republiky díky vysokému ukazateli dluhové služby, tak je pravděpodobné omezení příjmu dotaci na budoucích pár let. Tato skutečnost může být jednou z dalších úspor.

Poslední návrh se věnuje snížení výdajů v oblasti obecního rozpočtu.

Je vypočtena celková částka úspory při využití všech návrhů zastupitelstvem vybrané obce. Uspořené peníze jsou využity na splácení jistiny úvěru. Výsledkem je snížení výše úvěru po využití úspory. Po uplatnění úspory jsou přepočteny ukazatele dluhové služby a rozpočtového opatření pro posouzení, zda se situace ve vybrané obci do budoucna zlepší.

15.1 Sestavení podkladů k žádosti o výzvu na zřízení sociálních bytů

První návrh se zabývá žádostí o zřízení sociálních bytů. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky každoročně vypisuje výzvy pro oprávněné žadatele. Mezi ně patří i vybraná obec.

I kdyby obec přišla o možnost získat statní dotace, tak sociální bydlení je výjimkou, jelikož zabezpečuje pomoc sociálně slabší skupině a prospívá veřejnému zájmu.

V současné době není vypsaná žádná výzva týkající se sociálního bydlení. Každé tři roky se otevírají výzvy na danou problematiku. Poslední výzva byla v roce 2018, výzva č. 80 – Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality II. Tato výzva sloužila jako inspirace pro vytvoření žádosti o dotaci. Většina parametrů, které je nutné zadat do žádosti se od minulé žádosti příliš neliší. Jediná dvě jiná kritéria jsou maximální částka financování a indikátory dotace.

Obci je poskytnut přístup do portálu MS2014+, který slouží pro administraci žádostí o dotace. Z tohoto důvodu je vytvořena kompletní žádost v elektronické platformě. Všechny podklady uvedené níže jsou zadány do portálu, kromě čísla a názvu výzvy a kritérií, které se liší. Po vyhlášení nové výzvy může obec žádost podat a čekat na vyjádření dotační komise.

Následující část je komunikována s místostarostou obce (vlastníkem stavební firmy), který poskytl informace o financování a vyčíslení všech položek spojených se stavebními pracemi.

15.1.1 Název a anotace projektu

První část se věnuje představení projektu, názvu a anotaci, což jsou nejdůležitější údaje k identifikaci.

Název projektu CZ: Rekonstrukce budovy ve vybrané obci pro potřeby sociálního bydlení

Název projektu EN: Construction of the Apartments for the Needs of Social Housing in the Community of Selected Municipality

Anotace projektu: Cílem projektu je rekonstrukce budovy ve vybrané obci pro potřeby sociálního bydlení. Cílovou skupinou projektu jsou osoby žijící v nebytových prostorách (např. sklepy, skladovací prostory, aj.). Výčet aktivit: rekonstrukce budovy, 8 bytových jednotek zařízeno základním vybavením. Výstupem projektu budou zrekonstruované byty ve vybrané obci se základním vybavením pro výše uvedenou cílovou skupinu.

Klíčová slova: Sociální bydlení; osoby v bytové nouzi; osoby spící venku

PŘÍSTUP K PROJEKTU	PLNÉ MOCI	KOPÍROVAT	VYMAZAT ŽÁDOST	KONTROLA	FINALIZACE	TISK	
ČÍSLO PROGRAMU 06	NÁZEV PROGRAMU Integrovaný regionální operační program	ČÍSLO VÝZVY 06_15_003	NÁZEV VÝZVY 263-Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	NÁZEV PROJEKTU CZ Rekonstrukce budovy ve vybrané obci pro potřeby sociálního bydlení			NÁZEV PROJEKTU EN Construction of the Apartments for the Needs of Social Housing in the Community of Se
NÁZEV ANOTACE PROJEKTU		402/500		Otevřít v novém okně			
Cílem projektu je rekonstrukce budovy ve vybrané obci pro potřeby sociálního bydlení. Cílovou skupinou projektu jsou osoby žijící v nebytových prostorech (např. sklepy, skladovací prostory, aj.). Výčet aktivit: rekonstrukce budovy, vybavení osmi bytových jednotek základním vybavením. Výstupem projektu budou zrekonstruované byty ve vybrané obci se základním vybavením pro již uvedenou cílovou skupinu.							

Obrázek 8 Identifikace projektu (mseu.mssf.cz)

15.1.2 Popis projektu

Část týkající se popisu projektu se skládá ze sedmi povinných otázek, na které je nutné v rámci projektu odpovědět. Zbylé čtyři otázky jsou jen doplňkové, ale jejich vyplnění podává hodnotící komisi lepší odůvodnění, proč by právě vybraná obec měla dotaci obdržet. Ve spolupráci s referentem obce, který vytváří žádosti o dotace, bylo zodpovězeno na všechny důležité otázky, které je nutné okomentovat.

Jaký problém projekt řeší?

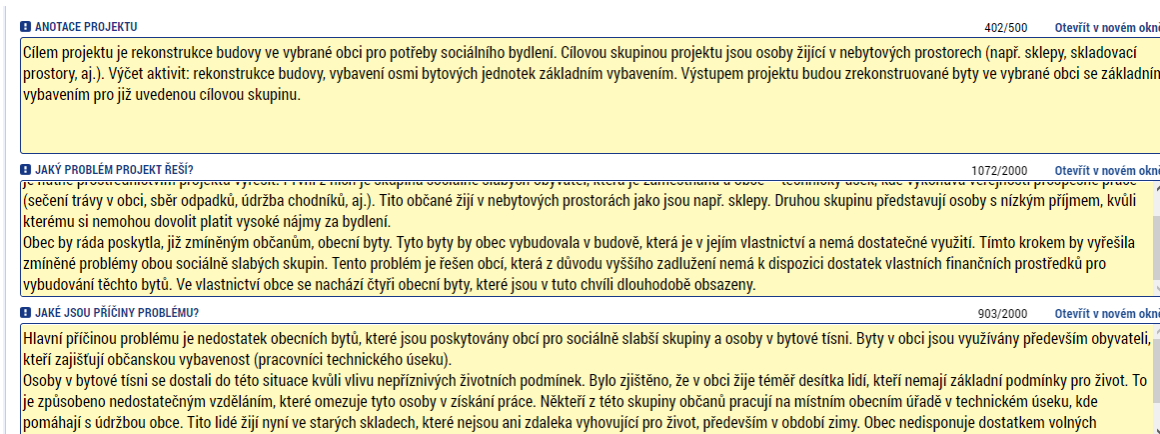
Projekt řeší pořízení bytů v obci pro potřeby sociálního bydlení, které se týká sociálně slabých skupin obyvatel. Na základě místního šetření byly zjištěny dva základní problémy, které je nutné prostřednictvím projektu vyřešit. První z nich je skupina sociálně slabých obyvatel, která je zaměstnána u obce – technický úsek, kde vykonává veřejně prospěšné práce (sečení trávy v obci, sběr odpadků, údržba chodníků, aj.). Tito občané žijí v nebytových prostorech jako jsou např. sklepy. Druhou skupinu představují osoby s nízkým příjmem, kvůli kterému si nemohou dovolit platit regulované nájemné.

Obec by ráda poskytla zmiňovaným občanům obecní byty. Tyto byty by obec zrekonstruovala v budově, která je v jejím vlastnictví a nemá dostatečné využití. Tímto krokem by vyřešila zmíněné problémy obou sociálně slabých skupin. Tento problém je řešen obcí, která z důvodu vyššího zadlužení nemá k dispozici dostatek vlastních finančních prostředků pro vybudování těchto bytů. Ve vlastnictví obce se nachází čtyři obecní byty, které jsou v tuto chvíli dlouhodobě pronajaté.

Jaké jsou příčiny projektu?

Hlavní příčinou problému je nedostatek obecních bytů, které jsou poskytovány obcí pro sociálně slabší skupiny a osoby v bytové tísní. Byty v obci jsou využívány především obyvateli, kteří zajišťují občanskou vybavenost (pracovníci technického úseku).

Osoby v bytové tísní se dostali do této situace kvůli vlivu nepříznivých životních podmínek. Bylo zjištěno, že v obci žije téměř desítky lidí, kteří nemají základní podmínky pro život. To je způsobeno nedostatečným vzděláním, které omezuje tyto osoby v získání zaměstnání. Někteří z této skupiny občanů pracují na místním obecním úřadě v technickém úseku, kde pomáhají s údržbou obce. Tito lidé žijí nyní ve starých skladech, které nejsou ani zdaleka vyhovující pro život, především v období zimy. Obec nedisponuje dostatkem volných finančních prostředků k zajištění bytů pro sociálně slabé skupiny obyvatel a rovněž vlastní budovu vhodnou pro tento záměr.

Obrázek 9 Popis projektu část 1 (mseu.msff.cz)

Co je cílem projektu?

Cílem projektu je zabezpečit sociální bydlení v obci pro sociálně slabé skupiny obyvatel, což povede ke zlepšení životní úrovně těchto cílových skupin. Tento cíl zabezpečí vybudování osmi bytových jednotek pro potřeby sociálního bydlení, které budou určeny osobám v bytové tísní, konkrétně se jedná o osoby spící venku. Tyto bytové jednotky budou vybudovány v centru občanské vybavenosti (školská zařízení, zdravotní a sociální péče, služby a doprava).

Bytové jednotky budou rozměrově 2 + kk, o výměře jednoho bytu 43 m². Rozpočet projektu je stanoven dle výměry a počtu bytů. Pro tento konkrétní projekt se jedná o 6,8 mil. Kč.

Jaká změna je očekávána v důsledku projektu?

Očekávaná změna je ve zlepšení životní úrovně u zmíněných osob v bytové tísni. Jedná se o zajištění základních životních potřeb, tepla, vody, elektřiny, které nejsou ve starých prostorech skladu zajištěny. Osoby nebudou trpět zimou a budou mít kvalitnější životní podmínky. Každé z těchto osob bude poskytnuta možnost ubytování v sociálních bytech v obci.

Jaké aktivity budou v projektu realizovány?

Realizace projektu byla rozdělena do tří fází.

První fáze – tzv. přípravná, se zabývá problémem osob žijících v nebytových prostorech (například ve sklepech) v obci. Na základě, již výše zmíněného problému, bylo rozhodnuto vybudovat 8 sociálních bytů v budově, která je ve vlastnictví obce. Jedná se o budovu, která aktuálně nemá dostatečné využití. Budova má dvě podlaží, kdy v každém budou realizovány 4 sociální byty.

Bude žádáno o dotaci pro zamyšlený projekt a současně bude podána žádost o stavební povolení k rekonstrukci budovy. V rámci rekonstrukce proběhne přestavba budovy na 8 bytových jednotek, renovace podlah, výměna oken a dveří, výmalba a další. Dále tyto jednotky budou vybaveny základním vybavením dle výzvy č. 80, koupelna s toaletou a sprchovým koutem, kuchyně se základními spotřebiči jako je lednice, trouba, aj.

Druhá fáze – tzv. realizační fáze, proběhne na základě schválené dotační žádosti a stavebního povolení. Proběhne výběrové řízení stavební firmy a budoucích obyvatel 8 bytových jednotek a započne se rekonstrukce celého objektu. Výstupem této fáze bude udělený kolaudační souhlas.

Třetí fáze – tzv. monitorovací, probíhá prostřednictvím průběžných zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu, které budou vyhotovovány po dobu 20 let, vždy jednou ročně.

Popište realizační tým projektu

Projektový tým pro zabezpečení sociálního bydlení ve vybrané obci se skládá celkem z 5 osob:

Hlavní manažer projektu – Kontaktní osoba projektu, která komunikuje s ostatními pracovníky a firmami, odpovídá za formální správnost dokladů a zároveň zastřešuje a kontroluje všechny výstupy a postupy. Tato funkce bude zastupována starostou obce, který

zároveň plní funkci signatáře projektu a bude pravidelně informován projektovým manažerem o všech postupech.

Projektový manažer – Osoba nesoucí zodpovědnost za věcnou správnost administrativy projektu, vedení statistik, věcnou přípravu zpráv o realizaci, uschovávání materiálů, dokumentaci k projektu a zveřejňování informací o projektu na webových stránkách. Úkolem je rovněž rozpracovat celý projekt na dílčí části a provést kontrolu a dohled nad jeho plněním.

Finanční manažer je zodpovědný za finanční stránku řízení projektu. Má dohled nad rozpočtem projektu a veškerými platbami, které s projektem souvisí. Jeho úkolem je také kontrola a dohled na správnost účetnictví projektu. Tuto funkci bude zastávat účetní obce.

Architekt projektu je osoba, která navrhuje rekonstrukci budovy na byty (pomocí nákresu a výměry) a sestavuje rozpočet k rekonstrukci.

Stavební dozor – Osoba, která zabezpečuje hladký průběh rekonstrukce budovy. Očekává se od něj kontrola a konzultace s ostatními členy týmu. Tento člen má odpovědnost za zajištění kvalitního materiálu a kontrolu realizace projektu vybranou společností.

Jak bude zajištěno šíření výstupu?

Projekt bude pro širokou veřejnost sdílen prostřednictvím místního rozhlasu. Informace budou zveřejněny na úřední desce obce. Výstup bude šířen i pomocí webových stránek obce, a také pomocí facebookové stránky.

V čem je navrhované řešení inovativní?

Projekt pořízení bytů pro potřeby sociálního bydlení je inovativní z důvodu zlepšení životních podmínek v obci pro sociálně slabší osoby. Zajištění lepších životních podmínek přinese rovněž větší pracovní nasazení této skupiny obyvatel, což zvýší příjmy těchto osob (úkolová mzda).

CO JE CÍLEM PROJEKTU?	698/2000	Otevřít v novém okně
Cílem projektu je zabezpečit sociální bydlení v obci pro výše uvedené sociální skupiny obyvatel (osoby žijící v nebytových prostorech), což povede ke zlepšení životní úrovně těchto cílových skupin. Tento cíl zabezpečí vybudování osmi bytových jednotek pro potřeby sociálního bydlení, které budou určeny osobám v bytové tísni, konkrétně se jedná o osoby spící venku. Tyto bytové jednotky budou vybudovány u centra občanské vybavenosti (školská zařízení, zdravotní a sociální péče, služby a doprava). Bytové jednotky budou rozměrově 2 + kk. Všechny osm jednotek bude mít výměru jednoho bytu 43 m ² . Rozpočet projektu je stanoven dle výměry a počtu bytů. Pro náš konkrétní projekt se jedná o 6,8 mil. Kč.		
JAKÁ ZMĚNA/Y JE/JSOU V DŮSLEDKU PROJEKTU OČEKÁVÁNA/Y?	355/2000	Otevřít v novém okně
Očekávaná změna je ve zlepšení životní úrovně u zmíněných osob v bytové tísni. Jedná se o zajištění základních životních potřeb, tepla, vody, elektřiny, které nejsou ve starých prostorech skladu zajištěny. Osoby nebudou trpět zimou a budou mít kvalitnější životní podmínky. Každé z těchto osob bude poskytnuta možnost ubytování v sociálních bytech v obci.		
JAKÉ AKTIVITY V PROJEKTU BUDOU REALIZOVÁNY?	1256/2000	Otevřít v novém okně
První fáze ? tj. příprava všech potřebných dokumentů, tj. návrh, projekt, stavební povolení, kolaudační souhlas, výhledy, atd. Druhá fáze ? tzv. realizační fáze proběhne na základě schválené dotační žádosti a stavebního povolení. Dále proběhne výběrové řízení na budoucí obyvatele 8 bytových jednotek, také už započne rekonstrukce celého objektu. Výstupem této fáze bude udělení kolaudačního souhlasu. Třetí fáze ? tzv. monitorovací, probíhá prostřednictvím průběžných zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu, které budou vyhotovovány po dobu 20 let, vždy jednou ročně.		
POPIS REALIZAČNÍHO TÝMU PROJEKTU	1474/2000	Otevřít v novém okně
Finanční manažer je zodpovědný za finanční stránku řízení projektu. Má dohled nad rozpočtem projektu a veškerými platbami, které s projektem souvisí. Jeho úkolem je také kontrola a dohled na správnost účetnictví projektu. Tuto funkci bude zastávat účetní obce. Architekt projektu je osoba, která navrhuje rekonstrukci budovy na byty (pomocí nákresu a výměry) a sestavuje rozpočet k rekonstrukci. Stavební dozor ? Osoba, která zabezpečuje hladký průběh rekonstrukce budovy. Očekává se od něj kontrola a konzultace s ostatními členy týmu. Tento člen má odpovědnost za zajištění kvalitního materiálu a kontrolu realizace projektu vybranou společností.		

Obrázek 10 Popis projektu část 2 (mseu.mssf.cz)

Jaké existují rizika projektu?

Možná rizika byla rozdělena do několika podskupin.

- **Obecná rizika** – Nedodržení termínů stavby (budova nebude zrekonstruována včas), živelné pohromy (přívalové deště, mimořádně silný vítr), nedodržení termínů výzvy, špatně vybraná firma.
 - **Eliminace** – Zabezpečení budovy proti vlivům počasí (ukotvení budovy), kontrola bonity firmy, která bude uskutečňovat rekonstrukci budovy (reference, výběrové řízení pod dohledem právníka).
- **Věcná rizika** – V obci se nenachází budova, která je vhodná pro rekonstrukci na sociální byty.
 - **Eliminace** – Realizace v budově, která je ve vlastnictví obce. V tomto konkrétním případě splněno.
- **Právní rizika** – Nedodržení pravidel dotačního programu, neobdržení stavebního povolení.
 - **Eliminace** – Včasné zažádání o stavební povolení, důkladné prostudování pravidel dotačního titulu.
- **Finanční rizika** – Špatné sestavení rozpočtu projektu, nedostatek financí k rekonstrukci.

- **Eliminace** – Odkládat si peníze na financování projektu, dofinancování špatně sestavného rozpočtu.

JAK BUDE ZAJIŠTĚNO ŠÍŘENÍ VÝSTUPŮ PROJEKTU?	210/2000	Otevřít v novém okně
Projekt bude pro širokou veřejnost sdílen prostřednictvím místního rozhlasu. Informace budou zveřejněny na úřední desce obce. Výstup bude šířen i pomocí webových stránek obce, a také pomocí facebookové stránky.		
V ČEM JE NAVRŽENÉ ŘEŠENÍ INOVATIVNÍ?	282/2000	Otevřít v novém okně
Projekt pořízení bytů pro potřeby sociálního bydlení je inovativní z důvodu zlepšení životních podmínek v obci pro sociálně slabší osoby. Zajištění lepších životních podmínek přinese rovněž větší pracovní nasazení této skupiny obyvatel, což zvýší příjmy těchto osob (úkolová mzda).		
JAKÁ EXISTUJÍ RIZIKA PROJEKTU?	1042/2000	Otevřít v novém okně
Možná rizika byla rozdělena do několika podskupin · Obecná rizika – Nedodržení termínů stavby (budova nebude zrekonstruována včas), živelné pohromy (přívalové deště, mimořádně silný vítr), nedodržení termínů výzvy, špatně vybraná firma. o Eliminace – Zabezpečení budovy proti vlivům počasí (ukotvení budovy), kontrola bonity firmy, která bude uskutečňovat rekonstrukci budovy (recenze, výběrové řízení pod dohledem právníka).		
KLÍČOVÁ SLOVA	58/2000	Otevřít v novém okně
Sociální bydlení; osoby v bytové nouzi; osoby spící venku;		

Obrázek 11 Popis projektu část 3 (mseu.mssf.cz)

15.1.3 Harmonogram projektu

Zpracování žádosti o dotaci

Datum realizace: 11/2023-12/2023

Seznámení se s možností spolufinancování z EU, prostudování výzvy a pravidel, sestavení žádosti o dotaci, vytipování vhodné lokality pro vybudování sociálních bytů.

Organizace výběrového řízení

Datum realizace: 1/2024-4/2024

Žádost o stavební povolení, vypsání výběrového řízení, najmutí osoby s dlouholetou praxí v oboru (vhodná osoba pro vedení tohoto výběrového řízení), průběh výběrového řízení.

Realizace rekonstrukce budovy

Datum realizace: 5/2024-11/2024

V rámci rekonstrukce proběhne přestavba půdorysu budovy (respektive druhého podlaží) pro dvě bytové jednotky, renovace podlah, výměna oken, výmalba bytových jednotek. Dále budou byty vybaveny základním vybavením – koupelna s toaletou a sprchovým koutem, kuchyně se základními spotřebiči.

Výběrové řízení nájemníků

Datum realizace: 8/2024-12/2024

Proběhne propagace projektu veřejnosti prostřednictvím rozhlasu a úřední desky. Vypsání výběrového řízení pro zájemce o ubytování. Shromáždění přihlášek kandidátů, organizace výběrového řízení.

Kolaudace a zahájení provozu

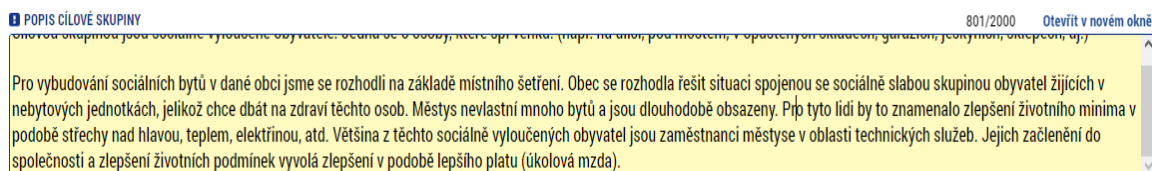
Datum realizace: 12/2024-1/2025

Po dokončení rekonstrukce stavby proběhne žádost o tzv. kolaudační souhlas. Kolaudaci povede stavební úřad formou závěrečné prohlídky stavby. Po získání kladného kolaudačního rozhodnutí dojde k nastěhování vybraných nájemníků k 1.1.2025 na základě nájemní smlouvy. Dalších 20 let bude nutné odevzdávat průběžné zprávy o realizaci a udržitelnosti projektu.

15.1.4 Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou sociálně vyloučení obyvatelé. Jedná se o osoby, které spí venku (např. na ulici, pod mostem, v opuštěných skladech, garážích, jeskyních, sklepech, aj.)

Pro vybudování sociálních bytů v dané obci bylo rozhodnuto na základě místního šetření. Obec se rozhodla řešit situaci spojenou se sociálně slabou skupinou obyvatel žijících v nebytových prostorech, jelikož chce dbát na zdraví těchto osob. Obec vlastní málo bytů, které jsou dlouhodobě obsazeny. Pro tyto lidi by to znamenalo zlepšení životního minima v podobě střechy nad hlavou, tepla, elektřiny atd. Většina z těchto sociálně vyloučených obyvatel jsou zaměstnanci obce v oblasti technických služeb. Jejich začlenění do společnosti a zlepšení životních podmínek vyvolá zlepšení v podobě lepšího platu (úkolová mzda).

Obrázek 12 Cílová skupina (mseu.mssf.cz)

15.1.5 Indikátory

Indikátory výzev v oblasti sociálního bydlení jsou velice podobné, a proto budou indikátory vycházet z výzvy č. 80 – Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality II.

Tato výzva má 3 základní indikátory. Všechny indikátory mají společnou prioritní osu a specifický cíl.

Prioritní osa: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů.

Specifický cíl: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi.

5 53 01 – Počet podpořených bytů pro sociální bydlení

Typ indikátoru: Výstupový; Měrná jednotka: Bytová jednotka; Enviromentální indikátor: Ne; Projektový indikátor: Ano.

Byty určené pro sociální bydlení náleží do bytového fondu, který je pořízený s využitím podpory z veřejných prostředků. Tyto byty budou přidělovány na základě sociální situace uchazečů. Hlavním cílem je zajištění sociálního bydlení pro cílovou skupinu. Výchozí hodnota byla nulová. Cílová hodnota je 8 bytových jednotek. Tolerance není žádná, pokud nebudou vybudovány bytové jednotky, projekt nesplnil svůj cíl.

5 53 10 – Nárůst kapacity sociálních bytů

Typ indikátoru: Výsledkový; Měrná jednotka: Lůžka; Enviromentální indikátor: Ne; Projektový indikátor: Ano.

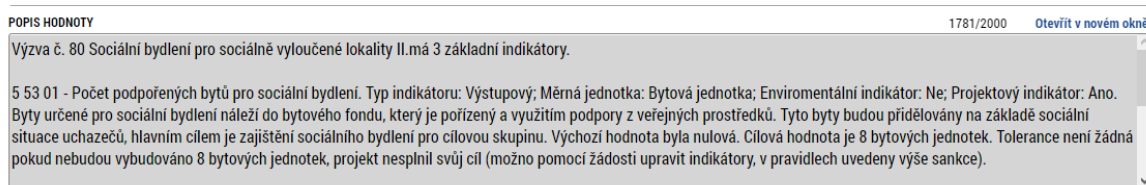
Kapacita sociálního bydlení vychází z počtu lůžek, který je dán součtem všech podpořených osob, které mohou toto bydlení využít v jednom okamžiku. Výchozí hodnota je nulová, protože obec nevlastní žádná lůžka. Dle tabulky a podle rozměrů bude k dispozici (cílová hodnota) 16 lůžek. Tolerance není žádná (viz. předchozí indikátor).

5 53 20 – Průměrný počet osob využívajících sociálního bydlení

Typ indikátoru: Výsledkový; Měrná jednotka: osoby/rok; Enviromentální indikátor: Ne; Projektový indikátor: Ano.

Průměrný počet osob využívající kapacity lůžek sociálního bydlení vychází z míry vytvořených kapacit sociálního bydlení z cílových skupin (počítáno za 365 dní). Výchozí hodnota byla nulová, jelikož ke dni podání žádosti nemá obec žádné sociální byty. Cílová hodnota: $(0+16) * 0,7 = 11,2$ (počet původních lůžek + nová lůžka * koeficient určený výzvou)

Tolerance: indikátor není předmětem sankcí (nemusí být hodnoty naplněny).

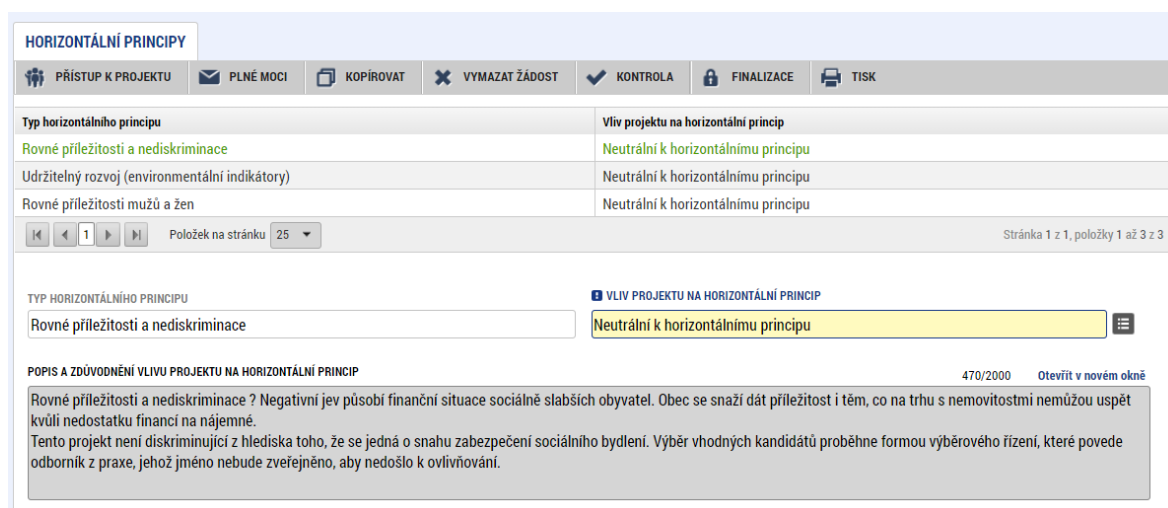
Obrázek 13 Ilustrace indikátorů výzvy (mseu.mssf.cz)

15.1.6 Horizontální principy

Horizontální principy jsou klíčové pro rozvoj společnosti. Projekty, které mají negativní dopad na životní prostředí nebo zhoršující postavení znevýhodněných skupin obyvatel nebudou EU podpořeny a schváleny. Horizontální principy jsou tři – podpora rovných příležitostí a nediskriminace, podpora rovnosti mezi muži a ženami, udržitelný rozvoj.

Rovné příležitosti a nediskriminace – Negativní jev působí finanční situace sociálně slabších obyvatel. Obec se snaží dát příležitost i těm, co na trhu s nemovitostmi nemohou uspět kvůli nedostatku financí na nájemné.

Tento projekt není diskriminující z hlediska toho, že se jedná o snahu zabezpečení sociálního bydlení. Výběr vhodných kandidátů proběhne formou výběrového řízení, které povede odborník z praxe, jehož jméno nebude zveřejněno, aby nedošlo k ovlivňování.

Obrázek 14 Rovné příležitosti a nediskriminace (mseu.mssf.cz)

Podpora rovnosti mezi muži a ženami – Při výběrovém řízení nebude brán zřetel na pohlaví uchazečů. Důležitým aspektem výběru bude nutnost sociálního bydlení a vystupování dané osoby. Mezi dalšími podmínkami bude výpis z rejstříku trestů bez záznamu. Budou zohledňovány specifické žádosti, jak mužů, tak i žen. Jejich žádostí

se projekt snaží zabezpečit poskytnutím přístřeší či občanskou vybaveností v okolí bytových jednotek.

The screenshot shows a web application interface for 'HORIZONTÁLNÍ PRINCIPY'. At the top, there is a navigation bar with icons and labels: PŘÍSTUP K PROJEKTU, PLNÉ MOCI, KOPIROVAT, VYMAZAT ŽÁDOST, KONTROLA, FINALIZACE, and TISK. Below this is a table with two columns: 'Typ horizontálního principu' and 'Vliv projektu na horizontální princip'. The table contains three rows: 'Rovné příležitosti a nediskriminace' (Neutralní k horizontálnímu principu), 'Udržitelný rozvoj (environmentální indikátory)' (Neutralní k horizontálnímu principu), and 'Rovné příležitosti mužů a žen' (Neutralní k horizontálnímu principu). Below the table is a pagination control showing 'Položek na stránku 25' and 'Stránka 1 z 1, položky 1 až 3 z 3'. The main content area has a search bar for 'TYP HORIZONTÁLNÍHO PRINCIPU' with the value 'Rovné příležitosti mužů a žen' and a dropdown for 'VLIV PROJEKTU NA HORIZONTÁLNÍ PRINCIP' with the value 'Neutralní k horizontálnímu principu'. Below this is a section titled 'POPIS A ZDŮVODNĚNÍ VLIVU PROJEKTU NA HORIZONTÁLNÍ PRINCIP' with the number '427/2000' and a link 'Otevřít v novém okně'. The text describes the project's goal of supporting equality between men and women and mentions the need for social housing and environmental indicators.

Obrázek 15 Rovné příležitosti mužů a žen (mseu.mssf.cz)

Udržitelný rozvoj – Projekt přispívá k rozvoji obce. Z hlediska podpory sociálně slabší skupiny obyvatel, kterou předtím nemohla v rámci sociálního bydlení podpořit. Projekt je z hlediska životního prostředí neutrální a nevede k jeho rapidnímu zlepšení ani zhoršení. Projekt zamezuje katastrofám například ve formě požáru. Obyvatelé v nebytových jednotkách se v zimě chtějí zahřát a založí oheň, který není možné regulovat, například kotlem či krbem. Nedbalé zacházení s ohněm a manipulace s ním v chráněné krajinné oblasti, kde se tyto osoby nacházejí, může znamenat vážné poškození velké části ekosystému.

The screenshot shows the same web application interface as in Figure 15. The search bar for 'TYP HORIZONTÁLNÍHO PRINCIPU' now contains 'Udržitelný rozvoj (environmentální indikátory)'. The dropdown for 'VLIV PROJEKTU NA HORIZONTÁLNÍ PRINCIP' remains 'Neutralní k horizontálnímu principu'. The section 'POPIS A ZDŮVODNĚNÍ VLIVU PROJEKTU NA HORIZONTÁLNÍ PRINCIP' now has the number '575/2000' and a link 'Otevřít v novém okně'. The text describes the project's contribution to the development of the municipality, its neutrality regarding the environment, and its aim to prevent disasters like fires, especially in non-residential units where people may use open fires for heating in winter. It also mentions the potential for significant damage to the ecosystem due to careless handling of fire in protected landscape areas.

Obrázek 16 Udržitelný rozvoj (mseu.mssf.cz)

15.1.7 Subjekty

Subjekty projektu: Žadatelem projektu je vybraná obec, která bude vyplňovat IČO, název subjektu a právní formu. Statutárním zástupcem je starosta.

Adresa subjektu: Vyplní se adresa obecního úřadu vybrané obce.

Osoby subjektu: Hlavní kontaktní osobou a zároveň statutárním zástupcem je starosta obce, který bude zodpovědný za celý proces.

Účty subjektu: Hlavní účet, na který budou poskytnuty finanční prostředky v případě obdržené dotace.

15.1.8 Financování

Pro financování projektu je vytvořen předběžný odhad nákladů, které budou spojeny s realizací celého projektu. Všechny odhadnuté částky vychází z informací místostarosty obce, který vlastní stavební firmu. Jeho firma odhadla všechny náklady spojené s projektem (viz. tabulka č. 30).

Tabulka 30 Položky nákladů k realizaci výzvy (vlastní zpracování)

Položky nákladů	Částka
Stavební práce	3 000 000 Kč
Projektová dokumentace (3,5 % z ceny budovy)	112 000 Kč
Elektro-instalace	300 000 Kč
Plynový kotel s ústředním topením	700 000 Kč
Renovace osmi buněk (250 tis. Kč za buňku)	2 000 000 Kč
Renovace společných prostor a schodiště	500 000 Kč
Mzdové náklady (technický dozor)	200 000 Kč
Ostatní neinvestiční náklady (propagace, tabule o výstavbě z dotačního titulu)	15 000 Kč
Celkem	6 827 000 Kč

Ze všech nákladů, které budou využity na realizaci projektu je celá částka způsobilým výdajem. Sociální bydlení je zpravidla financováno do cílové částky, kterou nastavuje výzva. Náklady obce jsou nižší než cílová částka, a proto budou uhrazeny v plné výši. Obec získá 5,8 mil. Kč z příspěvků EU a zároveň 1 mil. Kč jako dotaci z národních veřejných zdrojů.

Ve výsledku nebude tento projekt financován obcí, ale státní dotací. Navíc vybraná obec obdrží 60 tis. Kč/měsíc, čemuž odpovídá nájem 3 750 Kč měsíčně na osobu jako cena

v místě a čase obvyklá. Při současné minimální mzdě je tato částka opravdu nízká a odpovídá základním cenám sociálních bytů.

FÁZE PŘEHLEDU FINANCOVÁNÍ		MĚNA	NÁZEV ETAPY	
Žádost o podporu		CZK		
CELKOVÉ ZDROJE	CELKOVÉ NEZPŮSOBILÉ VÝDAJE	JPP NEZPŮSOBILÉ	CELKOVÉ ZPŮSOBILÉ VÝDAJE	JINÉ PENĚŽNÍ PŘÍJMY (JPP)
6 827 000,00	0,00	0,00	6 827 000,00	0,00
CZV BEZ PŘÍJMŮ	PŘÍJMY DLE ČL. 61 OBECNÉHO NARIŽENÍ	PŘÍSPĚVEK UNIE	NÁRODNÍ VEŘEJNÉ ZDROJE (BEZ VLASTNÍHO ZDROJE FINANCOVÁNÍ)	PODPORA CELKEM
6 827 000,00	0,00	5 802 950,00	1 024 050,00	6 827 000,00
VLASTNÍ ZDROJ FINANCOVÁNÍ	ZDROJ FINANCOVÁNÍ VLASTNÍHO PODÍLU			
	Finanční prostředky z rozpočtu obcí/obce			
	DATUM A ČAS POSLEDNÍ ZMĚNY	ZMĚNIL		
	24. 2. 2021 15:02	QXMAROND		

Při změně vlastního podílu, rozpočtu, právní formy hlavního žadatele, příjmů v CBA, specifických cílů/kategorií regionu je nutné použít toto tlačítko pro zobrazení aktuálního přehledu financování.

Obrázek 17 Financování výzvy (mseu.mssf.cz)

15.1.9 Shrnutí

V krátkém shrnutí celé žádosti o poskytnutí dotace na zřízení sociálních bytů je nejdůležitějším poznatkem nulová účast obce v oblasti financí. Jestli bude dotace obci přiznána, tak musí již v roce 2021 začít tvořit rezervu na rekonstrukci budovy, kde si bude každoročně odkládat určitou částku. Jelikož se jedná o dotaci, která je ve většině případů financována ex-post, tedy po uskutečnění zakázky, tak bude nutné krýt veřejnou zakázku z vlastních zdrojů. Pro tyto účely bude sloužit rezerva, kterou je obec schopna za 4 roky vytvořit ke krytí zakázky. Poté bude obdržena dotace, která pokryje plnou výši zakázky. Sociální byty by měly podpořit nejen sociálně slabou skupinu obyvatel, ale i přinést téměř tři čtvrtě milionu korun českých.

Tento projekt byl po dokončení předložen starostovi obce, který vyjádřil souhlas s žádostí. Je třeba projekt a jeho realizaci podpořit i s blížícím se koncem volebního období stávajícího starosty. Sociální byty jsou přínosem nejen v podobě financí, ale hlavně ke zlepšení životní situace a většího pracovního nasazení zmiňované skupiny obyvatel.

15.2 Převod vlastnictví zámku

Pro zjištění výsledku hospodaření je porovnána část nákladů a výnosů místního zámku. Kulturní památky obecně jsou ve většině případů ztrátové. Zámek každoročně prodělá mezi 4-6 mil. Kč ročně. Za pět sledovaných období obec do zámku investovala 25 mil. Kč. Jedná se o podobnou částku, kterou investovala do dotací z vlastních zdrojů. Lze říci, že pokud by obec v roce 2018 přenechala zámek Národnímu památkovému ústavu, tak by ušetřila téměř 5 mil. Kč ročně (rozdíl mezi náklady a výnosy), které by mohla použít na krytí dluhů.

Tabulka 31 Výsledek hospodaření místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování)

	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Náklady celkem	5 168	7 120	5 958	7 413	5 912
Výnosy celkem	940	1 159	1 093	1 337	1 150
Výsledek hospodaření	-4 228	-5 961	-4 865	-6 076	-4 762

15.3 Změna organizační struktury

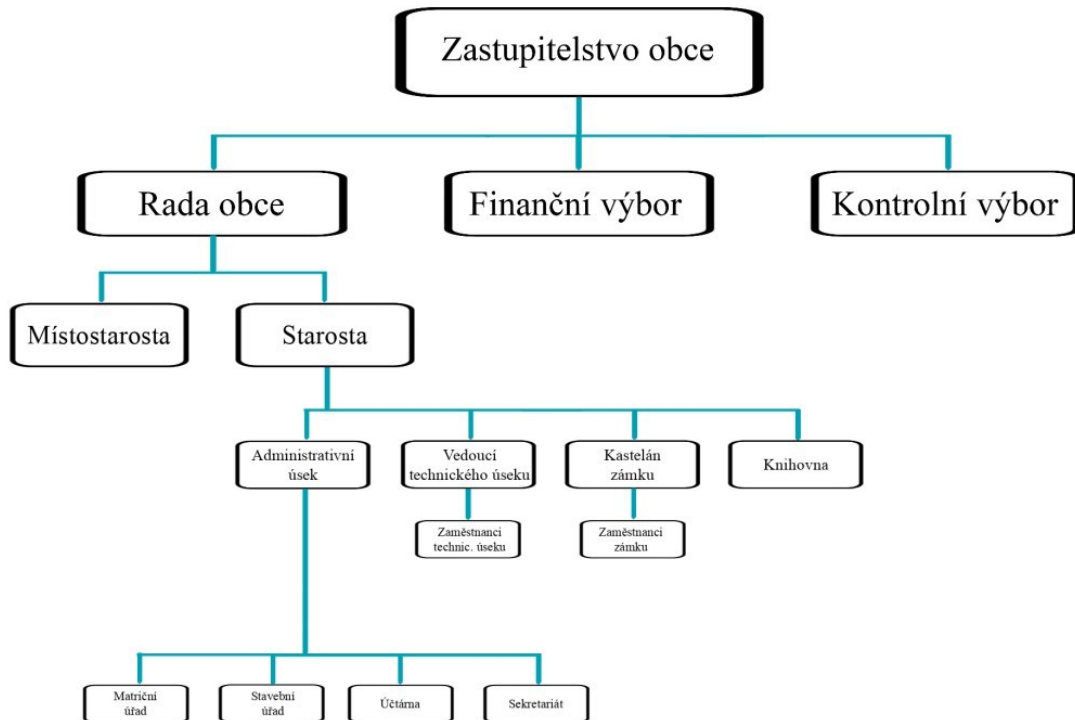
V diplomové práci je vypracována nová organizační struktura, která je sice nákladnější, ale zato přinese větší výkonost zaměstnanců obce. Samozřejmě, že starosta není kompetentní ve všech činnostech obce, a proto je třeba transformovat liniovou organizační strukturu na funkcionální.

Transformace lze provést velice efektivně a snadně. Jeden ze zaměstnanců technického úseku bude vykonávat funkci vedoucího pracovníka. Jeho náplní bude organizovat práci svého týmu a sledovat dění v obci. Nebude se sice fyzicky tolik podílet na práci, ale zároveň svým řízením zvýší výkonnost a produktivitu, kterou se sníží prostoje alepší motivace pracovníků.

Tohle lze aplikovat i na vedení místního zámku. V současné době má zámek kastelána, který není organizačně schopný, a proto byl nahrazen právě starostou. Výměna kastelána spolu s úpravou vedoucího zaměstnance může zvýšit motivaci pracovníků. Ta přinese i lepší výkony spojené s úklidem a údržbou zámku v zimním období, ale také s plánováním kulturních akcí pořádaných v prostorách zámku.

Jedinou nezměněnou částí zůstává knihovna, která má pouze jednoho zaměstnance, a proto je téměř soběstačná a nepředstavuje žádnou zátěž.

Nová organizační struktura by představovala vyšší mzdové náklady, jelikož vedoucím pracovníkům by byl vyplácen příplatek za vedení.

Obrázek 18 Nová organizační struktura vybrané obce (vlastní zpracování)

Všichni vedoucí pracovníci by se zodpovídali za svou práci starostovi a podávali by každý měsíc report o fungování jednotlivých úseků. Reportem je myšlen soupis všech činností, které zaměstnanci provedli za daný měsíc a zároveň počet hodin, které byly odpracovány. Součástí reportu by byl i stručný popis výkonu zaměstnance a ohodnocení jeho práce. Tento report by poté mohl být použit i při sestavování ročních odměn jednotlivých zaměstnanců. Přispělo by se tím k větší motivaci a zároveň i výkonnosti, což by s sebou mohlo přinést i více finančních prostředků (zejména v administrativě a na zámku).

Část práce věnující se organizační struktuře by si žádala větší pozornost v podobě zjištění výkonnosti jednotlivých zaměstnanců pomocí vhodných ukazatelů (CBA analýza, produktivita práce, aj.)

15.4 Omezení veřejných zakázek a dotací

Pro snížení zadluženosti obce je třeba se věnovat i veřejným zakázkám, které jsou úzce provázány s dotacemi. Obec neviduje veřejné zakázky starší roku 2017, jelikož to dříve nebylo stanoveno zákonem. Celková výše za všechna sledované období je 21 mil. Kč. Z této částky je 16 mil. Kč hrazeno z dotací. Avšak obec musí bezmála 5 mil. Kč ročně vynaložit

na doplacení těchto velkých projektů. Hodnota 5 mil. Kč ročně je brána jako průměr i pro předchozí roky, kdy se zakázky v obci neevidovaly.

Pokud obec přijde o možnost získávat dotace, tak by to znamenalo velké komplikace, ale zároveň i pár pozitiv. Mezi jedno z nich lze zařadit právě snížení výdajů v podobě krytí velkých veřejných zakázek. Bude-li se vycházet z průměru 5 mil. Kč vynaložených za veřejné zakázky z vlastních zdrojů ročně, tak právě tuto částku obec ušetří. Vypočtená částka bude využita na splacení části jistiny úvěru, který má nyní u banky.

Tato úspora by dokáže alespoň částečně zlepšit negativní finanční rozpočet obce. Není třeba investovat do veřejných zakázek, jelikož jsou zajištěny všechny potřeby občanů (konkrétně byla vybudována nejen kanalizace a vlastní čistička odpadních vod, ale i silnice, chodníky a další). Infrastruktura obce je ve velice dobrém stavu.

Není tedy žádný důvod k „rozhazování“ peněžních prostředků, když je finanční situace v obci tristní. Pokud by se obci zastavily dotace na 3 až 5 let, tak může dojít k ušetření až 25 mil. Kč, což dokáže obci splatit všechny úvěry a odlepit se ode dna.

Navíc v roce 2021 došlo k přezkumnému řízení, které obci omezilo příjem jiných než nezbytných dotací, takže tato úspora bude proveditelná od roku 2022, kdy obec nebude moci vůbec žádat o dotace.

15.5 Snížení výdajů rozpočtu

15.5.1 Úspora výdajů dle kategorií

Ve vybrané obci jsou rozebrány všechny položky výdajů obecního rozpočtu. Je prokázána důležitost všech položek.

V oblasti životního prostředí je snížen výdaj spojený s veřejnou zelení, kterou zvládají udržovat pracovníci technického úseku obce. Není tedy třeba platit externí firmu a dělat tuto činnost dvakrát. Z tohoto důvodu došlo k úspoře 700 tis. Kč.

Veřejná správa, která zahrnuje i odměny členů zastupitelstva a rady obce, byla v roce 2020 již snížena o 500 tis. Kč z důvodu podpory špatné finanční situace v obci. Snížení odměn členů výkonného orgánu obce je odsouhlaseno do konce volebního období. Návrh na snížení bude předložen i novému zastupitelstvu obce.

Poslední úspora byla v oblasti kultury, kdy přes zákaz kulturních akcí kvůli pandemii se snížily výdaje o 500 tis. Kč.

Ve výsledku se v oblasti rozpočtu ušetřilo 1,7 mil. Kč/rok. Všechny tyto finanční prostředky jsou použity ke splacení jistiny dluhu obce. Tato roční úspora má za cíl snížení ukazatelů celkové zadluženosti, dluhové služby a rozpočtové odpovědnosti.

Tabulka 32 Celková úspora v oblasti rozpočtu v Kč (vlastní zpracování)

Položky úspory	Částka
<i>Ost. Záležitosti kultury</i>	500 000
<i>Zastupitelstva obcí</i>	500 000
<i>Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň</i>	700 000
Celkem	1 700 000

15.5.2 Úspora v oblasti auditu

Vybraná obec je povinná mít účetní závěrku ověřenou externím auditorem. Obec si může vybrat mezi auditorem z řad krajských zaměstnanců, kteří jej provádějí zdarma nebo jiným externím auditorem. Externí auditor je hrazen z rozpočtu obce.

Obec, která využívá služeb jiného než krajského auditora, zaplatí za audit nemalou částku, na které se dá dalo ušetřit. V tabulce č. 33 je součet ceny všech auditů za sledované období. Lze vidět, že částka jednoho auditu se pohybuje v rozmezí mezi 47-50 tis. Kč. Ve výsledku činil audit za sledovaná období téměř čtvrt milionu korun českých. Jedná se o výdaje, které nejsou nezbytné a bylo by možné na nich ušetřit.

Jelikož obec může využít provedení auditu krajským úřadem, tak by za uspořené finance mohla splatit část jistiny úvěru.

Tabulka 33 Cena externího auditu za sledované období (vlastní zpracování)

Rok	Cena v Kč
2015	47 980
2016	48 560
2017	47 130
2018	49 870
2019	53 240
Celkem	246 780

V rámci auditu je třeba podotknout, že vybraná účetní jednotka v roce 2016 pochybila, jelikož se jedná o jediný rok, kdy byl výrok s výhradou. Základem pro vydání výroku bylo hlavně opomenutí vytvoření položky rezervy na možnou prohru v soudním řízení. Z tohoto důvodu byly náklady podhodnoceny o 750 tis. Kč. Navíc byla zjištěna i chyba v oblasti

rozpočtové skladby, kde byla navýšena položka č. 8124 (úhrady dlouhodobých úvěrů). Je pravděpodobné, že došlo k chybě z nedbalosti, která způsobila zvýšení splátky jistiny o 3,5 mil. Kč.

Na základě všech skutečností lze usoudit, že došlo k pochybení hlavní účetní. Nejedná se o jediné pochybení, jelikož vést účetnictví vybrané účetní jednotky je velice složité a je zde velký tlak ze strany vedení. Starosta obce, potažmo celé zastupitelstvo, se snaží neustále investovat další finanční prostředky do infrastruktury obce. Nedostatek financí a investice dostávají obec do překérní situace.

Absence financí se projevuje ve škrtech v rámci důležitých výdajů obce, což není optimální. Výstavba nových silnic, do kterých obec investuje, a zároveň snížení podpory místních organizací či zvýšení místních poplatků, opravdu není dobrá cesta k zajištění spokojenosti místních občanů.

16 CELKOVÁ ÚSPORA PŘI VYUŽITÍ VŠECH NÁVRHŮ

Ve výsledku se ve všech sledovaných letech podařilo obci ušetřit 11,75 mil. Kč/rok. Největší úspora je v oblasti veřejných zakázek a dotací, které kvůli pravděpodobnému útlumu státních dotací nebudou realizovány. Velice nákladná je správa zámku, který je možné v následujících letech převést do vlastnictví Národního památkového ústavu, který o zámek jeví dlouhodobý zájem.

Ušetřit lze i ve výdajích obecního rozpočtu, kde se sníží péče o veřejnou zeleň, sníží se odměny zastupitelů a zruší se prodělečné kulturní akce. Obec musí z důvodu špatné finanční situace šetřit i na malých částkách, čímž je úspora v oblasti auditu. Položky úspory se promítnou do snížení dluhů obce v následujících letech.

Tabulka 34 Celková úspora ve vybrané obci v Kč (vlastní zpracování)

Položka úspory	Částka
Veřejné zakázky a dotace	5 000 000
Výdaje rozpočtu	1 700 000
Krajský audit	50 000
Převod zámku	5 000 000
Celkem	11 750 000

16.1 Časový harmonogram úspory

Při aplikování všech navržených změn na snížení zadluženosti obce je nutné nastavit časový harmonogram, který zohledňuje i časovou náročnou uplatňovaných změn.

Tabulka 35 Uplatnění úspory v Kč (vlastní zpracování)

Položka úspory	Rok				
	2022	2023	2024	2025	2026
Absence dotací a veřejných zakázek	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Snížení výdajů rozpočtu	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Krajský audit	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Zámek			5 000 000	5 000 000	5 000 000
Rekonstrukce prostor pro spolek		-200 000			
Sociální byty				720 000	720 000
Celkem	6 750 000	6 550 000	11 750 000	12 470 000	12 470 000

A. Rok 2022

První rokem uplatnění úspor je rok 2022. Důvodem je kladné vyjádření zastupitelstva ke všem navrhovaným změnám.

Pro rok 2022 je realizována pouze část úspor. Je potřeba zmínit, že v momentu publikace diplomové práce proběhlo přezkoumání hospodaření s negativním výsledkem. Z tohoto důvodu je jisté, že obec přišla od roku 2021 do roku 2026 o možnost žádat o státní dotace, pokud nejsou nezbytně nutné. Od roku 2022 je počítáno s úsporou v oblasti dotací a veřejných zakázek ve výši 5 mil. Kč.

Z důvodu špatné finanční situace je obci nařízeno, že její audit musí být přezkoumáván krajským auditorem. Ten podává zprávy o hospodaření a provádí každoroční přezkum hospodaření obce. Cílem je ušetřit ročně 50 tis. Kč za externího auditora.

V poslední řadě je předložen návrh na změnu rozpočtových opatření, kde by po schválení zastupitelstvem, může uspořit v oblasti výdajů až 1,7 mil. Kč.

Celková úspora by činila 6,75 mil. Kč za rok 2022.

B. Rok 2023

V roce 2023 je možné na základě úspor ušetřit 6,55 mil. Kč. Jedná se o pokles oproti minulému roku z důvodu nutných nákladů spojených s rekonstrukcí prostor bývalé cukrárny na kanceláře. Rekonstrukce je nezbytná kvůli přemístění místního spolku, který se momentálně nachází v prostorách budoucích sociálních bytů. Tato akce si žádá výdaj ve výši 200 tis. Kč.

V roce 2023 by se těmito změnami uspořil pouze již výše zmíněných 6,55 mil. Kč.

C. Rok 2024

Hlavním projektem v roce 2024 je přestavba budovy ve vlastnictví obce na sociální byty. Celá částka projektu bude hrazena z dotace. Mimo něj by došlo k převodu místního zámku, který by od 1. ledna 2024 byl ve vlastnictví Národního památkového ústavu, což by obci ušetřilo dalších 5 mil. Kč ročně.

Celkově se ušetří za rok 2024 ušetřilo 11,75 mil. Kč.

D. Rok 2025

Úspora v roce 2025 obsahuje nejen úsporu v oblasti snížení výdajů rozpočtu, převodu zámku, krajského auditu, absence dotací, ale také příjmů za sociální byty. Dle projektu

na sociální bydlení by se osoby v bytové tísni mohly od 1. ledna 2025 nastěhovat do nově vybudovaných bytů. Je-li počítáno s úplným zaplněním všech bytů, tak obec získá ročně 720 tis. Kč za nájemné.

Všechny úspory roku 2025 obci přinesou 12,47 mil. Kč.

E. Rok 2026

Poslední sledované období v oblasti úspor je rok 2026. Tento rok se nijak neliší od roku minulého, a proto je úspora pro obec ve stejné výši, a to 12,47 mil. Kč. Daný rok je posledním, ve kterém bude obec bez možnosti využití státních dotací.

16.2 Promítnutí úspory do oblasti úvěrů vybrané obce

Celou výši úspor rozdělenou do jednotlivých let je nutné převést do oblasti úvěrů. Hlavním cílem práce je zejména snížit zadluženost obce prostřednictvím úspory. Tomuto je věnována následující kapitola.

16.2.1 Úvěry obce

Obec ve sledovaném období měla úvěr mezi 25-30 mil. Kč. V roce 2019 byla nucena si vzít další úvěr na veřejnou zakázku Modernizace ZŠ za bezmála 50 mil. Kč. To zvýšilo výši úvěrů na téměř dvojnásobek. Každoročně musí obec platit vysoké úroky a zároveň splácet velkou část jistiny. V příloze č. IV je tabulka, která je vytvořena na základě úvěrových smluv mezi obcí a úvěrovými institucemi. Její zkrácená verze je v tabulce č. 36.

Tabulka 36 Úvěry, úroky a jejich splátky za sledované období v tis. Kč
(vlastní zpracování)

	2015	2016	2017	2018	2019
Úvěr netto	32 719	29 649	25 209	36 256	68 548
Úrok	333	288	249	352	750
Nový úvěr	20 885	2 597	0	15 486	57 329
Splátka jistiny	11 413	5 667	4 439	4 439	25 037

Pro predikované období 2020 až 2026, ve kterém dochází k rozpouštění úspory do oblasti úvěrů, jsou vytvořeny tabulky.

Obec neeviduje splátkovou tabulku pro jednotlivé, ani celkové úvěry. Z tohoto důvodu je vytvořena tabulka v příloze č. V. Obsahem je seznam jednotlivých úvěrů od roku 2014 do roku 2026.

Následně je v každém roce vyčíslena minimální výše jistiny, která musí být splacena do konce účetního období. Tyto splátky jsou provázány s netto hodnotou úvěrů v daném roce.

16.2.2 Provázání úspory a úvěrů

Pro rozpuštění úspory do oblasti úvěrů je nutné z hodnoty nejprve uhradit minimální splátky, a poté o zbylou část snížit výši úvěrů pomocí splátky jistiny. Vliv úspory lze detailně nalézt v příloze č. VI

Dluh celkem představuje součet minimálních splátek úvěrů a ročních úroků, které jsou vypočteny na základě úvěrových smluv. Od celkového dluhu je odečtena úspora a zjištěna zbývající část úspory, která může být použita ke splacení jistiny. Zbylá část je využita na úhradu jistiny úvěru na Modernizaci ZŠ, jelikož je zde nejdelší doba splátky úvěru.

V letech 2020 a 2021 byl vytvořen zastupitelstvem obce střednědobý výhled rozpočtu, který již zahrnuje výdaje spojené se splátkou dluhu. Z tohoto důvodu se těmito roky ve své práci již nezabývám a jen je přebírám.

Tabulka 37 Zjištění zbývající části úspory v tis. Kč (vlastní zpracování)

	Střednědobý výhled		Predikce				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Úvěry Netto	60 380	52 897	47 064	41 655	36 534	33 159	29 862
Splátka jistiny	8 166	7 483	5 832	5 410	5 121	3 375	3 297
Úrok	592	518	461	408	358	325	293
Dluh celkem	8 758	8 001	6 294	5 818	5 479	3 700	3 590
Úspora	0	0	6 750	6 550	11 750	12 470	12 470
Zbývající část úspory	-8 758	-8 001	456	732	6 271	8 770	8 880

V následující tabulce č. 38 lze vidět dopad uspořené částky na výši úvěrů v predikovaných letech. Oproti momentálnímu plánu, je snížen úvěr o 25 mil. Kč. Pro obec tato úspora přinese snížení celkového úvěru na necelých 5 mil. Kč do roku 2026. Na základě těchto opatření se sníží všechny ukazatele zadluženosti, což obci pomůže z těžké situace.

Tabulka 38 Vliv uspořené částky na celkový roční dluh v tis. Kč (vlastní zpracování)

	Střednědobý výhled		Predikce				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Úvěry Netto	60 380	52 897	46 608	40 466	29 074	16 929	4 752
Splátka jistiny	8 166	7 483	6 289	6 142	11 392	12 145	12 177
Úrok	592	518	461	408	358	325	293
Dluh celkem	8 758	8 001	6 750	6 550	11 750	12 470	12 470
Úspora	0	0	6 750	6 550	11 750	12 470	12 470 000
Zbývající část úspory	-8 758	-8 001	0	0	0	0	0

16.3 Vývoj příjmů a dluhů

Pro zjištění ukazatelů je třeba odhadnout výši jejich složek. Oblast příjmů je rozdělena do čtyř kategorií dle rozpočtových pravidel. Data v roce 2020 vycházejí z rozpočtu obce, který byl zveřejněn v lednu 2021. Data roku následujícího jsou převzata ze střednědobého výhledu rozpočtu obce. Od roku 2022 je zapotřebí data odhadnout.

Daňové příjmy počítají od roku 2022 s propadem o 25 procent, který je způsoben zejména vlivem pandemie COVID-19. Snížené tržby většiny živnostníků a menší výdaje domácností znamenají pro obec menší příjem v podobě sdílených daní.

Nedaňové příjmy jsou na predikované období očištěny o položku prodeje zboží, z důvodu uzavření všech kulturních budov vládou ČR. Částka 1,2 mil. Kč představuje příjem z pronájmu bytů a pozemků, která je v roce 2025 navýšena o částku pronájmu sociální bytů.

V oblasti kapitálových příjmů je počítáno s prodejem pozemků. I přes vliv pandemie se v roce 2021 zvýšil zájem o stavební pozemky, což se projevilo na rostoucím počtu obyvatel obce.

Jelikož obec od roku 2021 dostala pětiroční „stopku“ na státní dotace, je položka transferů téměř ve všech letech v nulové hodnotě. V roce 2024 je navýšena o dotaci na sociální byty, kterou obec získala od Ministerstva pro místní rozvoj. Všechny veřejné zakázky, které byly do roku 2019 uskutečněny, mají nejpozději v roce 2020 termín splatnosti.

Částka týkající se dluhů obce vychází ze snížené výše úvěrů prostřednictvím úspory, která je v projektové části zjištěna a uplatněna.

Pro výpočet ukazatele dluhové služby je nutné znát výši dluhové základny, která se skládá z výše zmíněných predikovaných příjmů obce. Dluhová služba představuje součet splátky jistiny a úroku, který lze nalézt výše v tab. č. 39.

Tabulka 39 Příjmy a dluhy vybrané obce za predikované období v tis. Kč
(vlastní zpracování)

	Skutečná data	Střednědobý výhled	Predikce					
			2020	2021	2022	2023	2024	2025
Příjem	95 952	27 300	26 333	26 333	33 160	27 053	27 053	27 053
Daňové	33 417	24 400	25 063	25 063	25 063	25 063	25 063	25 063
Nedaňové	4 533	2 800	1 200	1 200	1 200	1 920	1 920	1 920
Kapitálové	3	100	70	70	70	70	70	70
Přijaté transfery	57 999	0	0	0	6 827	0	0	0
Dluhy	60 380	52 897	46608	40466	29 074	16 929	4 752	0

16.4 Vliv úspory na ukazatele finančního zdraví vybrané obce do budoucích let

Část, která je věnována snižováním úvěrů, potažmo dluhů obce, je zakomponována i do ukazatelů finančního zdraví obce. Konkrétně se jedná o ukazatele rozpočtové odpovědnosti a dluhové služby za období od roku 2020 do roku 2027. Absence ukazatele zadluženosti je způsobena těžko odhadnutelnou výší aktiv.

16.4.1 Predikce vývoje ukazatele rozpočtové odpovědnosti

Pro výpočet rozpočtové odpovědnosti je použit vzorec, který výši dluhů v daném roce dělí průměrnou výší příjmů za tento a tři přecházející roky.

Především díky velkým příjmům v oblasti transferů se už v roce 2020 ukazatel dluhové služby sníží pod 100 %. Snížení se projeví i v roce 2021 a 2022. Ovšem od roku 2023 se hodnota začíná postupně zvyšovat. Na vině je zejména propad příjmů spojených s pandemií COVID-19.

Tabulka 40 Rozpočtová odpovědnost 2020-2023 v tis. Kč (vlastní zpracování)

Příjem 2017	39 821
Příjem 2018	50 913
Příjem 2019	76 479
Příjem 2020	95 952
Průměr příjmů za posl. 4 roky	65 791
Dluhy 2020	60 380
Rozpočtová odpovědnost 2020	91,77%

Příjem 2018	50 913
Příjem 2019	76 479
Příjem 2020	95 952
Příjem 2021	27 300
Průměr příjmů za posl. 4 roky	62 661
Dluhy 2021	52 897
Rozpočtová odpovědnost 2021	84,42%

Příjem 2019	76 479
Příjem 2020	95 952
Příjem 2021	27 300
Příjem 2022	26 333
Průměr příjmů za posl. 4 roky	56 516
Dluhy 2022	46 608
Rozpočtová odpovědnost 2022	82,47%

Příjem 2020	95 952
Příjem 2021	27 300
Příjem 2022	26 333
Příjem 2023	26 333
Průměr příjmů za posl. 4 roky	43 979
Dluhy 2023	40 466
Rozpočtová odpovědnost 2023	92,01%

Rok 2024 má nejvyšší hodnotu ukazatele v celém predikovaném období. Dluhy obce se postupně snižují kvůli využití úspory. Od roku 2021 se projevil velký dopad pandemie na snížení sdílených daní v příjmové části rozpočtu. Nicméně od roku 2025 je hodnota dluhů nižší než průměr příjmů. Pokud by obec využije všech doporučených úspor, tak v roce 2026 může být pod hranicí 60 procent. Za předpokladu, že si obec již nebude půjčovat žádné finanční prostředky, by mohla do konce roku 2027 splatit všechny své úvěry a úplně se dostat z dluhové pasti, ve které se momentálně nachází. Je nutné rovněž dbát i v následující letech na důležité ukazatele v oblasti zadluženosti a snažit se držet rozpočtovou odpovědnost na nižších hodnotách.

Tabulka 41 Rozpočtová odpovědnost 2024-2027 v tis. Kč (vlastní zpracování)

Příjem 2021	27 300
Příjem 2022	26 333
Příjem 2023	26 333
Příjem 2024	33 160
Průměr příjmů za posl. 4 roky	28 281
Dluhy 2024	29 074
Rozpočtová odpovědnost 2024	102,80%

Příjem 2022	26 333
Příjem 2023	26 333
Příjem 2024	33 160
Příjem 2025	27 053
Průměr příjmů za posl. 4 roky	28 219
Dluhy 2025	16 929
Rozpočtová odpovědnost 2025	59,99%

Příjem 2023	26 333
Příjem 2024	33 160
Příjem 2025	27 053
Příjem 2026	27 053
Průměr příjmů za posl. 4 roky	28 399
Dluhy 2026	4 752
Rozpočtová odpovědnost 2026	16,73%

Příjem 2024	33 160
Příjem 2025	27 053
Příjem 2026	27 053
Příjem 2027	27 053
Průměr příjmů za posl. 4 roky	28 579
Dluhy 2027	0
Rozpočtová odpovědnost 2027	0,00%

16.4.2 Predikce vývoje ukazatele dluhové služby

Pro zjištění, zda je úspora dostatečná ke zlepšení finančního zdraví obce je třeba přepočítat i ukazatel dluhové služby. Ten vychází z výše příjmů, které tvoří dluhovou základnu a dluhové služby, která je tvořena výší splacené jistiny a úroků. Úroky a splacená jistina jsou hodnoty s vlivem uplatnění vytvořené úspory, která byla nastíněna.

Již v roce 2020 dochází k výraznému snížení tohoto ukazatele. Až do roku 2023 se ukazatel drží pod hranicí 30 procent. Tato hranice je důležitá pro MF, které může u obcí s vyšší hodnotou pozastavit příjem státních dotací. Vybraná obec dané procento překročila již v roce 2019 a v následujícím roce na základě přezkumu byly zastaveny státní dotace až do konce roku 2026.

Ukazatel se v letech 2024-2026 dostane přes tuto hranici, ale pro obec to neznamena žádné potíže, spíše naopak. Zvýšená hodnota je hlavně kvůli vyšší splátce jistiny. Obec do konce roku 2026 bude mít splacený téměř celý úvěr, tudíž v následujícím roce se hodnota sníží už jen na 17,57 %. Za předpokladu, že se bude obec držet všech doporučení, tak by se v roce 2027 úplně dostala z dluhové pasti. Zároveň je pak nutné upozornit zastupitelstvo obce na šetrné hospodaření v oblasti veřejných zakázek, aby se situace znovu neopakovala.

Tabulka 42 Ukazatel dluhové služby za predikované období v tis. Kč (vlastní zpracování)

Položka	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Daňové příjmy	33 417	24 400	25 063	25 063	25 063	25 063	25 063	25 063
Nedaňové příjmy	4 533	2 800	1 200	1 200	1 200	1 920	1 920	1 920
Kapitálové příjmy	3	100	70	70	70	70	70	70
Přijaté dotace	57 999	0	0	0	6 827	0	0	0
Dluhová základna	95 952	27 300	26 333	26 333	33 160	27 053	27 053	27 053
Úroky	592	518	461	408	358	325	293	0
Splátky jistin a dluhopisů	8 166	7 483	6 289	6 142	11 392	12 145	12 177	4 752
Splátky leasingu	0	0	0	0	0	0	0	0
Dluhová služba	8 758	8 001	6 750	6 550	11 750	12 470	12 470	4 752
Ukazatel dluhové služby	9,13%	29,31%	25,63%	24,87%	35,43%	46,10%	46,10%	17,57%

17 SHRNUÍ PROJEKTU VYBRANÉ OBCE

Projekt práce, který nastiňuje návrhy pro zlepšení financování a hospodaření obce je zaměřen na dvě hlavní kapitoly.

V prvním z nich poukazuje na nedostatečné využití budovy ve správě obce, která je ideální pro sociální byty. Pro tento účel je vytvořena žádost o dotaci prostřednictvím portálu Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Na sestavení žádosti byl do portálu poskytnut přístup za asistence referentky, která má v náplni práce vytváření žádostí o dotace.

Žádná výzva, která by se týkala sociálních bytů bohužel není aktivní, a proto je jako vzor využita minulá výzva.

V rámci žádosti o dotaci jsou vyplněny všechny údaje, které specifikují záměr, rizika, financování, časový harmonogram, vliv na životní prostředí, aj.

Pokud komise pro posuzování dotací vyhoví, tak se můžou realizovat sociální byty hrazené z vlastních zdrojů obce.. Vytvořil by se speciální rezervní fond, na který by se od roku 2021 spořila část peněz, která by byla použita na úhradu veřejné zakázky. Pokud by dotaci obec nezískala, tak by byl rezervní fond rozpuštěn. Jelikož se jedná o financování ex-post, tak by finanční prostředky obec dostala až po realizaci.

Hlavním důvodem k žádosti je zvyšující se počet obyvatel v bytové tísní, kteří nemají ani základní podmínky pro život, což způsobuje problémy v místním ekosystému, kde momentálně žijí.

Druhým návrhem bylo vyřešit největší problém obce, což je zadluženost. Všechny ukazatele zmíněné v části finančního zdraví upozornily na nestabilní finanční situaci. Z tohoto důvodu je nutné všechny ušetřené peníze použít na splácení úvěrů, kterých nemá obec zrovna málo.

Na základě analýzy je uspořeno 11,75 mil. Kč. Tato částka se skládá z úspory v oblasti veřejných zakázek a dotací ve výši 5 mil. Kč (absence dotací a odebrání možnosti státních dotací).

Zbytečné položky v oblasti veřejné zeleně a pořádaných kulturních akcí by snížily výdaje o 1,2 mil. Kč. V případě, že by se zastupitelé i radní se vzdali svých odměn za funkci došlo by k podpoření hospodaření obce, což by přineslo dalších 500 tis. Kč do rozpočtu. Celková úspora by činila 1,7 mil. Kč v oblasti výdajů obce.

Převod zámku do vlastnictví Národního památkové ústavu, který o něj jeví již delší dobu zájem, by mohl být krok správným směrem. Úspora by se vyšplhala až na 5 mil. Kč ročně.

Malou, ale také významnou částkou je 50 tis. Kč, kdy by se každoročně podařilo ušetřit, když obec upustí od externího auditu a využije audit krajský, který může využívat zdarma.

Uspořená částka 11,75 mil. Kč není každoroční úsporou. Je nutné dbát i na časové hledisko, jelikož některé úspory nelze uskutečnit hned. Z tohoto důvodu je vytvořena tabulka, která úsporu rozděluje do jednotlivých let, ve kterých by se mohla úspora zrealizovat. Navíc zahrnuje v sobě i příjem spojený se sociálními byty, který lze použít na splacení jistiny a úroků obce.

Pro přepočítání úspory do oblasti úvěrů musely být vytvořeny tabulky, které zohledňují výši jistiny a úroků v jednotlivých letech, které musí obec zaplatit úvěrovým institucím.

Tyto tabulky jsou upraveny o výši úspory a je vypočtena celková výše úvěru pro každý rok zvlášť. Ve výsledku bylo zjištěno, že obec by ušetřila více než 25 mil. Kč za celé predikované pětileté období, které by použila na krytí úvěrů. Z tohoto důvodu by jeho výše byla v roce 2026 pouze necelých 5 mil. Kč místo původních téměř 30 mil. Kč.

Na základě této úspory jsou vypočteny i ukazatele dluhové služby a rozpočtové odpovědnosti, které jsou důležité pro zjištění finanční situace v obci.

Ukazatele by se měly snižovat, ovšem vliv propadu příjmů v souvislosti s pandemií je velmi znát. Oba ukazatele vycházejí z příjmů, které jsou predikovány dle současné situace, a proto se ukazatele nesnižují dostatečně. Nic to nemění na faktu, že obec při současných změnách by v roce 2027 měla splatit všechny úvěry, a tím pádem se dostat na opravdu nízké hodnoty u ukazatele dluhové služby i rozpočtové odpovědnosti.

Pokud bude obec hospodařit s péčí řádného hospodáře, což každý zastupitel slibuje na ustavující schůzi, tak by se situace mohla do budoucna na základě vytvořených doporučení rapidně zlepšit. Díky těmto návrhům může přijít úplný „restart“ celého hospodaření, jako by se začalo znovu, opatrněji a s rozumem.

18 PŘÍNOSY A RIZIKA PROJEKTU

Závěrečná část práce se věnuje analýze rizik a přínosů, které jsou spjaté s projektem pro vybranou obec.

18.1 Přínosy projektu

Hlavním přínosem pro vybranou obec je velká úspora. Nyní je situace taková, že obec má velké množství úvěrů, které je nutné splatit a nemá dostatečné finanční prostředky, kterými by jistinu uhradila. Mnohokrát je upozorněno na důležité ukazatele, které by obec měla sledovat a vyhodnocovat je alespoň dvakrát v průběhu roku. Absence finanční analýzy, která rovněž pomáhá ke sledování finanční situace, může způsobovat, že obec ani netuší, jak moc je situace vážná. Celá práce může být takovým základním kamenem, ve kterém zastupitelstvo nalezne spoustu doporučení a je jenom na nich, které z nich bude chtít v budoucnu realizovat.

Přínosem může být i vybudování sociálního bydlení pro sociálně slabé obyvatele, pokud bude obdržena dotace. Je třeba dbát i na tuto skupinu obyvatel, jelikož si zaslouží rovné postavení ve společnosti.

Je důležité informovat občany, kteří nemají ani tušení o finanční situaci obce, a proto bude na základě této práce vytvořen článek do místních novin, aby se zvýšilo povědomí o situaci v obci.

18.2 Rizika projektu

Největším rizikem práce je nezáměr zastupitelstva změnit systém hospodaření. Důvodem k vytvoření a výběru tohoto tématu bylo to, že mi jako zastupiteli nebyla lhostejná finanční situace vybrané obce. I proto je zde velká obava, aby můj projekt tzv. „neskončil v šuplíku“, kde se na něj nikdo nepodívá.

Dalším rizikem jsou bezpochyby blížící se volby do zastupitelstva obcí. Může se stát, že přijdu o funkci zastupitele obce a člena finančního výboru, jelikož nebudu občany zvolen. Na druhou stranu mohou být volby brány jako přínos, protože se obmění kolektiv, který bude více naslouchat finanční situaci. Ovšem nemusí tomu tak být.

Rizik diplomové práce je spousta, nehledě na to, že obec musí udržet své hospodaření i s vlivem na propad příjmů, aby se nedostala ještě do hlubší finanční pasti. Ani pro nového starostu nebude situace příjemná, jelikož za ním nebude vidět tolik práce (zrekonstruované

silnice, nová kanalizace, kvalitnější prostředí, aj.). Bude třeba občanům vysvětlit, jak se situace v obci má a očekávat jejich porozumění, které přijít nemusí. I přes „stopku“ od Ministerstva financí ČR je možné, že se budou i nadále investovat finanční prostředky do obce.

Nezbývá než doufat, že bude nové zastupitelstvo ohleduplné k finanční situaci v obci a bude se blýskat na lepší časy.

ZÁVĚR

Po prokázání špatné situace ve vybrané obci, které se věnovala část finanční analýzy a finančního zdraví obce, je zřejmé, že obec se dostává do dluhové pasti. Pro zabránění v prohlubování dluhů je nutné začít spořit každou korunu. Z tohoto důvodu byla provedena analýza výdajů rozpočtu, kde bylo poukázáno na položky, které nejsou důležité, a proto mohou být sníženy. Další velice nákladnou položkou je místní zámek, který je „žrout“ peněz.

Projektová část se zaměřila na maximalizaci úspory financí, které mohou vést ke zlepšení finanční situace. Projekt nazvaný Katalog návrhů s řešením pro zlepšení hospodaření a financování obce přinesl nejeden návrh na úsporu. Mezi nimi lze nalézt převod zámku do vlastnictví Národního památkového ústavu nebo úsporu v oblasti auditu či výdajů rozpočtu.

Na základě špatného hospodaření si obce všimlo MF ČR a od roku 2021 obci omezilo příjem dotací. Byla zde stanovena výjimka na nezbytně nutné projekty, mezi kterými je i sociální bydlení, kterému se věnovala část projektu. Pokud budou sociální byty realizovány, tak by se nejen zvýšily příjmy obce, ale také podpořila sociálně slabá skupina obyvatel.

Všechny úspory byly provázány s úvěry, kterých má obec nespočetné množství. Pokud by byly provedeny všechny navržené úspory, tak by se mohly do roku 2027 snížit úvěry na nulu. Z tohoto hlediska byl hlavní cíl diplomové práce naplněn.

Po odprezentování výsledků práce byly všichni členové zastupitelstva překvapeni, že lze ušetřit nemalá částka prostřednictvím nenáročných opatření. Realizace bude provedena až v lednu roku 2022, kdy budou všechny návrhy předloženy zastupitelstvu, které bude jednat o navržených změnách. Rizika projektu jsou nastíněna v závěru práce stejně jako přínosy.

Pokud tento projekt nezůstane v šuplíku, ale bude skutečně zrealizován, tak může přinést vysvobození z dluhové pasti a zlepšit financování a hospodaření vybrané obce. Diplomová práce je pro obec velkým přínosem, a proto by bylo škoda nevyužít jejího potenciálu. Pokud budu nadále působit jako zastupitel obce, budu se snažit projekt aplikovat do praxe tak, aby z toho měla prospěch nejen vybraná obec, ale i její občané.

Závěrem je nutno říci, že celá diplomová práce naplnila svůj cíl maximálně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ, 2011. Základy financí. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. Finance: od teorie k realitě. Praha: Grada Publishing, 464 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2215-8.

DĚDINA, Jiří, Martin ŠIKÝŘ a Jana Marie ŠAFRÁNKOVÁ, 2018. Management a organizace: současné přístupy k řízení lidí a vytváření organizací. Ostrava: Key Publishing, 71 s. ISBN 978-80-7418-290-7.

GRUBER, Jonathan, 2011. Public finance and public policy. 3rd ed. New York: Worth Publishers, 898 s. ISBN 978-1-4292-1949-5.

HAKALOVÁ, Jana, 2010. Účetní závěrka a auditing. Brno: Tribun EU, 146 s. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-144-9.

HÁLEK, Vítězslav, 2017. Management a marketing. Hradec Králové: Vítězslav Hálek, 293 s. ISBN 978-80-270-2439-1.

KALOUDA, František, 2015. Finanční analýza a řízení podniku. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 287 s. ISBN 978-80-7380-526-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana et al., 2017. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada, 228 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOPECKÝ, Martin, 2010. Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 377 s. ISBN 978-80-7357-561-8.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 342 s. ISBN 978-80-7400-538-1.

KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ, 2020. Místní finance v ČR. Vydání druhé. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 146 s. ISBN 978-80-213-3016-0.

KUPEC, Václav, 2019. Audit. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 83 s. ISBN 978-80-7408-174-3.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL, 2015. Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav, 2006. Finanční analýza investičních projektů: praktické příklady a použití. Praha: Grada, 77 s. ISBN 80-247-1557-0.

MÁČE, Miroslav, 2012. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech. Praha: Grada, 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MÁČE, Miroslav, 2018. Manažerské účetnictví veřejného sektoru. Praha: Grada, 512 s. ISBN 978-80-271-2003-1.

MÁČE, Miroslav, 2019. Finanční účetnictví veřejného sektoru. Praha: Grada, 608 s. ISBN 978-80-271-2002-4.

MLÁDKOVÁ, Ludmila a Petr JEDINÁK, 2009. Management. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 273 s. ISBN 978-80-7380-230-1.

MÜLLEROVÁ, Libuše, 2013. Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 176 s. ISBN 978-80-7357-988-3.

NEMEC, Juraj, 2010. Kontrola ve veřejné správě. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 158 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

NOVOTNÝ, Vladimír et al., 2017. Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky: (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika). Praha: Leges, 189 s. ISBN 978-80-7502-215-8.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. V Praze: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVLÁSEK, Vlastimil a Pavlína HEJDUKOVÁ, 2010. Veřejné finance a daně v České republice. Plzeň: Nava, 215 s. ISBN 978-80-7211-360-6.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEŠKOVÁ, Radka a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2012. Finanční analýza. 2., aktualiz. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 250 s. ISBN 978-80-86730-89-9.

PETEROVÁ, Helena, 2016. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Vydání: páté aktualizované a rozšířené. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 155 s. ISBN 978-80-86976-35-8.

PETERSON DRAKE, Pamela a Frank J. FABOZZI, 2012. Analysis of financial statements. 3rd. ed. Hoboken (NJ): Wiley, 332 s. ISBN 978-1-118-29998-2.

PORVAZNÍK, Ján a Janka VYDROVÁ, 2010. Celostní management. 4., přeprac. a dopl. vyd. Bratislava: IRIS, 490 s. ISBN 9788089256488.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2010. Řízení platební schopnosti podniku. Praha: Grada, 191 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

SCISKALOVÁ, Marie, 2013. Rozpočtový proces územních samosprávných celků. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 27 s. ISBN 978-80-7248-876-6.

SHERER, Michael a Stuart TURLEY, 2012. Current Issues in Auditing [online]. 3. London: SAGE Publications [cit. 2021-03-29]. ISBN 9781446219133. Dostupné z: <http://sk.sagepub.com.proxy.k.utb.cz/books/current-issues-in-auditing-3e>

SLAVÍK, Jakub, 2013. Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích. Praha: Grada, 176 s. ISBN 978-80-247-4593-0.

STRNADOVÁ, Zuzana, 2019. Co by měl vědět příjemce dotace. Praha: Grada, 192 s. ISBN 978-80-247-3076-9.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2019. Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání: praktický průvodce a rádce úředníka. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 60 s. ISBN 978-80-7616-052-1.

WHITTINGTON, Ray a Kurt PANY, 2016. Principles of Auditing & Other Assurance Services. Twentieth edition. New York: McGraw-Hill Education, 878 s. ISBN 978-1-259-25277-8.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

KOTRBA, R., 2004. *Regulace zadluženosti obcí a krajů*. Denik.obce.cz [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: http://denik.obce.cz/go/dokumenty/z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm

Rentabilita, návratnost investice – ROI, 2019. Managementmania.com [online]. neznámé: Creative Commons BY-NC [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/rentabilita-investic>

Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2018. Irop.mmr.cz [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://irop.mmr.cz/getmedia/b39d40b9-5a49-4980-9fef-c9645b335aaa/Specificka-pravidla_80-vyzva_SVL_SC-2-1_v-1-4.pdf.aspx?ext=.pdf

STROUHAL, Jiří, 2016. *Doba návratnosti investice*. Du.cz [online]. neznámé: Verlag Dashöfer [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/doba-navratnosti-investice-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EnPz3mHk2pK2Ef_hPvJaVzA/

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
ÚJ	Účetní jednotka
ROS	Rentabilita tržeb
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROA	Rentabilita aktiv
EBIT	Zisk před zdaněním
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DM	Dlouhodobý majetek
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
IROP	Integrovaný regionální operační program
3E	Principy 3E
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
MF	Ministerstvo financí České republiky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
WACC	Optimální kapitálová struktura
CBA	Cost benefit analýza
HČ	Hlavní činnost
NPÚ	Národní památkový ústav

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Struktura veřejné správy v ČR (Kukalová a Pfeiferová, 2020, s.11).....	16
Obrázek 2 Liniová organizační struktura (Mládková a Jedinák, 2009, s. 55).....	20
Obrázek 3 Funkční struktura (Dědina, Šikýř a Šafránková, 2018, s. 34).....	21
Obrázek 4 Struktura příjmů místních rozpočtů (Černohorský, 2020, s. 432)	23
Obrázek 5 Struktura výdajů místního rozpočtu (Černohorský, 2020, s. 432).....	24
Obrázek 6 Struktura příjmů dle rozpočtové skladby (Máče, 2019, s. 285).....	26
Obrázek 7 Současná organizační struktura vybrané obce (vlastní zpracování)	43
Obrázek 8 Identifikace projektu (mseu.mssf.cz).....	87
Obrázek 9 Popis projektu část 1 (mseu.mssf.cz)	88
Obrázek 10 Popis projektu část 2 (mseu.mssf.cz).....	91
Obrázek 11 Popis projektu část 3 (mseu.mssf.cz).....	92
Obrázek 12 Cílová skupina (mseu.mssf.cz)	93
Obrázek 13 Ilustrace indikátorů výzvy (mseu.mssf.cz)	95
Obrázek 14 Rovné příležitosti a nediskriminace (mseu.mssf.cz).....	95
Obrázek 15 Rovné příležitosti mužů a žen (mseu.mssf.cz).....	96
Obrázek 16 Udržitelný rozvoj (mseu.mssf.cz)	96
Obrázek 17 Financování výzvy (mseu.mssf.cz).....	98
Obrázek 18 Nová organizační struktura vybrané obce (vlastní zpracování).....	100

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Majetková struktura vybrané obce v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování).....	46
Tabulka 2 Finanční struktura vybrané obce v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování).....	47
Tabulka 3 Analýza výnosů z hlavní činnosti v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování).....	48
Tabulka 4 Analýza nákladů z hlavní činnosti v tis. Kč (monitor.statnipokladna.cz; vlastní zpracování).....	50
Tabulka 5 Porovnání rentability tržeb vybrané obce a dalších obcí (vlastní zpracování) ..	51
Tabulka 6 Ukazatel dluhové služby ve vybrané obci v tis. Kč (vlastní zpracování).....	64
Tabulka 7 Porovnání ukazatele dluhové služby u vybrané obce a ostatních obcí v procentech (vlastní zpracování).....	65
Tabulka 8 Ukazatel rozpočtové odpovědnosti u vybrané obce v tis. Kč (vlastní zpracování)	65
Tabulka 9 Porovnání ukazatele rozpočtové odpovědnosti vybrané obce a ostatních obcí v procentech (vlastní zpracování)	66
Tabulka 10 Porovnání příjmů vybrané obce s ostatními obcemi v tis. Kč (vlastní zpracování).....	67
Tabulka 11 Porovnání počtu obyvatel vybrané obce a ostatních obcí (vlastní zpracování)	67
Tabulka 12 Celkové příjmy na obyvatele ve všech sledovaných obcích v tis. Kč.....	68
Tabulka 13 Daňové příjmy na obyvatele všech sledovaných obcí v tis. Kč (vlastní zpracování).....	68
Tabulka 14 Celková zadluženost vybrané obce (vlastní zpracování).....	69
Tabulka 15 Celková zadluženost všech sledovaných obcí v procentech (vlastní zpracování)	69
Tabulka 16 Celková zadluženost na obyvatele u všech sledovaných obcí v tis. Kč (vlastní zpracování).....	69
Tabulka 17 Rozdíl mezi příjmy a dluhy u všech sledovaných obcí v tis. Kč (vlastní zpracování).....	70
Tabulka 18 Příjmy a výdaje vybrané obce ve sledovaném období v Kč (vlastní zpracování)	71
Tabulka 19 Výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek v Kč (vlastní zpracování).....	72
Tabulka 20 Výdaje na průmysl a stavebnictví v Kč (vlastní zpracování).....	72
Tabulka 21 Výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (vlastní zpracování) .	72
Tabulka 22 Výdaje na životní prostředí v Kč (vlastní zpracování).....	73
Tabulka 23 Výdaje na veřejnou správu v Kč (vlastní zpracování)	73
Tabulka 24 Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost v Kč (vlastní zpracování)	74

Tabulka 25 Výdaje na školství v Kč (vlastní zpracování).....	74
Tabulka 26 Výdaje na kulturu v Kč (vlastní zpracování).....	75
Tabulka 27 Výdaje na dopravu v Kč (vlastní zpracování).....	75
Tabulka 28 Náklady místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování).....	81
Tabulka 29 Výnosy místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování).....	82
Tabulka 30 Položky nákladů k realizaci výzvy (vlastní zpracování).....	97
Tabulka 31 Výsledek hospodaření místního zámku v tis. Kč (vlastní zpracování)	99
Tabulka 32 Celková úspora v oblasti rozpočtu v Kč (vlastní zpracování).....	102
Tabulka 33 Cena externího auditu za sledované období (vlastní zpracování)	102
Tabulka 34 Celková úspora ve vybrané obci v Kč (vlastní zpracování).....	104
Tabulka 35 Uplatnění úspory v Kč (vlastní zpracování).....	104
Tabulka 36 Úvěry, úroky a jejich splátky za sledované období v tis. Kč	106
Tabulka 37 Zjištění zbývající části úspory v tis. Kč (vlastní zpracování).....	107
Tabulka 38 Vliv uspořené částky na celkový roční dluh v tis. Kč (vlastní zpracování) ..	108
Tabulka 39 Příjmy a dluhy vybrané obce za predikované období v tis. Kč.....	109
Tabulka 40 Rozpočtová odpovědnost 2020-2023 v tis. Kč (vlastní zpracování).....	110
Tabulka 41 Rozpočtová odpovědnost 2024-2027 v tis. Kč (vlastní zpracování).....	110
Tabulka 42 Ukazatel dluhové služby za predikované období v tis. Kč (vlastní zpracování)	111

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Rentabilita tržeb vybrané obce (vlastní zpracování)	51
Graf 2 Rentabilita aktiv vybrané obce (vlastní zpracování)	52
Graf 3 Rentabilita vlastního kapitálu vybrané obce (vlastní zpracování).....	53
Graf 4 Běžná likvidita vybrané obce (vlastní zpracování).....	54
Graf 5 Pohotová likvidita vybrané obce (vlastní zpracování).....	55
Graf 6 Hotovostní likvidita vybrané obce (vlastní zpracování).....	56
Graf 7 Celková zadluženost vybrané obce (vlastní zpracování).....	57
Graf 8 Míra zadluženosti vybrané obce (vlastní zpracování)	58
Graf 9 Úrokové krytí vybrané obce (vlastní zpracování)	59
Graf 10 Porovnání příjmů a výdajů rozpočtu obce (vlastní zpracování).....	71

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Seznam veřejných zakázek a jejich finanční krytí

Příloha P II: Rozpočtená částka veřejné zakázky na modernizaci ZŠ

Příloha P III: Výdaje obecního rozpočtu v Kč

Příloha P IV: Seznam úvěrů obce v Kč

Příloha P V: Predikce úvěrů bez vlivu úspory v tis. Kč

Příloha P VI: Predikce úvěrů s vlivem úspory v tis. Kč

Příloha P VII: Usnesení ze schůze zastupitelstva obce

PŘÍLOHA P I: SEZNAM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK A JEJICH FINANČNÍ KRYTÍ

Rok	Název veřejné zakázky	Cena zakázky [Kč]	Dotace				Vlastní zdroje obce	
			EU [Kč]	ČR [Kč]	Celkem [Kč]	Celkem [%]	Celkem [Kč]	Celkem [%]
2017	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	8 085 347	7 709 167	1 360 441	9 069 608	100	0	0
2017	Chodník ulice Prostějovská	2 133 640	0	0	0	0	2 133 640	100
2018	Protipovodňová opatření	2 176 066	0	0	0	0	2 176 066	100
2019	Modernizace ZŠ – celkem	78 595 289	59 182 591	10 443 987	69 626 577	88,59	8 968 712	11,41
2019	Půdní vestavba ZŠ I. Stupeň	8 130 674	0	0	0	0	8 130 674	100,00
2019	Obnova ploch veřejné zeleně vybrané obce	919 226	0	0	0	0	919 226	100
2019	Venkovní enviromentální budova	3 626 843	950 000	50 000	1 000 000	27,57	2 626 843	72,43
2019	Komunitní centrum	1 130 000	1 073 500	56 500	1 130 000	100	0	0
2019	Obnova laviček na amfiteátru	800 437	0	220 000	220 000	27,48	580 437	72,52
Celkem		105 597 521	68 915 257	12 130 928	81 046 185	-	25 535 597	-
Průměr za rok		21 119 504	13 783 051	2 426 186	16 209 237	-	5 107 119	-

PŘÍLOHA P II: ROZPOČTENÁ ČÁSTKA VEŘEJNÉ ZAKÁZKY NA MODERNIZACI ZŠ

Rok	Název veřejné zakázky	Cena zakázky [Kč]	Dotace				Vlastní zdroje obce	
			EU [Kč]	ČR [Kč]	Celkem [Kč]	Celkem [%]	Celkem [Kč]	Celkem [%]
2017	Projektová dokumentace	2 329 250	1 279 150	426 890	1 706 040	73,24	623 210	26,76
2019	Stavební práce	68 381 168	54 838 562	7 708 366	62 546 929	91,47	5 834 239	8,53
2019	IT vybavení	3 758 619	1 001 589	1 248 230	2 249 819	59,86	1 508 800	40,14
2019	Nábytek	1 787 120	846 289	314 598	1 160 887	64,96	626 233	35,04
2019	Učební pomůcky	2 339 130	1 217 000	745 902	1 962 902	83,92	376 229	16,08
Celkem		78 595 288	59 182 590	10 443 986	69 626 577	-	8 968 712	-

PŘÍLOHA P III: VÝDAJE OBECNÍHO ROZPOČTU V KČ

Položka	Rok					Celkem za položku
	2015	2016	2017	2018	2019	
<i>Bezpečnost a veřejný pořádek</i>	4 731 663	3 068 940	1 477 173	12 799 454	3 082 360	25 159 590
<i>Bydlení, komunální služby a územní rozvoj</i>	4 171 497	4 029 731	5 568 937	7 971 032	5 125 697	26 866 894
<i>Doprava</i>	24 953 740	3 173 811	3 227 054	1 604 486	4 687 696	37 646 787
<i>Kultura</i>	13 950 211	8 706 194	7 368 913	8 993 000	11 375 850	50 394 168
<i>Průmysl a stavebnictví</i>	2 258 337	2 109 210	1 669 930	1 968 000	5 688 600	13 694 077
<i>Školství</i>	3 233 660	4 885 123	5 401 662	15 164 220	66 654 458	95 339 123
<i>Tělovýchova a zájmová činnost</i>	373 455	622 541	1 501 150	2 115 095	508 770	5 121 011
<i>Veřejná správa</i>	8 909 987	8 176 206	10 148 125	9 595 025	14 370 528	51 199 871
<i>Zemědělství</i>	0	45 000	77 000	65 000	47 000	234 000
<i>Životní prostředí</i>	3 413 415	4 176 680	3 170 259	2 953 000	3 394 943	17 108 297
<i>Ostatní</i>	0	0	610	0	0	610
Celkem za rok	65 995 965	38 993 436	39 610 203	63 228 312	114 935 902	322 763 818

PŘÍLOHA P IV: SEZNAM ÚVĚRŮ OBCE V KČ

Rok	Účel úvěru	2019	2018	2017	2016	2015	2014
2012	Česká spořitelna – Kanalizace	6 999 896	7 999 904	8 999 912	9 999 920	10 999 928	13 280 008
2014	Zálohová faktura na ulici					166 804	501 660
2014	Zálohová faktura na zateplení ZŠ						666 993
2014	Zálohová faktura na rekonstrukci náměstí					666 611	1 089 009
2015	Česká spořitelna – Rekonstrukce zámecké severní křídlo	3 335 403	3 986 835	4 638 267	5 289 699	8 315 415	
2015	Česká spořitelna – Rekonstrukce náměstí a místní ulice	3 749 637	4 557 333	5 365 029	6 172 725	6 980 421	14 689 094
2015	Česká spořitelna – Náměstí II. Etapa	2 489 564	3 522 896	4 556 228	5 589 560	5 589 560	
2016	Zaplacení jistiny úvěru u jiné bankovní instituce		702 908	1 649 908	2 596 908		
2018	Půdní vestavba + venkovní enviromentální budova		11 000 000				
2017	Česká spořitelna – Hasičská zbrojnice	2 763 250	4 486 400				
2019	Česká spořitelna – Modernizace ZŠ	45 941 286					
2019	Česká spořitelna – Komunitní centrum	3 266 664					
	Celkem netto	68 545 700	36 256 277	25 209 345	29 648 813	32 718 739	30 226 764
	pozn. Splaceno ještě v roce 2019 za modernizaci ZŠ a komunitní centrum	8 121 474					

PŘÍLOHA P V: PREDIKCE ÚVĚRŮ BEZ VLIVU ÚSPORY V TIS. KČ

Účel úvěru	Rok												
	2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kanalizace	0	1 000	2 000	3 000	4 000	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	10 000	11 000	13 280
Zálohová faktura na ulici	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	167	502
Zálohová faktura na zateplení ZŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	667
Zálohová faktura na rekonstrukci náměstí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	667	1 089
Rekonstrukce zámeck severní křídlo	0	0	78	730	1 381	2 033	2 684	3 335	3 987	4 638	5 290	8 315	0
Rekonstrukce náměstí a místní ulice	0	0	0	519	1 327	2 134	2 942	3 750	4 557	5 365	6 173	6 980	0
Náměstí II. Etapa	0	0	0	0	0	423	1 456	2 490	3 523	4 556	5 590	5 590	0
Zaplacení jistiny úvěru u jiné bankovní instituce	0	0	0	0	0	0	0	0	703	1 650	2 597	0	0
Půdní vestavba + venkovní enviromentální budova	0	0	0	0	0	0	0	0	11 000	0	0	0	0
Hasičská zbrojnice	0	0	0	0	0	0	1 040	2 763	4 486	0	0	0	0
Modernizace ZŠ	29 862	32 159	34 456	36 753	39 050	41 347	43 644	45 941	0	0	0	0	0
Komunitní centrum	0	0	0	653	1 307	1 960	2 613	3 267	0	0	0	0	0
Úvěry Netto	29 862	33 159	36 534	41 655	47 064	52 897	60 380	68 546	36 256	25 209	29 649	32 719	15 538

PŘÍLOHA P VI: PREDIKCE ÚVĚRŮ S VLIVEM ÚSPORY V TIS. KČ

Účel úvěru	Rok												
	2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kanalizace	0	1 000	2 000	3 000	4 000	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	10 000	11 000	13 280
Zálohová faktura na ulici	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	167	502
Zálohová faktura na zateplení ZŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	667
Zálohová faktura na rekonstrukci náměstí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	667	1 089
Rekonstrukce zámeck severní křídlo	0	0	78	730	1 381	2 033	2 684	3 335	3 987	4 638	5 290	8 315	0
Rekonstrukce náměstí a místní ulice	0	0	0	519	1 327	2 134	2 942	3 750	4 557	5 365	6 173	6 980	0
Náměstí II. Etapa	0	0	0	0	0	423	1 456	2 490	3 523	4 556	5 590	5 590	0
Zaplacení jistiny úvěru u jiné bankovní instituce	0	0	0	0	0	0	0	0	703	1 650	2 597	0	0
Půdní vestavba + venkovní enviromentální budova	0	0	0	0	0	0	0	0	11 000	0	0	0	0
Hasičská zbrojnice	0	0	0	0	0	0	1 040	2 763	4 486	0	0	0	0
Modernizace ZŠ	4 752	15 929	26 996	35 564	38 594	41 347	43 644	45 941	0	0	0	0	0
Komunitní centrum	0	0	0	653	1 307	1 960	2 613	3 267	0	0	0	0	0
Úvěry Netto	4 752	16 929	29 074	40 466	46 608	52 897	60 380	68 546	36 256	25 209	29 649	32 719	15 538

PŘÍLOHA P VII: USNESENÍ ZE SCHŮZE ZASTUPITELSTVA OBCE

Usnesení ze schůze Zastupitelstva č. 14 ze dne 4. 3. 2021

Detaily zasedání ▼

UZ/14/1/2021

Tisknout usnesení

tisknout pouze vybrané

UZ/14/2/2021

UZ/14/3/2021

UZ/14/4/2021

řadit podle formulace

UZ/14/1/2021	Zastupitelstvo obce Náměšť na Hané	schvaluje program 14. jednání zastupitelstva	13 / 0 / 0
UZ/14/2/2021	Zastupitelstvo obce Náměšť na Hané	bere na vědomí kontrolu plnění usnesení z 13. zasedání ZM	13 / 0 / 0
UZ/14/3/2021	Zastupitelstvo obce Náměšť na Hané	bere na vědomí kontrolu plnění usnesení z jednání rady od 30.11.2020 do 15.2.2021	13 / 0 / 0
UZ/14/4/2021	Zastupitelstvo obce Náměšť na Hané	neschvaluje tvrzení, že by veřejné zakázky od roku 2017 byly účelné z důvodu nedostatečné budoucí efektivnosti všech veřejných zakázek.	13 / 0 / 0